

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar
Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1983

Att se och läsa i detta nummer:

Sidan

3. Kultursommar i Tranås, Eksjö, Vetlanda och Nässjö, av -ahl
9. Resa med månen, av Astrid Lindström
Delat ansvar, av Ingvar Björkdahl
10. Vid sommargrinden och Nymphaea alba, av Pälle Näver
11. En märklig enekätting, av Rolf J K Olsson
12. Lördagstitt på glas i Målerås och på Silvereke, Kopparrhäll och Järnudda, av -ahl
17. Ett original har dött, minnessvit av Birgitta Bååth
18. Vidskepelse i gamla tider, av Ingvar Svensson
19. Intresse, av Lennart Alpfjord
Segelturen, av "Byaskrivaren i Landsbro"
20. Lina Sandell skrev 1700 sånger, av Rolf J K Olsson
23. Kanteles späda strängar, av Birgitta Bååth
24. Livstids undantag, av Ragnar Nilsson
25. Junivyer, av Lennart Alpfjord
26. Mari på Lönhult, av Märta Berg
Nedlagt Konditori, av Eric Krantz
Den makalöse, av "Byaskrivaren i Landsbro"
27. Fuse skola vid Rödjenäs, av Margit Rydén
28. Barndomen, av Birgitta Bååth
31. Hardans på Gräsgöls mosse, av Ivar Husberg
32. Min Minnesgömma, av Maj Norell
33. Tjuvaknepet, av Valentin Peterson
34. Skogen, av Olle Ragnarsson
35. Maria — följetong, av Rut Hermansson
36. Den värld vi drömmer om, av Brita Johansson
41. Somnardröm, av John Ljunglid
Jag söker Dig, av Maj Norell
42. De skall sjunga igen, av Gullan
43. Skimrande dagar, av Gösta Johansson
44. Livet på landet, av Astrid Lindström
45. Lär mig, av Lilly Eskäng
Hur skall man färdas? av AN Strand
46. Kalle i Nyhult, av Valentin Peterson
48. Värmorgon, av Karl-Filip
Mot Sommaren, av Ernst Victorsson
49. Min gamla skola, brev från K E Cederström,
Harpan, av Hed
50. Våra Tankar, av Ernst Victorsson
Brödet, av Astrid Lindström
Kvällsvisa av Hilding Strand

*Nu spelar maj på strängarna
kring stränderna och ängarna
en durljus melodi.
Och från de röda byarna
det stiger emot skyarna
ett sorl med glädje i.*

*Det gnisslar uti grindarna,
och lönnarna och lindarna
slå ut i morgonsol.*

*Och göken gal i gläntorna,
och vackert rodna jäntorna
i varljus bomullskjol.*

*Och i de ljusa nätterna
kring skogarna och slätterna
det stiger upp ett sus
ur kronorna och topparna,
från bladen och från knopparna
vid tusen bäckars brus.*

Pälle Näver.

Omslagsbilden visar Baggetorps skola i Oskarshamns kommun. Alla som gått i denna skola — kvarboende i bygden eller utflyttade till andra orter i Småland eller landet i övrigt, är välkomna med korta minnesberättelser och gärna klassfoton — men skriv ert namn och adressen på baksidan, så Ni får dem åter.
Adressen till oss är: Vi smålänningar, Box 87, 330 17 Rydaholm.

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 72 Juni 1983

Kultursommar

*i Tranås – Eksjö
Vetlanda – Nässjö*

*Nya berättelser av
Birgitta Bååth*

*Livstids | Hardans på
undantag | Gräsgöls mosse*

30-tal vackra dikter

Lördagstitt i glasriket

*Lina Sandell
Min gamla skola
Vidskepelse
i gamla tider*

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1983

Att se och läsa i detta nummer:

Sidan

4. "Indelte soldaten" utställning i Ljungby, av -ahl
7. I Hantverkshuset vid Gamla Torg, av -ahl
8. Vårsalong på Konstnärsgården Brämö, av X-man
Ölandsvisa av Lennart Alpfjord
11. Torsås — finslöjdarnas eget lilla paradys, av -ahl
14. Snillet i Norratorp, av Rolf J K Olsson
Tack sommarvind, av Inga
16. Linnés födelsehem, av Lars-Erik Lindahl
18. Ett ögonblick, av Pälle Näver
19. Värendsgillet på Teleborgs slott... av Kerstin Lindahl
23. Släggan — en historia från Tjust, av Valentin Petersson
24. En gammal saga, av Wasti
25. Vårblomster, av T V Rosendahl
26. Ramkvilla marknad kom åter efter 40 år, av -ahl
29. En enda liten ros, av Märta Berg
Min sjöflik, av Pälle Näver
30. Kyrkstenarna i Högsby, av Ernst Victorsson
32. Björkhult — nu en idyll, av Axel Karlsson
35. Vapenhantering och jakt, av Alf Brunkner
I sommarens land, av Gösta Johansson
36. Smälänning i Australien, av Lelf Eriksson
37. En särling, av Ivar Husberg
38. Bokutgåva om drama i Mistelås, av Allan Rydén
41. Dagens melodi, av Pälle Näver
42. 60 procent av dödsfallen i Ålem 1754 drabbade barn, av Björn Edman
Lindarnas rike i Skörda, av Einar Samuelsson
43. Bolmens sköna ö ett turistparadis, av -ahl
46. Från Krokskära till Skördetröska, av Georg Carlsson
47. Flickan på vägen, av Astrid Lindström
48. Kärleksdramat på Öland 1915, av Ernst Victorsson
49. Wolkoff-visan samt övergång på Björkhult
50. Tankar och funderingar, av Rut Hermansson
Se, hör och njut, av Hedvig Sandberg
51. Min gamla skola...
52. Klavreströms bruk, av -ahl
55. Drömmar, av Birgitta Bååth
56. Vid midsommartid, av Maj-britt Carlsson
57. Visor och sånger, av Astrid Lindström
Sommar natt, av Gustava
58. Tid, av S Å Olofsson
Alfabetrim, av Byaskrivaren i Landsbro
Skogstroll, av Maj Norell
Trött, av Inga

Med detta nummer börjar Vi Smälänningar sitt åttonde utgivningsår, men frågan är om vi kan åstadkomma en fortsättning under året. Strax före midsommar för sju år sedan kom de från Ljungby utsända "legosoldaterna" till Rydaholm med uppgift att söka tillintetgöra de där utkommande s.k. annonsbladen.

Sedan uppdragsgivarna med "soldaternas" benägna bistånd lyckats undandra Hans Höghet Staten cirka en halv miljon av s.k. annonskatt hade de god framgång med sitt arbete och lyckades få tre personer i skrivarens familj dömda till långa fängelsestraff för något som ingen av oss gjort sig skyldig till — dessbättre!

Men när lagens långa arm får tillräckliga resurser kan den tydligen åstadkomma vad som helst. Dock misslyckades de med en sak, till Uppdragsgivarnas stora förtret: Rydaholm fortsätter att trycka s.k. annonsblad med allt flera sidor och större upplaga.

Fängelsestraffen är nu till två tredjedelar avklarade och för den sista delen skall alltså skrivaren svara inom kort. Ett flertal aktioner hos Högsta instans för att åstadkomma en s.k. resning och riktig rättsprövning har ogillats av dessa höga, på grund av saknade bevis. Att tala om att någon "soldat" talat fel och själv senare erkänt detta är inget bevis och det är förenat med svårigheter att få någon "soldat" att frivilligt tala om att han "extraknäckt" med hjälp av undandragna annonskattpengar. Möjligen kan det komma fram något när en av uppdragsgivarnas chefer inom kort skall svara för sina handlingar, men då kanske större delen av den sista tredjedelen redan är avklarad.

Och allt det här hotar nu att gå ut över denna lilla tidning — Vi Smälänningar — som till skillnad från flera andra liknande tidningar inte slipper ifrån att betala den s.k. mervärdesskatten/momsen på såväl prenumerationsavgifter som lösnummerpriser.

I första hand är det nu uppehåll till den 1 sept, då får vi se hur det blir. Under alla förhållanden skall ingen prenumerant förlora något av inbetalade pengar. Kommer vi inte inom rimlig tid därefter kommer pengarna åter.

Nog om detta denna gång. Hoppas hela läsekretsen får en vacker och glad sommar, det har ju börjat ganska bra med juni månad. Hoppas också att innehållet på följande sidor skall falla de flesta i smaken och ber samtidigt om överseende med småfel som insmyger sig.

Glad sommar!

-ahl

Första sidans bild är tagen av Dolks Foto, Landsbro och visar Inga-torps kyrka och samhälle som man ser det från höjderna i norr.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 5:50

Nr. 73 Juli-Augusti 1983

100-tals bilder
från Småland i
sommarskrud!

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1983

Att se och läsa i detta nummer:

Smultron, av Berit Bengtsson ..... sidan 2
Nytt konstgalleri på sköna Bolmsö ..... sidan 4
Finfina nyheter i Katthultsparken ..... sidan 10
Släkten möttes åter i Stenberga ..... sidan 12
Nyhetsjägare inom dagspressen, av -ahl .. sidan 14
Höstligt vykort, av Hilding Strandh ..... sidan 15
Också en visa ..... sidan 16
Hösten, av Pälle Näver ..... sidan 18
Korsspindeln, följetong av Rune Wadefur sidan 20
Sommarvind, av Astrid Lindström ..... sidan 21

Nattviol, av Olof Tillmo ..... sidan 22
Vardagsbild, av Pälle Näver ..... sidan 23
Klipp från en gammal tidning ..... sidan 24
Tjärnen, av Olof Tillmo ..... sidan 25
Visingsborgs ortagård ..... sidan 26
God Natt, av Inga ..... sidan 28
Sommaridyll, av Almö ..... sidan 29
Min gamla skola ..... sidan 30
Konstnärlig utsmyckning i Gnosjö — symboliskt
för orten, av Lars E Lindahl ..... sidan 34

Svarta Mia från Syd-Afrikas land, av Arne G-zon
Lundborg ..... sidan 37
Hejderidaren i Markaryd — Germund i Sånna, av
Hilding Strandh ..... sidan 38
Att ha barnasinnat kvar, av Arne G-zon, Lund-
borg ..... sidan 39
Gud känner till Dig, av Arne G-zon Lundborg
..... sidan 40
På 50-årsshippan, av Pälle Näver ..... sidan 42
Körsbärsresor till Jönköping, av Lilly Eskäng
..... sidan 43

Vem var Jonas Persson? ..... sidan 44
Vildmannen i Backamåla, av Hilding Strandh
..... sidan 46
Släktträff i Storebro ..... sidan 48
Semesterminnen, av Lennart Alpfjord ... sidan 50
Du lilla svala, av Astrid Lindström ..... sidan 51

Mina farhågor för att Vi Smälänningar eventuellt inte skulle kunna komma ut under den tid skrivaren måste vara borta från redaktion och tryckeri förefaller nu, i mitten av augusti, kunna minskas väsentligt. Vi får möjlighet att komma ut programenligt den 1 september — om det inte händer någon speciell olycka dessförinnan.

Åss-hult visade sig vara ett betydligt bättre "pensionat" att bo på än jag vågat föreställa mig. Här är vackert — åtminstone när solen skiner — och betjäningen är inte att klaga på. Hyggliga rum och mycket bra kök. Omgivningens utflyktsmål är kanske lite begränsade — men de som finns får man tillfälle att studera mycket noga — och promenader är väl inte den sämsta form av motions-sport.

Under min tid som reseledare i början av 1950-talet hände det allt som oftast att man hamnade på betydligt sämre pensionat — fast de hade den fördelen att man obehindrat kunde äntra bussen och lämna dem nästa morgon.

I vilken mån det blir tillfälle att resa ut över landskapet och ta några sköna höstbilder är ännu för tidigt att skriva om.

Under väntetiden skriver jag lite minnen från mina år som medarbetare i dagspressen i ett flertal landskap och kanske också en del om diverse "spaningsresor" till andra länder och miljöer.

I detta nummer återkommer Rune Wadefur med en ganska så intressant krönika, som han kallar "Korsspindeln" och i övrigt lite smått och gott.

Och så hoppas vi på god fortsättning och ett nytt nummer av Vi Smälänningar den 1 okt.

-ahl

OMSLAGSBILDERNA:

"Järnbärarna"

Gnosjö kommuns första utomhuskonstverk avtäcktes i sommar.

Skulptör: Thomas Qvarsebo. Foto: L-E Lindahl

Se även artikel på sidan 34.

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 74, Sept. 1983

**Nytt
Konstgalleri
på sköna Bolmsö!**

**Konstnärlig
utsmyckning
i Gnosjö**

**KORSSPINDELN
ny följetong**

**Nyhetsjägare
inom dagspressen**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1983

Att se och läsa i detta nummer:

Stjärna ge mig svar av <i>Inger Thörnqvist</i>	sid 2
Oskarshamnspromenad av <i>L-E Lindahl</i>	sid 4
Blå Jungfrun av <i>Lennart Alpfjord</i>	sid 7
Smålänningar i Afrika av <i>L-E Lindahl</i>	sid 8
Åsedabor på nödhjälpsarbete	sid 11
Höstvisa av <i>Inga</i>	sid 11
Tröskminnen från Tjust av <i>Valentin Pettersson</i>	sid 12
Vännen Gunborg Ihs av <i>Birgitta Bådth</i>	sid 14
Kolar-Jonte — en profil från Tjustbygden av <i>Valentin Peterson</i>	sid 16
Vårdträdet av <i>Inger Thörnqvist</i>	sid 17
Körbärsminne från Sälhytlan och Myrarås	sid 18
Till ett barn av <i>Inger Thörnqvist</i>	sid 19
Minnen från Kanarp — mitt barndomshem av <i>Eva Skarup</i>	sid 20
Min "nalle" av <i>Cecilia Olivius</i>	sid 23
Nyhetsjägare inom dagspressen av <i>-ahl</i>	sid 24
Korsspindeln följetong av <i>Rune Wadefur</i>	sid 28
Tiden av <i>Maj Norell</i>	sid 29
En mormors upplevelse av <i>Ulla Ljung-Johansson</i>	sid 30
Höst av <i>Gustava</i>	sid 31
Omtanke — Omtänksamhet av <i>I.N.</i>	sid 32
En gammaldags sommar av <i>Anne Mattisson</i>	sid 33
Badkaret av "Byaskrivaren i Landsbro"	sid 34
Brevbäraren och Änglar av <i>Astrid Lindström</i>	sid 35
Mor av <i>Ivar Husberg</i>	sid 36
Krösakruset av <i>Tatti</i>	sid 37
Det finns något mer av <i>Arne G-zon Lundborg</i>	sid 38
Livspoesi av <i>Inger Thörnqvist</i>	sid 40
Före järnvägsbommarnas tid i Bredaryd av <i>Eric Krantz</i>	sid 42
Gammal bild från Slätthög av <i>Ragnar Nilsson</i>	sid 43
Farväl sommar av <i>Leif Eriksson</i>	sid 43
Om byskomakaren Jonas Stolt av <i>Ernst Wiktorsson</i>	sid 44
Glasriket på Skånemässa av <i>Karin Lindahl o Anders Oscarsson</i> ..	sid 45
Tre Gross på lyckad konstexpo i Flybo av <i>-ahl</i>	sid 48
Ny autostrada Nybro-Kalmar	sid 49
Vidderna av <i>Anne-Lie Nilsson</i>	sid 50
Att rita en blomma... av <i>Birgitta Bådth</i>	sid 51

Utan nämnvärd försening kommer vi här återigen med ett nytt nummer av Vi Smålänningar. Tack vare god medverkan text- och bildmässigt av Karin och Lars-Erik och av hela tryckeriet när det gäller den tekniska sidan, har det varit möjligt att hålla oss vid liv trots följderna av den stora dagstidningskoncernens rullning av skattemiljoner.

Och nu närmar vi oss med snabba steg dels den betydelsefulla dagen fjärde december och dels julen och årsskiftet.

Med hänsyn till speciellt sistnämnda händelse är det på sin plats att här rekommendera alla goda lösnummerköpare att ta steget över till den stora prenumerantkaran.

För nästa år räknar vi med programenlig utgivning varje månad med undantag av januari och augusti. (Julbrådska och semester).

Tio, som vi hoppas, ännu mer innehållsrika tidningar, väntar på vår goda läsekrets under nästa år. Och helårspriset är endast 45 kr. Lösnummermässigt kostar ett helår 55 kr, men tyvärr är det i dagsläget svårt att garantera att vi inte måste höja något, eftersom alla kostnader enbart stiger. Prenumerationspriset kommer dock att bestå för 1984.

En god idé är det alltså att prenumerera för alla dem som hitintills köpt lösnummer. Och en ännu bättre idé — dessutom — är att sända en årsprenumeration till någon släkting eller god vän — inom eller utanför Smålands gränser.

Prenumeration sker enklast genom att ni sänder in 45 kr till vårt postgironummer 2625—2 och tydligt skriver Ert namn och adress på talongen. Men ni kan också skriva ett vanligt brev och beställa Vi Smålänningar för år 1984. De som vill kan gärna bifoga likviden per check — men helst inte kontanter — och de som inte sänder någon likvid får efter en tid ett inbetalningskort på beloppet från oss.

Tack för Ert besvär!

Välkomna i vår prenumerantkrets.

-ahl

Omslagsbilden...

Långa soffan vid hamnen i Oskarshamn är en riks-kändis i främsta ledet av sevärigheter. Se vidare artikel på nästa sida.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 5:50

Nr. 75, Okt. 1983

**Oskarshamns-
promenad**

**Tröskminnen
från Tjust**

**Minnen från
Kanarp**

Nyhetsjägare inom dagspressen fortsätter

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1983

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

4. Förnämligt handarbete på Smålands Museum, av -ahl
6. En Pensionärs tankar... av Tage Lillienberg
8. Koplan, novell av Tomas Aulander
9. Bröllopsdikt, av "Byaskrivaren i Landsbro"
10. Kristna konstnärer ställer ut i Jönköping, av Karin Lindahl

11. Utsiktspunkter i Dackebygden av Jacob Hägg
12. Allhelgonakväll av Lennart Alpfjord
13. Vedhuggarminnen från Tjust av Valentin Petersson
14. När solen kom av C G Månsson
15. Nyhetsjägare inom dagspressen av -ahl

16. Fågeln — vinden och blåklodan av Elsa Carlberg
17. Allting blir till ro av Hilding Strandh
18. Jag heter Olof av Elsa Carlberg
19. Skymning — Soluppgång av Rut Hermansson
20. Små sanna handbiografier av Birgitta Bååth

21. Vidskepele i gamla tider av Ingvar Svensson
22. Bringefors kvarn av G Hermansson
Utblick av Palle Näver
23. Grönabilder av Uffe Tecknare
Drömmen om sommar av Inga

24. Husaren 213 Rapp av Hilding Strandh
25. En världskändis — Mats Wilander av Leif Eriksson
26. Koraspindeln — följetong av Rune Wadefur
27. Blott en ros — en enda av Elsa Carlberg
28. På ont och gott av Astrid Lindströms

29. Lokala kaoset av "Byaskrivaren i Landsbro"
30. Ett människoöde av Britta Johansson
31. Höstrapsodi av Elsvig Börjesson
32. Memento mori av Albert Granmo
33. Sista avrättningen på galgbacken i Ruda av Torsten Sundkrans
Frågväs av Albert Granmo

34. Novemberfundering av Hilding Strandh
35. Brittsommarvind, av Lilly Eskäng
37. Luffaren, av Lennart Alpfjord
En dikt, av Gösta Johansson
38. Linberedning i Tjust, av Valentin Petersson
40. Allhelgonakväll, av Erik Ahrnfeldt
41. Kommunikatiner i Allbo, av Bengt Järhult
42. Tankar i Oxvecktider, av Oscar W. Johansson

Efter den långa, torra sommaren har vi nu fått en lika lång — men regnig höst. Och det tackar vi för — särskilt om vi haft svårt att få brunnsvattnet att räcka till.

Och så är det bara två månader kvar till jul — knappt det när dessa rader kan läsas — och det är väl kull! Inte minst för alla dom som väntar sig extra fina julklappar och ännu mera för dom som räknar med att få sälja dom. Julklapparna alltså.

I övrigt så skrivs det och talas det mest om dom där fonderna. Löntagarfonderna — som skall byggas upp med hjälp av pengar som de skall ta ifrån den där lilla kretsen som tros ha omätligt gott om pengar — företagare kallas dom.

Ännu är det väl för tidigt att göra några spådomar om hur resultatet blir, så det är kanske bäst att vänta ett tag och se hur många företag man lyckas skrämna iväg till andra länder — och kanske — framför allt — tills fonderna hunnit växa sig stora och "tryggheten" breda ut sig.

Oberoende av fonder skall åtminstone ungdomen mellan 18-19 år få jobb hos kommunerna så att de slipper leva på enbart arbetslöshetsunderstöd — och kommunerna slipper betala hela lönen — för halva betalar staten och sedan får kommunen det mesta av skatten, så det nästan räcker till den andra lönehalvan — Ja, inte riktigt förstås, så lite får väl dom andra som bor i kommunen hjälpa till att betala via sina skattsedlar.

Men det är ju bra att ungdomarna får jobb — bara de nu inte gör som ungdomarna i Södertälje — Dom slutar på Scania för att ha det bra och enbart njuta av understödet!

Det är märkliga tider vi lever i.... men hur skall det då bli när vi snart kommer till 1984? Finns det några pengar kvar då?

Att låna eller få i understöd? För att inte tala om pensionen?

Naturligtvis skall vi pensionärer avstå från en del och tacka för devalveringen — i den mån vi dragit en massa nytta av den! Tack så mycket! Redan nu — året före — snälla Staten- Tack!

-ahl

VII SMÅLÄNNINGAR

Pris 5:50

Nr. 76, November 1983

**Kristna konstnärer
ställer ut i Jönköping**

**Utsiktspunkter
i Dackebygden**

**Vidskepelse
i gamla tider**

**Linberedning och
vedhuggarminnen från**

TJUST

**Sista avrättningen
i Ruda**

**Nyhetsjägare
i dagspressen**

**Följetongen
Korsspindeln**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25-2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1983

Att se och läsa i detta nummer:

Stå.

- 3 Smälänningar i Stockholm, av Karin Lindahl
- 6 Skolkortet, av Inger Thörnqvist
- 7 550-årsjubel i Västervik
- 10 Förändringar i ett människoliv, av Boel-Mari Werner
- 11 Advent, Av Gösta Johansson
- 12 Sveriges första fotobild från 1840, av G Lindström
- 14 Julgrisen i Fågelhult, av Helge i Fågelhult
- 15 Då jag var liten, av Elsa Carlberg
- 16 Gestalter i väckelsetider — Carl Olof Rosenius, av Ernst V Nilsson
- 17 Julrosen av Birgitta Bååth
- 18 Drömmen, av Birgitta Bååth
- 19 Bokutgåva i Frödinge, av Doris Norevall
- 20 Fotoutflykt till Östrahult i Frödinge, av -ahl
- 25 Kom Jul, av Gösta Johansson
- 26 Nyhetsjägare inom Dagspressen, av -ahl
- 30 Vidskepelse i gamla tider, av Ingvar Svensson
- 31 Hästminnen från Tjust, av Valentin Peterson
- 34 Calle Johansson från Rydaholm visar Konstskatter, på Alvesta-expo
- 37 I Advent — Den vackraste stjärnan — Nyår — dikter av Inger Thörnqvist
- 38 Julotta med efterspel, av Ragnar Nilsson
- 39 Höstdrömmar, av Inga
- 40 Ljusens och Julens månad, av Rut Hermansson
- 41 Om en "Ostedag" på landet, av Ernst Victorsson
- 43 Julslakt i Tjust, av Valentin Peterson
- 45 Den sällsamme vävaren, av Elsa Klang
- 46 Korsspindeln, följetong av Rune Wadefur
- 47 Höst, av Olle Ragnarsson
- 48 Snöfall, av Greta Månsson
- 49 Längtan ut, av Guie Roswall
- 50 Rötter, av Annik
- 52 Rallare av Lennart Alpfjord
- 53 Lyckliga åren, av Ernst Victorsson
- 54 Tex Berg visade exklusiv konst på Eksjö Museum, av -ahl
- 57 "Väktarens Rika" av Ernst Victorsson
- 58 Till minnet av alla storljugare, av Rolf J.K. Olsson
- 59 Sven Hagman: Folkliv och Ödemark — konstutställning på Smålands Museum, av -ahl
- 65 December och julklappsbekymmer av Lennart Alpfjord
- 66 I Julenatt, av Hedvig Sandberg

Med detta nummer har Vi Smälänningar fullbordat ännu ett år — och kan alltså nästa gång skriva årgång nio — men det räknasättet använder vi som bekant inte.

Vi håller oss till löpande räkning — och då är detta nummer — 77 — och i febr. nästa år börjar vi med nr 78.

Men nästa år är 1984 — det år som en viss författare förutspådde skulle bli något alldeles extra — åtminstone för oss pensionärer. Låt oss hoppas att författaren siat helt fel. Låt oss för övrigt tänka på trevligare och mera närliggande begivenheter. Jul- och nyårshelgen är sedan gammalt angenäma familjehögtider, och må de så förbli även i år!

Men nog finns det bekymmer att tänka på utan att man behöver blanda in författares framtidsvisioner. Det räcker så bra med att läsa dagstidningarna och lyssna på TV och insupa alla högtidliga förklaringar om hur högt uppsatta damer och herrar sparar och gnor för att minska Moder Sveas kassaunderskott och samtidigt göra det allt bättre för oss vanliga ute i landet.

90 miljarder kronor — 90.000.000.000:- blir underskottet varje år. Det är en så fantastiskt stor summa, så vi fattar inte riktigt innebörden — en (1) miljon är ju för de flesta av oss ett fantastiskt belopp, men nittio miljarder är detsamma som 90.000 miljoner — och dom pengarna måste de där höga damerna och herrarna se till att de får låna någonstans. Vilket innebär att när vi blir utan långivare inom landet måste dom gå utomlands och låna där och skulden och räntan bara växer och växer.

Några år till i samma takt och så går allt vi kan framställa åt till ränta och amortering av denna skuld.

Finns det den dagen fortfarande chansen att låna vad vi behöver för vårt nödortfuga uppehälle?

Eller måste vi rent av behöva sälja bilen, den egna stugan, TV-apparaten eller sommarhuset? Måste vi sluta med att köpa kläder efter modetidningarnas rekommendationer och i stället använda vad vi har i flera år?

Skrivaren är väl inte villig eller kapabel att här lämna något definitivt råd om hur vi skall undgå detta elände — det borde egentligen de höga damer och herrar som bestämmer över oss klara ut. Tyvärr gör de inte det — om man inte till de ambitionerna räknar de små futtiga sparåtgärder som vidtages ifråga om bidrag av olika slag.

Så mycket vågar väl skrivaren ändå sätta på pränt: Dessa småbesparingar leder till ingenting vad det gäller det stora och växande underskottet. Det kommer att fortsätta att växa tills det når oss alla över huvud — och då är frågan om inte katastrofen blir värre än någon författare förutspått om 1984.

Vi måste öka produktionen i det här landet — Inte så mycket som krävs för att sysselsätta alla våra arbetslösa — utan därutöver så mycket som behövs för att en betydande del av den enormt kostsamma off-(a)entliga sektorn kommer över till produktionsidan. Vi har inte råd helt enkelt med denna offantliga service (?!).

Men det förefaller som om ingen av de höga damer och herrar som styr oss har mod att tala om detta för oss undersåtar.

God Jul och Gott Nytt År, allesammans!

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 77 December 1983

Julotta med efterspel

Gestalter i väckelsetiden

Julgrisen i Fågelhult

Nyhetsjägare i Dagspressen

550-årsjubel i Västervik

Höstminnen från Tjust

**Bokutgåva om
Östrahult i Frödinge**

KONSTEXPOSÉ

i Eksjö, Alvesta och Växjö

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

- 3 Nya SJ-centralen i Jönköping... av -ahl
- 6 Nyhetsjägare inom dagspressen, minnen av -ahl
- 11 En höstdag med kafferast... av Gösta Hermansson
- 12 Gemenskap i Ungdomsåren — minnen från hemorten Högsby socken, av Ernst Victorsson
- 14 Du och jag i Universum... dikter av Solweig Wictorsson-Cano
- 16 Vårhälsning, av Bror Engqvist
- 17 Cykeltur i mörker, av Martin Hallström
- 18 En visa i januari, av Palle Näver
Båtmanstuga i Brömsebro
- 19 Gamling i Biltiden, av Valentin Peterson, Gamleby
- 20 Minnen från Almviks Tegelbruk, av Valentin Peterson
- 22 Julgranen — och ett julminne, av Ivar Husberg, Oskarshamn
- 23 Apparaten, dikt av A Lindström
- 24 Stadsresan, av Peter S.
Skrock — ditk av Lennart Alpfjord
- 25 I skolan, av Oskar W Johansson
- 26 Åldrandet — diktsvit av Birgitta Bååth
- 28 Klockstapel i Lessebo, av Bertil Petersson
- 29 Korsspindeln, följetong av Rune Wadefur
- 30 Min stuga och mitt hem, av Ernst Victorsson
- 31 Snöflingor, av G. Roswall
- 32 Barnen, av Astrid Lindström
- 33 Hyllningssång till en småländsk lanthandel, av Jack Horner
- 34 Glöd, dikt av Lilly Eskäng
- 35 Humor från äldre dar...
- 36 Min skola i Småland (Madesjö) av Manfred Johansson, Gagnef
- 38 Jag såg mig om på vägen, av Elsa Carlberg
- 39 Biblioteket och Ån, två dikter av Lennart Alpfjord
- 40 Att tänka tillbaka, av Rut Hermansson
Tro på livet, av Britta Johansson
- 41 Vårdrädet, av Inger Thörnqvist
- 42 Ett 250-årigt mord, av Björn Edman
- 43 Kloka gubbar och gummor, av Ingvar Svensson
- 46 Vårdröm, av Bror Engqvist
- 47 Ida på källaren, av Johan Salomonsson
- 48 En instrumentmakare i Göteryd, av Thore Brogårdh
- 49 Ett skottårsminne, av Palle Näver
Vila, av T. V. Rosendahl
- 50 I väntan på äppelblom, av Maj Norell

Då har vi redan avverkat en månad av det "fruktansvärda" året -84, och ännu har vår kärra inte stupat över avgrundskanten. Men det kan sannerligen inte vara långt kvar, även om många allt som oftast ser tecken i skyn på att en utplaning till mera jämn väg är på gång.

Tyvårr måste vi nog hålla oss till verkligheten i stället för att lita på dessa teckentydare, som inte så sällan har fått sot på brillorna.

Dagens verklighet ja, den är nog åtskilligt kärvare än de flesta vill erkänna, men så länge det finns något värdefullt kvar, som man kan låna och fortsätta "leva loppa", så kan man ju fortsätta att spana in lyckotecken i skyn.

Några kan ju också lyssna på vår framtidsminister och blir helt och fullt övertygade om, att det blir bättre den dag vi alla lärt oss allt om data och fått en egen hemdator, som sköter våra angelägenheter. Då kan vi glömma både vad vi själva och våra föräldrar med stor möda en gång pluggade in i sina skolbänkar.

Skrivaren vill med detta på intet sätt avvisa allt vad datorer heter — även om jag innerst inne tror att mänskligheten skulle gå en betydligt lyckligare framtid till mötes dem förutan.

Nej, låt gärna datorerna vara kvar, men se med all kraft till, att de inte river ned vad decenniernas utbildningsarbete åstadkommit. Ännu så länge kan de flesta av oss läsa, skriva och räkna — åtminstone enklare problem — och låt oss få fortsätta med detta. Låt det inte utveckla sig dithän, att en vacker dag ett enda litet stort strömavbrott för lång tid förflyttar oss långt bakåt i tiden — där vi varken kunde läsa, skriva eller räkna.

Självfallet kan jag förstå de män och även kvinnor på ministernivå, som får sköna framtidsvisioner inför datoriseringens möjligheter. Tänk när man kommit så långt, att en centraldator med några enkla tryck på knapparna kan blocka in hela det offantliga underskottet från stugornas alla gömställen. Då behöver de inte längre gå omkring med lån- och räntebekymmer utan kan lätt spruta fram reformer av skilda slag i förvisningen om att kostnaderna svarar datoranläggningen för, bara det inte blir något strömavbrott.

Och vi alla andra kan lugnt och tryggt sitta hemma och studera i vår dator hur formidabelt genialt alla problem blir lösta.

Och ännu har vi nästan elva månader kvar av detta nådens år 1984!!!

-ahl

Bilden på första sidan har tillsänts oss — men följebrevet har kommit bort och vi vet inte var i vårt landskap vi skall placera upphovsmannen — tidsmässigt stämmer motivet väl — men kanske hästslådar är sällsynta i dagens skogsbruk.

Vi får presentera konstnären i nästa nummer. Red.

Pris 5:50

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 78 Februari 1984

SJ-Centralen i Jönköping

Kloka Gubbar och Gummor   Min skola i Småland

Minne från Almviks Tegelbruk

Ett 30-tal goa dikter   Gemenskap i Ungdomsåren

Nyhetsjägare i dagspressen   Följetong med dramatik

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sidan

- 4 Första lastbilen i Mönsterås, av Filip Eriksson
- 5 Ulf Aschan utställer i Växjö...
- 7 Nyhetsjägare för dagspressen..., av -ahl
- 8 När du sluter Dina ögon, av Inga
- 9 Drömmar, av Olle Ragnarsson
- 10 Vid bäcken i min barndoms skog, av Elsa Carlberg
- 11 Virserumsvy
- 12 De sista Gästgiverierna, av Allan Rydén
- 13 Spara, dikt av Georg Elb, Aneby
Vi leker våra lekar, av John Ljunglid
- 14 Gränsö kanal, av Valentin Peterson
- 15 En sång om stjärnor, av Gösta Johansson
- 16 Minnen från min barndoms- och ungdomstid, av
Åke Bjurdalen, Lidhult
Mitt instrument, av Inger Thörnqvist
- 17 Fårskinnsfällar från Arvidabo i Bredaryd, av Eric
Krantz
- 18 Oscar i Björkeby har haft 27 motorcyklar, av Rolf
J K Olsson
- 20 Bara en bagatell, novell av Hilding Strandh
- 21 Stugan som var vårt hem, av Ernst Victorsson
- 22 Om skomakaryrket på 1820-talet, av Ernst Vic-
torsson
- 24 Smålänningar på Gotland, av Erik Ring
- 25 Det finns i vår värld, av Arne Lundborg
- 26 Så reste jag åter till Amerika, av Rut Hermansson
- 29 Att bli gammal och Odalmannen, av Eric Ahrnfelt
Lyssnar jag i vinden, av Maj Norell
- 30 Isupptagning i Tjust, av Valentin Peterson
- 32 En tankes lek, av Inga
- 33 Kloka gubbar och gummor, av Ingvar Svensson
- 35 Minnet av pensionerad brandchef, av "Byaskriva-
ren"
- 36 Fiske i Storån för sextio år sedan, av Eric Krantz
Vandringsman, av Märta Berg, Värnamo
- 37 En pippig solskenshistoria, av farmor Ruth
- 38 Skogsbrand i Målilla — ett 50-årsminne, av Tord
Lindqvist
Drivor — vivor, av Lilly Eskäng
- 39 Förlåt, av Georg Elb, Aneby
- 40 Kyndelmässvår, av Martin Hallström
- 41 Guds älskade barn, av Birgitta Bååth
- 43 Lyssna till tystnaden, av Inger Thörnqvist
Ingen kan komma, av Birgitta Bååth
- 44 Konstnären i Hättékärr, av -ahl
- 50 Korsord
- 51 Vårning, av Pälle Näver

När dessa rader skrivs ned är det sent på kvällen den 23 februari. Alla sidor till detta nummer är klara utom den tredje sidan, som just nu väntar på dessa rader.

Det är alltså gott hopp om att det blir en tidning för månaden mars. Men Ni skall alla veta, att det känts i det närmaste omöjligt hela februari.

Någon deppigare människa än skrivaren har förmodligen inte funnits inom landskapet de senaste veckorna. Ganska egendomligt eftersom jag nu borde vara ganska uppåt av flera anledningar, men ingenting tycks ha hjälpt mot detta disiga och dimmiga väder, som tagit struhtag på alla förhoppningar om sol och vår, blå himmel och fågelsång.

Men i dag gick det plötsligt offantligt mycket bättre att jobba och helt plötsligt blev sidorna klara.

Egentligen är det ju ganska skönt att vara pensionär med relativt god hälsa — om man bortser från lite reumatiska protester mot den dåliga väderleken.

Men det är ju rent av toppen att få syssla med en liten månadstidning som Vi Smålänningar. Läsa alla trevliga brev som kommer med artiklar och dikter.

Speciellt dikterna bereder mig mycken glädje och jag kan inte nog beundra alla dem som skriver ned sina tankar i versform.

Lite grann bekymmer är det väl stundom för jobbet med tidningen. Det kan vara kämpigt att varje månad flera dagar köra ut tidningarna till affärer och hämta upp returerna, och jag måste väl tillstå, att jag så smått börjat fundera på en annan ordning.

I klartext har jag väl tänkt på att slopa en stor del av försäljningsställena och endast behålla dem som har möjlighet att ta emot postdistribuerade exemplar.

Med returhämtning en eller högst två gånger per år.

Och framförallt hoppas jag på, att en stor del av de som ganska regelbundet köper lösnummer går över till prenumeranternas skara.

Däriigenom kommer tidningen ganska punktligt med vanliga posten och faktiskt blir den på så sätt betydligt billigare.

En omläggning till enbart postdistribution är inte nära förstående, kanske någon gång till nästkommande år.

Något som däremot är definitivt klart, är att Vi Smålänningar kommer att fortsätta med sina tio nummer per år så länge skrivaren orkar något så när hantera skrivmaskin och kamera.

Men givetvis får inte vådrets makter lägga dimridåer kring oss allt för ofta och i allt för långa perioder.

Slutligen vill jag varmt och hjärtligt stödja alla förhoppningsfulla vårläskare. Måtte den hinna fram till oss redan under den långa marsmånaden!

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 5:50

Nr 79 Mars 1984

Så reste jag åter till Amerika!

*Isupptagning
i Tjust*

*Skogsbrand
i Målilla*

*Gränsö Kanal
i Västervik*

*Kloka Gubbar
och Gummor*

Oscar i Björkeby

*Om skomakaryrket
på 1820-talet*

Fiske i Storån

*Smålänningar
på Gotland*

*Skogens djurliv
konstinspirerande*

Nyhetsjägare för dagspressen – Nu i Virserum

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

- 4 Nyhetsjägare inom dagspressen, av -ahl
- 7 Tre vårdikter, av Inga
- 8 Från "Studio Ton" i Hallaryd
- 9 Regnet smattrar, dikt av Edwin Johansson
- 10 Läkonst, magi och örtmediciner, av Allan Rydén
- 11 Blåkulla tur och retur, av Allan Rydén
- 12 Spjällsjön... av Einar Gunnarsson
- 17 Vårfröjd och Förvandling, av Pälle Näver
- 18 Påskafton, av Märta Berg, Värnamo
Skymning, av Inger Thörnqvist
En sådan hustru vill jag ha, av A.N. Strand
- 19 Per Don — en legendarisk gestalt från 1880-talets
Madesjö, av Benny Holmberg
- 25 Han spelar på världens äldsta dragspel, av J K
Olsson
- 26 Gårdfarihandlaren, av Gösta Hermansson
- 28 Karlsson provskjuter, av Ivar Husberg
- 29 Himmelsrum — en gammal by i Gamleby socken,
av Valentin Peterson
- 33 Min barndoms vårar, av Martin Hallström
- 34 Min annorlunda födelsedagsfest, av Märta Berg
Svartvita mars, av Lilly Eskång
- 35 En speleman av gammal god årgång, av Ernst Vic-
torsson
- 36 Kristers rike i Askeryd, av J K Olsson
- 42 Kalles dragspelsvisa, av Ernst Victorsson
- 43 Samtal med pensionerad sjuksköterska, av Birgit-
ta Bååth
- 44 Sagan om Stenvreten, av Pälle Näver
- 45 Lilla Marie och Lillebror, av Maud Sandström
- 46 Var glad min vän, av John Ljunglid
- 47 Lektimme vid Törås småskola i Anderstorp, av
Eric Krantz
- 48 Vårvisa, av Inger Thörnqvist
- 49 Kom Du mitt barn, av Birgitta Bååth
Mellan två världar, dikter av UP
- 50 På Källarbacken, av Astrid Lindström
Övervattensaktiviteter i Västervik
- 51 Livet, dikt av Astrid Lindström

Många smålänningar har den senaste månaden varit engagerade i jakten på "undervattensaktiviteter" och jag hade tänkt skriva några rader om detta.

Men just som jag börjat med ovanstående mening hör jag i radion att "Blomman" skrivit under ett avtal med Verkstadsföreningen, och då kanske det är mera lämpligt med en liten kommentar till denna händelse.

Avtalet skall ge cirka 6,7 procent i löneflytt under året — och det anses i högsta laget av de flesta, men blir det några svårigheter för någon får naturligtvis arbetsgivarna ta hela ansvaret för dem.

Det senare är ju helt självklart. Ansvarslösheten måste ju tillräknas den som betalar ut pengarna och inte den som tar emot dem.

Men bortsett från denna lilla kontrovers så blir det väl ganska kämpigt för Staten också, eftersom de och de kommunala förhandlarna träffade ett liknande avtal någon vecka tidigare.

Och de utgifterna kommer ju att belasta stats- och kommunalkassorna, som får sina pengar från skatter och avgifter i den mån de inte helt går in för att låna beloppen.

Det kan dock vara svårt att få låna när det blir allt kärvare att få in pengar till amorteringarna och de skyhöga räntorna.

Hur skall det gå för vår stackars budgetminister och de bekymmersamma budgetunderskotten?

90 miljarder (90.000 miljoner) på ett endaste år i underskott!

Håller man på så år efter år blir det rent fantastiska belopp. Finns det verkligen så mycket pengar att låna? I vissa län kanske, där vet man ju att många sparar hela sina ränteinkomster. Och de pengarna kan ju Staten få låna, om de inte redan har gjort det.

Ett sätt vore att inte anställa flera för att ta del av de förhöjda lönerna. Men det kan i varje fall inte Staten — för då förlorar kommunerna skatteinkomster. Jo, det vet ju nästan alla, att kommunalskatten tar en stor del av lönen och ju flera som får lön ju mera skatteinkomst för kommunerna.

Det här vore bara fint om inte verkligheten var sådan, att det som i detta fall blir inkomst för kommunerna är utgift för Staten.

En tid kan naturligtvis ett samhälle uppehålla sin standard på detta sätt, men det går inte hur länge som helst att leva 90 miljarder över sina inkomster varje år — en vanlig småföretagare skulle få göra konkurs flera gånger om året och mycket därtill.

Den som lever får veta nästa år hur budgetministern har lyckats med underskotten och i vilken mån arbetsgivarna fått lida för sina allt för generösa lönelöften.

-ahl

Omslagsbilden:

En liten vårbrasa — togs för något år sedan — i år liksom då — får vi hoppas — det kan flamma runt om i vårt stora, sköna landskap.

Pris 5:50

VI SMIALÄNNINGAR

Nr. 80, april 1984

*En speleman
av gammal, god årgång*

**Sagan om
STENVRETEN**

*Legendarisk
MADESJÖBO
från 1800-talet*

*Himmelsrums by
i Gamleby socken*

*Gärdfarihandlare
från Båraryd*

**SPJÄLLSJÖN
vid Åsnen**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

- 4 7 seklen — konstverk av Calle Örnemark till 700-årsjubilerande Jönköping
- 11 Sent på natten, dikt av Birgitta Bååth
Tankar kring en båt, av Greta Månsson
Den gamla syren-bersån, av Maj Norell
- 12 Hälsokällan i Lönsåsen, av Ernst Victorsson
Vet Du... dikt av Solweig Wiktorsson-Cano
- 16 Trägårdsgårdarna i Småland, av Valentin Peterson
- 18 Båtsman Gustav Alfred Flink, av Rut Hermansson
Ensamhet, av Georg Elb, Aneby
- 19 Nådatid för smalspåret, av Ernst Victorsson
Olycka, av Lilly Eskång
- 20 De levde i enkelhet och förnöjsamhet, av Erik Ring
- 22 Klassisk silhuett vid skogssjön, av Valentin Petersson
Vi vill, av Lilly Eskång
- 23 Den långa vägen, av Albert Granmo
- 24 Madesjöbonden som blev väckelsepredikant, av Ernst V Nilsson, Nybro
- 25 En parentes, av Greta Månsson
I väntan på vår, av Oskar W Johansson
- 26 Glasriket i konsten, av -ahl
- 27 En sång om våren, av Gösta Johansson
- 28 En gammal Hästkarl i Tjust, av Valentin Peterson
- 30 Från Gullemåla till Emnabo, av -ahl
- 34 Sverige, dikt av Elisabeth Appelfoft
Sommar på nytt, av Knut Nordling
Bonaden, av Walter Svensson
- 35 Tranås kuranstalt, av Eric Krantz
När Husse och Pluto hade gått, av Birgitta Bååth
- 36 "Var jag ett redskap?" av Johan Salomonsson
Frinnaryds kyrka, av Erik Ahrnfelt
- 37 Huskurer och Läkemedel förr i tiden, av Rut Hermansson
Vår i Ripedal, av Martin Hallström
- 41 Våren, av T.V. Rosendahl
Vår i Toftesta, av Knut Nordling
- 42 Korsord
- 43 Nyhetsjägare inom dagspressen, av -ahl
- 44 Räck mej Din hand, av Ivar Husberg
- 45 Vitsvarta april och Vår-toner, dikter av Erik Ahrnfelt
- 46 Grankottar som bränsle under andra världskriget, av Eric Krantz
- 47 En visa i våren, av John Ljunglid
Vacker familjebild från Bredaryd, av Eric Krantz
- 48 Gamla Norrvägen i Växjö, av -ahl
- 50 Så måste jag berätta om Ijuset, av Birgitta Bååth
Korsordsvinnare i nr 79
- 51 Möte med våren, av Pälle Näver

Glada maj välkommen! Välkommen till vår bygd igen!

När dessa rader kan läsas av våra kära prenumeranter och lösnummerköpare har vi hunnit någon dag in i månaden maj.

Vi har firat påsk och vi har kanske eldat valborgsmässobrasa — och kanske också hunnit med något demonstrationsmöte för att understryka våra krav på bättre tider?

När dessa rader nedskrivs tidigt torsdag morgon närmast före påsken har nyligen många jublat över de goda tider som stundar till följd av det elvaprocentiga lönelöftet. Om glädjen främst gällde den ökade mängden sedlar i plånböckerna eller att påskmaten var säkrat genom den inhiberade strejken är något oklart.

Hur som helst tror i varje fall skrivaren att ingen bör ta några glädjeskutt för de där elva procenten. Det kommer sannolikt mycket surt efter — även om radio i går hade kallat på en byråkrat från Pris- och Kartellnämnden, som lovade att några prisökningar fick inte förekomma under prisstoppstiden, om nu inte Regeringen ger särskild dispens.

Men då kanske det går som en göteborgare uttalade i TV — några måste sluta för att man skall få intäkterna att räcka till de högre lönerna — och det är ju inte bra för dem som drabbas — även om AMS ännu så länge har pengar. Alla vet vi ju att för farbror Feldt bara växer underskotten, och det är väl inte troligt att de ökade lönekostnaderna för Moder Svea och hennes Kjell bidrager till att minska de kostsamma underskotten.

Undrar nu bara vad mina åldersbröder och systrar kommer att säga. Vilka förbättringar får de? Och om de får några förbättringar, så kan vi väl alla vara förvissade om att de inte bidrager till att minska några budgetunderskott infö!

Nej, alla vänner! Något att verkligen glädjas åt vore sänkta priser på de varor vi främst behöver och framförallt sänkta skatter. Det behövde inte röra sig om många tiondels procent per år för att vi verkligen lite till mans skulle förnimma en förbättring!

Kanske ett omtänkande är på väg? Låt oss hoppas det! En liten gnista av hopp lär ha tänts vid ett s-möte i Ingelstad i veckan. Någon hade där ifrågasatt om man verkligen skall skrota kärnkraftverken — kanske de snarare borde byggas ut! Kanske kan det komma sådana små gnistor även kring dem som sysslar med löner och sånt!?

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 5:50

Nr. 81, maj 1984

Båtsman Flink

*Hälsokällan
i Lönsåsen*

*De levde
i enkelhet o.
förnöjsamhet*

*Kuranstalten
i Tranås*

*Från Gullemåla
till Emnabo*

*Hästminnen av
Gamleby-bo*

*Madesjö-
bonde blev
väckelse-
predikant*

*25 vackra
vårdikter*

7 sekler i Jönköping

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

4. Stadsparken i 700-årsjubilerande staden, av -ahl
10. Obrutna kärlekssträngar, roman av Rut Hermansson
11. Junimorgon och Bygdesommar, av Palle Näver
12. Torpare i Vrigstad, Mjölhnare i Hjälmseryd, församlingsgrundare och kyrkobyggare i Kansas, av Stig Martz
16. Mäster Slipopp, novell av Valentin Peterson
18. Ord på vägen, av Ivar Husberg
19. Kalle Skomakare, av A.N. Strand
20. Den oförbätterlige Kalle Blom, av Hilding Strandh
21. Pensionärernas allsångsvisa, av Ernst Victorsson
22. Ett vägnarnas folk, av Ernst Victorsson
23. Öppna Ögon, av Solweig Wiktorsson-Como
24. Den gamla hälsobrunnen, av Byaskrivaren i Landsbro
Varje vår, av Birgitta Bådth
25. Kärlekens blå fågel, av Solweig Wiktorsson-Como
26. En resa med Bokbuss i Ljungby, av Anna Lorentz och Margareta Carlsson
29. Kungligt brev hjälpte Lönneberga hålla egen präst - ett 400-årsminne, av Hjalmar Lundberg
30. Juni, dikt av Lennart Alpfjord
31. När Virserums sockenstuga var skola, av Jacob Hägg
Varför, dikt av Svea Svensson-Åkesson
Förtröstan, dikt av Ernst Victorsson
33. Barndomshemmet, av Svea Svensson-Åkesson
Till drömmen och kärleken, av John Ljunglid
34. Jessika och hästkompisen Sandy, av Birgitta Bådth
Drömmar, Framtid, Glädje, av Solweig Wiktorsson-Como
36. Sommarbarn, av Valentin Peterson
36. Min barndoms luffare, av Gösta Johansson
En stund kring Vi Smälänningar, av Ernst Victorsson
37. Sommarnatt på Öland, av Ernst Victorsson
Hultet i Bredaryd år 1914, av Eric Krantz
38. Kälkestads Tegelbruk, av Rut Hermansson
40. "En liten krönika över året 1867", av Åke Bjurdalen
41. Växjöloppet 1 maj, av Lef Eriksson
42. Sommarlov, dikt av T.V. Rosendahl
Molnen drar förbi, dikt av Maj Norell
43. Sommar, dikt av Lennart Alpfjord
44. Barndomshemmet, av Anita Dehlin
46. Församlingskyrkorna i 700-årsstaden
46. Församlingskyrkorna i 700-årsstaden
48. Blomster, dikt av T.V. Rosendahl

Just i dag när dessa rader skrivs, är det den 24 maj och de borde blivit nedskrivna för minst en vecka sedan.

Tänka sig att skrivaren ett tag under april trodde, att en veckas "ledighet" på sydligare breddgrader skulle få alla sjukdomssymptom att fly och inspirationen att flöda.

Men så blev det inte. En elakartad förkylning, som varade som värst i två veckor och sedan långsamt avtagit, det var vad som följde på veckan i Nice, Caen, Grace, St Paul, Vence med flera underbara platser nära Medelhavet.

Därom får jag skriva i något nummer under hösten, just nu borde jag skriva något vackert om vårt vackra Småland, som nu blivit varmt och skönt.

Men så är det det där med förkylningen, som är långlivad till tusen och håller borta den verkliga skrivlusten.

Inte ens till minnesbilderna från Virserums- och Oskarshamnstiden har det gått att få ord... men de finns ju kvar till sommarnumret... hoppas jag.

Hoppfullheten finns kvar trots näsdroppet — tack för den!

Häromdagen besökte jag jubileumsstaden i nordväst och tänkte göra ett bildreportage om en historisk utställning de hade i därvarande länsmuseum... men se det gick inte an, om man inte var villig att betala entréavgift.

Och se det är nästan en helig princip att inte betala för att få skriva reklam... och därför blev det ingenting om denna utställning.

Kanske det var lika bra det... för nu i sommarvärmen är det inte så kul att gå på museum. Förvisso är det mycket kuligare att ströva omkring i landskapets vackraste stadspark.

Där finns verkligen mycket av intresse att titta på. Stundom kan det vara skönt att bara sitta på en soffa och njuta anblicken av en jättetall med grenverk som jag tror varenda liten "Döderhultare" drömmer om som "hov-leverantör".

Men det finns mycket mera att titta på i den 700-åriga staden! Res gärna dit och se själva!

God fortsättning med sommaren!

-ahl

Omslagsbilden:

Midsommardans i Västervik
1983...

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 82, Juni 1984

En resa med Bokbuss i Ljungby

*Torpare i Vrigstad
Mjölpare i Hjälmseryd*

*Den oförfätkerlige
Kalle Blom*

Kalle Skomakare

*Ett 400-årsminne
i Lönneberga*

*Kälkestads
Tegelbruk*

Mäster Slipopp

**Smålands skönaste stadspark
– en jubileumsattraktion**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

4. Kristdala Hembygdspark, av -ahl
5. Siggemåla skvaltkvarn i Almundsryd återinvigd, av -ahl
10. Oxmuseum med toppentrevliga glada aktiviteter...., av -ahl
12. Nyhetsjägare inom dagspressen — Virserum hösten 1946, av -ahl
15. En gammal sägen från Bo-Johnsson-Grips Vinäs, av Valentin Peterson
16. Hjärtenholms Lantbruksmuseum, av -ahl
22. Då var det slåttertids, av Ernst Victorsson
24. Veteranbilsuthyrning, uppmärksammas turist-satsning, av LeLi
26. Den gamla skolvägen Gummetorp-Tyllinge, av Axel Saxfors
Semestertid, av Olle Ragnarsson
27. Brutna kärlekssträngar, följetong av Rut Hermansson
28. Trots fukt och kyla, dikt av Birgitta Bååth
29. Hemresan, dikt av Ivar Husberg
30. Aftonstämning — Prosadikt, av Hilding Strandh
Mor gråsugga, dikt av Birgitta Bååth
31. När far gick, — dikt av Birgitta Bååth
32. Sommarregn, dikt av Ernst Victorsson
34. I den droppande täta morgondimman, av Birgitta Bååth
35. Över lupinbacken, av Birgitta Bååth
37. En av Toftaholms jätteekar, av Sven Andersson
Tankar, dikt av Svea Svensson-Åkesson
38. Olle Tjäder, novell av Valentin Peterson
39. Han knäade fram, dikt av Birgitta Bååth
40. En gammal smedja, dikt av Walter Svensson
41. Sommarminnen, dikt av Knut Nordling
48. Camping och badplats vid Vimmerby, av -ahl
49. Korsord
58. Johannisnatt, dikt av Pälle Näver
Semester, av Lennart Alpfjord
59. Skvaltkvarnen, dikt av Pälle Näver

När dessa rader kan läsas har vi haft midsommar och kommit en bit in i juli månad med högsommar och semester — i de flesta fall.

Sommar har det varit en längre tid, mycket sol och på de flesta platser i vårt landskap ganska hyggligt med regn.

När dessa rader skrivs ned är det torsdag morgon — och midsommarhelgen är nära förestående. Det skall verkligen bli skönt med helgledigheten detta år, särskilt som förkylning och reumatismen flyktat sin kos.

I vilken mån det blir någon dans kring midsommarstängan är så här dagen före lite ovisst. Även om Vi Smålänningar är klar efter det dessa rader blivit uppsatta och fotograferade så återstår klippning av den stora gräsmattan och en hel del rensning i grönsakslanden.

På tal om grönsaker — den första potatisblomman slog ut i går.... och då är ju bara att hoppas att sillen går till....

Men allt detta skrivande om småsaker kan kanske inte intressera läsekretsen.

Kanske vi måste ta med några rader om de stora händelserna.

Såg i bladet i morse att vårt Sverige går en ljus framtid till mötes eller i varje fall vår ekonomi. Det låter ju bra även om skrivaren som vanligt är ytterst miss-tänksam. Knappast blir det bättre av att det slås hårt på trumman för det senaste lånet som Staten tagit ut — ca 24 miljarder kr för att betala gamla statslån och spara ränteutgifter på 50 miljoner kr.

Det är naturligtvis fint att spara på utgifterna, men 50 miljoner är i de här sammanhangen så förtvivlat lite — bara en tiondels procent av Statens totala räntekostnad!

Därför är det så svårt att ryckas med i någon glädjeyra över en förmodad ljusning i framtiden. I varje fall ligger den framtiden utom räckhåll för oss som varit med sedan seklet var ungt.

Det känns snarast som man skulle vilja bli med i en spontan strejk — som är så modernt denna sommar. Vad det nu kan bero på!

Just nu kan skrivaren inte komma på något bra förslag att lämna till dem som styr och ställer för oss så att vi får så där fabulöst höga räntekostnader.

Möjligen skulle det vara att vi gick man och kvinna ur huse ut i vårt landskaps sköna natur och letade guld... och hittade massor i bergen!!

Skön sommar till Er allesammans!

-ahl

Omslagsbilden

Visar Millebostugan från 1740-talet
i Almundsryds Hembygdspark.

Foto: Rune Nilsson.

Pris 5:50

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 83 Juli-Augusti 1984

Tusentals minnesvärda ting på
**LANTBRUKSMUSEUM
I HJÄRTENHOLM**

*Almundsryd återinvigde
gammal skvaltkvarn*

*Då var det slåttertid
Skolväg i Tyllinge*

*Ny följetong:
Obrutna kärlekssträngar*

OXMUSEUM
Populärt resmål för alla åldrar

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

ATT SE OCH LÄSA I DETTA NUMMER:

Sid.

- 4 Hyllning till Jönköping — 700 år, av Oskar W Johansson
- 5 Konst på Höglandet, av -ahl
- 12 Våra marknader — förr och nu, av Ragnar Nilsson
- 15 Farmor — minirysare av K Juhlin

- 16 Galleri Per Sigfridsgård, av Lars-Erik Lindahl
- 18 Mina första långbyxor, skolminne av Ivar Husberg
- 19 Med smalspåret från Växjö till Västervik, av -ahl
- 24 Tankar och funderingar, av Solweig Wiktorsson-Cano
- 25 Minnen — Nyhetsjägare inom dagspressen, av -ahl

- 26 I sommarens sista månad, av Pälle Näver
- 27 Helgedom, av Inga
- 28 Den viktiga gräsroten, av Märta Berg
September, av Lennart Alpfjord
Den ärliga annonsen: av Märta Berg

- 29 För mycke "Orka" humoresk av Ernst Victorsson
- 30 Med smalspåret... forts.
- 34 Einar är övertygad: Jag har evighetsmaskinen, av Rolf J K Olsson
- 35 Fyra generationer vid släktträff i Stenberga, av Sven G Sjöberg

- 38 Sensommar, av Lennart Alpfjord
- 40 Tiden, av Georg Elb, Aneby
- 42 Sommaräng skön, av Lilly Eskång
- 43 Aftonceneri, av Lennart Alpfjord

- 49 Om barkbrödet i Småland, av Valentin Petersson
- 50 Kontaktlöshet, av Lennart Alpfjord
- 51 Där sommaren log, av Inga
- 52 Sommarmorgon, av Rut Hermansson

- 53 Farväl du sköna sommar, av Erik Kjellström
- 54 Vandringsmän, av Walter Svensson

- 56 Idyll i tätort, av Valentin Petersson
- 57 Spriten, av Ann-Lie Nilsson

- 58 Dansk-Svensk folkdans på Lunnabacken, Urshult, av Karin Lindahl
- 60 Korsord
- 62 Om knektarna i Tjust, av Valentin Petersson
- 64 Den välsignade Torparfamiljen, av Martin Hallström

Dessa rader nedskrivs tisdagen den 28 augusti. Det är på tok för sent. Tidningen borde nu varit på väg till prenumeranterna, men så har det inte blivit.

Ett tag i början av månaden såg det verkligt allvarligt ut. Jag var helt inställd på att Vi Smälänningar sista nummer redan kommit ut och att eftermälet kunde insamlas.

Efter några dagars kris började hoppet återkomma... och nu ser det faktiskt ut att bli en tidning... och flera tidningar.

Sedan länge har jag haft förhoppningen att kunna hålla på med fotande och skrivande tills tidningen kan fira sina tio år... men gärna längre om hälsan står mig bi.

Tänka sig... helt plötsligt råkar jag ut för något helt oväntat... och tappar totalt fattningen... gråtkaskader... gråt... gråt... långt mera än jag tidigare gråtit i hela mitt liv.

Det lättade och efter några dagar började jag fundera på att trots allt kämpa vidare med tidningen... som faktiskt är det käraste ting jag vet!

Men det skulle visa sig att det inte var möjligt att hålla rätt utgivningstid. Därför blev det bestämt att detta nummer får vara ett dubbelnummer och alltså gälla även för oktober.

På så sätt får jag mera tid att besöka alla goda lösningsförsäljare ute i landskapet och hämta ett par års retur... och kanske också hitta något fint att fotografera och skriva om.

Så ligger det alltså till... nästa nummer kommer den 1 november och sedan den 1 dec. samt hela nästan år.

Hur det blir med jubileumsåret får jag kanske lättare att överblicka lite längre fram.

Vad som är viktigt just nu, är att vi fr.o.m. detta nummer inte kör ut några tidningar till affärerna, utan sänder allt med post.

Och det är möjligt att vi inför nästa år sorterar bort en del försäljningsställen med allt för få sålda exemplar.

I gengäld kommer vi att lägga på några kol extra för att öka prenumerantskaran. Mera därom kan läsas i speciell annons.

Slutligen vill jag vända mig till alla vänner av Vi Smälänningar: rekommendera Edra vänner att prenumerera på tidningen... och skriver Ni dikter, prosa eller tar bilder i Er bygd... sänd något till oss! Vårt textlager börjar ta slut nämligen.

God fortsättning på sommaren!

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 84-85 September-Oktober 1984

SMALSPÅRET
VÄXJÖ—ÅSEDA—
HULTSFRED—VÄSTERVIK

50-talet foton

från spåret • Våra marknader

— förr och nu —

Minnen från • **Folklore på Lunnabacken**
Oskarshamn • **Om knektar i Tjust**

FÖLJETONG OCH MÅNGA DIKTER

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

- 4 Konstutställning i Huskvarna — Håkan Stahre visade minnesbilder från Trollsjön, av -ahl
- 8 Hässleholts Specerier, av -ahl
- 10 Korsord
- 11 Gestalter i väckelsetiden — Pastorn i Vissefjärda, av Ernst V Nilsson
- 12 Dikt av Birgitta Bååth
- 13 Emån — ett säreget vattendrag...av Ernst Victorsson
- 16 Drömmen om Elin, dikt av Oskar W Johansson
- 17 Våra övernaturliga väsen, av Ingvar Svensson
- 19 Pärönträdet, av Märta Berg, Värnamo
- 20 Gnosjö satsar på konst, av Lars Erik Lindahl
- 22 Petter Johans Masse — Ett särpräglad bygdeoriginal av Ragnar Nilsson
- 23 Lilly Eskång berättar minnen från år 1914 till nu
- 24 Några minnen från Slätthög: Backstugufolk och bygdeoriginal, av Paula Brentel
- 25 Tankar om hösten, dikt av Inger Thörnqvist
- 26 Keramikercirkel i Huskvarna hyllar 700-års-jubilaren
- 28 Obrutna kärlekssträngar, följetong av Rut Hermansson.
- 30 Vid en grind, dikt av Walter Svensson
- 31 Med tunga nackar, dikt av Birgitta Bååth.
- 32 Tipspionjär i Småland, av -ahl
- 33 Höstvandring, dikt av Pälle Näver.
- 34 Min vän, dikt av Lars Lindberg
- 35 Om någon har sagt, dikt av Lars Lindberg
- 36 Min dotter, dikt av Lars Lindberg
- 37 Den öppna handen, dikt av Solveig Wernering
- 38 Manfred i Ljusås berättar minnen från förra seklets sista år
- 39 Vågar och broar i syd och nord, av -ahl.
- 41 September, dikt av Lennart Alpfjord
- 42 Förträngda värkänslor, dikt av Ivar Husberg
- 43 Luffaren, dikt av Byaskrivaren i Landsbro
- 46 Hemma hos konstnären Håkan Stahre med familj i Tenhult, av -ahl
- 49 Hon lever i en ljus vinge, dikt av Birgitta Bååth
- 50 Ett Poem, av Valerij Smegana
- 51 Vid alla Helgons dag, av Pälle Näver

Äntligen har regnet upphört... hoppas vi... ett två-dagarsuppehåll är kanske ingen garanti för fortsättningen, men vi hoppas och får stöd, i någon mån, av rapporterna från SMHI om kallare vindar från norr.

Kanske vintern rent av är på väg. Den må vara välkommen om den bara inte blir allt för omväxlande och slaskig.

Just när dessa rader skrivs ned är inte väderleken det mest aktuella. Oron på arbetsmarknaden är väl mera aktuell, just nu. Kommer alla krav om kompensation att slutligen leda till konflikter med nya svårigheter och kompensationskrav i sitt följande.

Det är sannerligen inte lätt att vara minister med namnet Kjell-Olof Feldt med uppgift att rädda landets ekonomi. I varje fall få bukt med inflation och kraftiga budgetunderskott. I denna sats borde han ju få stöd av facket... men, men... fackets strategi just nu är förbryllande.

De många höga herrarna och damerna uppe i kungl. huvudkommunen får väl söka bli sams så småningom.

Vi får hålla oss till småproblemen i vår närmaste omgivning.

Det gick bra att komma ut med septemblemumret, och försäljningen av lösnummer har på många orter varit god. Mycket god t.o.m. på de orter där man varit direkt berörda av nedläggningen av järnvägen Växjö-Åseda-Hultsfred-Västervik. Hoppas alla järnvägens vänner fortsätter att kämpa för en återgång till det normala, och i varje fall för en fortsättning som turistbana under sommaren.

På tal om försäljning av vår tidning, gjorde vi som bekant en radikal omläggning från september. Vi slutade att köra ut tidningarna till försäljare i städer och större tätorter och sände dem med post.

Posten är duktiga att förmedla sådana försändelser, men tyvärr händer det att man på några orter följer en gammal tradition: nämligen att inte meddela mottagaren att det kommit en försändelse av paketformat, om det står "kommissionärskorsband" på den. Några få affärer har låtit bli att fråga på posten efter denna försändelse, som efter fem-sex veckor sänds åter till utgivaren.

Sånt är tråkigt — inte minst för dem som väntat två månader på att tidningen skall komma... och så får de vänta ytterligare två månader.

Inför detta nummer skall vi telefonledes meddela resp. försäljningsställen.

AV utrymmesskäl har vi måst utelämnat "Minnen — Nyhetsjägare inom dagspressen", men kommer igen nästa nr från Oskarshamn, Sollefteå och Västerås.

-ahl

Omslagsbilden

"Skolan i Athen", i formatet 8,5X3,5 meter har -ahl fångat utanför Kulturhuset i Nässjö. Se vidare notis på sidan 50.

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 86 November 1984

”Barnen vid Trollsjön”

Hemma hos konstnären Håkan Stahre i Tenhult

*Gnosjö satsar
på konst*

**92-åriga Manfred
i Ljusås berättar**

*Lanthandel
i Hässlehult*

Följetong: Obrutna kärlekssträngar

Minnen från Slätthög

Gestalter i väckelsetiden

Våra övernaturliga väsen

Pastorn i Vissefjärda

Emån – ett säreget vattendrag

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 45:-

Postgiro: 26 25—2

Fintvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

4 Minnen från min första julfest på 1920-talet, av Elin i Mellan-gården Skilda Spår, dikt av Inger Thörnqvist

5 När fredsduvan kommer, av Birgitta Bååth

6 Trä-Konst i Järnforsen, av -ahl

8 Konfektionsfabrik i vardag och fest, av Erik Karlsson

11 Lucia- Tomten, av Erik Ahrnfeldt

12 Skön Växjö-konst... Rose-Marie Dreierström... av -ahl

16 Amerikavisan, dikt av Algot Högstedt

17 Mänljugfrun, dikt av Palle Näver

Hembygden, dikt av Stig Högstedt

18 Julbord förr och nu, av Allan Rydén

Min kärlek till min hembygd, av Lilly Eskång

19 Ett Julminne, av Valentin Peterson

20 En fosterflickas berättelse, av Emmy Axelsson/Zolie Bjärke-blad

26 Frödingeson "Årets mest framstående skandinav" i Omaha, av Anne-Marie Friberg

27 Helgmålsringning, av Inger Thörnqvist

28 Stenar i Steniga Småland, av Ingvar Svensson

31 Saknad, dikt av Solveig Wernering

Humör, dikt av Elaine

32 Julen och Julkalasen för 60 år sedan, av Paula Brentel

34 Högstedt av åren 1862-1897 och 1924 — Tre generationer i ny diktsamling

36 Obrutna kärlekssträngar, av Rut Hermansson

38 Kärleken, dikt av Anne-Lie Nilsson

39 Jägaren, av Sven-Åke Olofsson

40 Om korpral Brandt i Högalund, Djursdala, av Elsevig Börjesson
En sommarresa till Småland, av Elsevig Börjesson

41 Till minne av en mycket fin vän, av Inga Sjöqvist

Gränsland, dikt av John Ljunglid

42 Väntrummet, dikt av Anne-Lie Nilsson

43 Konstnären Sidney Karlsson, Västervik

47 Repris, dikt av Sven-Åke Olofsson

48 Nyhetsjägare inom dagspressen, minnen av -ahl

52 Orostankar, dikt av Lennart Alpfjord

Flyttfåglar och Höst, dikter av Gunborg Ihs

53 I Vargatider, av Ernst Victorsson

54 Manfred i Ljusås berättar minnen

55 Oktober, dikt av G Roswall

56 Novemberkväll, dikt av Ernst Victorsson

57 Decembertankar, dikt av Lennart Alpfjord

58 Tomten, dikt av Maj Norell

59 Ljuslåga, dikt av Maj Norell

60 Kid Kumlin ställde ut i Vimmerby

Attmobilen, dikt av Oskar W Johansson

61 Den glade vinterbadaren, av Valentin Peterson

62 Emigranter berättar, av Erik Ring

63 Ensamheten kändes, dikt av Elaine

64 Elvira Madigan o. Löjtnant Sparre, av Torsten Sundkrans

65 Vintern 1979 i Mönsterås, av Lennart Alpfjord

66 Korsord

Just nu, när dessa rader nedskrivs, är det måndagen den 19 november klockan 21.30. Vinterns första snöflingor har fallit en stund på gården utanför och på tryckeriet snurrar rotationspressen med högsta fart.

Det är många kundtidningar som skall levereras innan den värsta julkommersen börjar.

Det är rent fantastiskt vilken framgång vårt lilla företaget råkat ut för sedan de stora tidningskonsernerna satsade hundratals långschalar på att få bort oss.

Förvisso finns det någon övermänsklig domare som skipar rättvisa efter det maktens fogdar fördelat sin orätt.

Tyvär har vi de sista dagarna varit oroliga för att den enorma kundtillströmningen skulle gå ut över Vi Smålänningar... att det inte skulle bli någon trycktid över.

Men det ordnar sig tydligen, och på fredag morgon bör pressen rulla och trycka denna och följande sidor.

Det har varit en orolig höst för skrivarens del. En helt omöjlig förkylning med hosta och tillhörande näsduksbesvär har hängt kvar i fyra månader och förefaller inte vilja fly bort. Det måste väl vara vår solfattiga sensommar och höst som bär skulden.

Till den verkan det hava kan låter vi en sol skina på vår första sida... för han, den där Pohlman i TV, han ritar ju solar, som aldrig skiner i verkligheten.

Men nu glömmer vi alla tråkigheter ett tag och håller oss till våra glädjemnen. Det har kommit flera nya prenumeranter — dock inte flera än vi har plats för många, många till.

Passa på att prenumerera före jul, för fram till dess vågar vi utlova att vi kan lämna helårsprenumerationen = 10 nummer för endast 45 kronor. Hur det blir efter nyår är lite ovisst. Allting bara stiger och stiger och vi måste kanske följa med en bit av luftfärden och höja våra priser lite grand.

Så det bästa råd vi kan ge just nu är: prenumerera själv om Du köper lösnummer, och prenumerera även till någon vän eller släkting som bor inom eller utom landskapets gränser. Vi kan ordna med ett presentkort om Du önskar. Skriv eller ring!

Mycket mer får inte plats denna gång och därför får jag sluta med att önska hela läsekretsen en

GOD JUL och ett bra 1985!

-ahl

Omslagsbilderna...

Efter vår solfattiga höst vore kanske sol på klarblå himmel vår bästa julklapp!

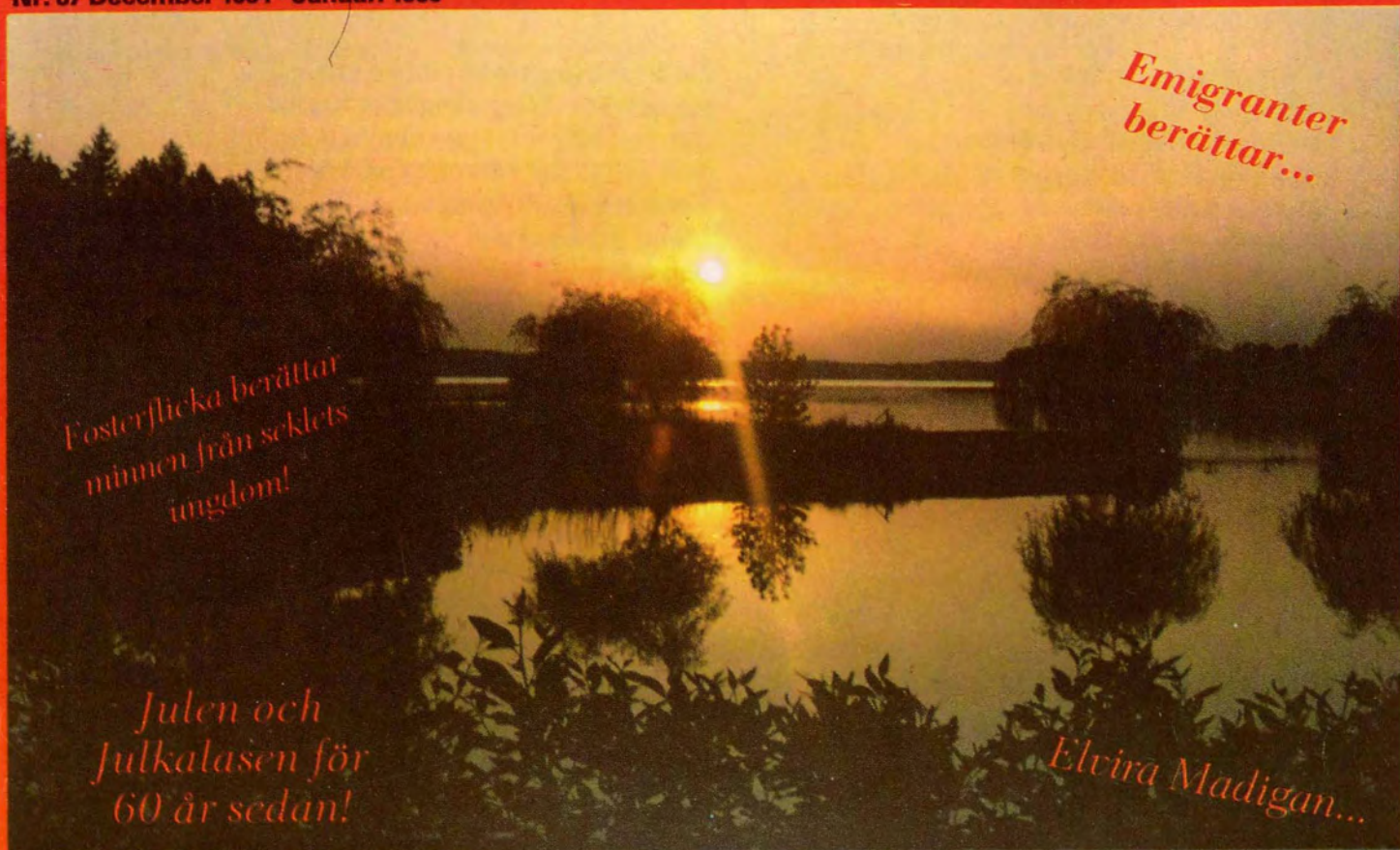
Hoppas alla kan njuta av en solnedgång över sjön Vidöstern. Bilden tagen från Gyllene Rasten.

Undre bilden togs en solig höstdag mellan Ukna och Edsbruk i Tjust.

foto: -ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 87 December 1984 - Januari 1985

*Emigranter
berättar...*

*Fosterflicka berättar
minnen från seklets
ungdom!*

*Julen och
Julkalasen för
60 år sedan!*

Elvira Madigan...

*Frödingeson
i Omaha*

**KONST
DIKTER
BILDER**

*Julläsning
i mängd*

*Tre generationer
Högstedt*

*Manfred i Ljusås
berättar*

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar
Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 45:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1984

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

- 4 Nyhetsjägare inom dagspressen, av -ahl
- 7 Vinter i Linnéparken
- 8 En sorgens tid i Trästen, Vislanda, av Erik Ring
- 10 Korsord

11. Det stora kalaset, av Märta Berg, Värnamo
Brudebjörken, dikt av Maud S.
12. Obrutna kärlekssträngar, följetong av Rut Hermansson
13. Ett nytt år, dikt av Gösta Johansson

14. När vinterdag går till ro, dikt av Greta Månsson
15. Nyårsbön, dikt av Svea Svensson-Åkesson
16. Rösten i Etern, dikt av Ivar Husberg
17. "Nicka-Oskar", av Ernst Victorsson
18. Halte Skraddaren i Äsperyd, av Carl Ottosson

19. Barndomsminne, dikt av Ingvar Björkdahl
20. Intermezzo på Marknad, av Hilding Strandh
21. Du är alltid i mitt hjärta, dikt av Birgitta Bååth
22. Konsthantverk i småländskt ädelträ! av -ahl

24. Bingo, dikt av Gustava
I glädje nu gå, dikt av Lilly Eskång
Multiplikationstabell, dikt av Lennart Alpfjord
25. Manfred i Ljusås fortsätter berätta minnen
26. Umgänge, dikt av Lennart Alpfjord

29. Barndomsår, dikt av Valter Svensson
30. Utvecklingen, dikt av Demave
Julen är slut, dikt av Gustava
31. Lärorika viskepelsor från gamla tider,
av Ingvar Svensson

32. Barndomsminnen från skön ort i Småland, av ZB
22. Liljedoft, dikt av Inga
34. Drömmen, dikt av Anne-Lie Nilsson

- 35 Söndags Tankar, dikt av Maud Sandström
- 36 Ett brev från San Agustin, av Dagny Ernekull
- 37 Skoluppsatser från Karstorpsskolan i Västervik,
förmedlad av Ernst Victorsson.

- 40 Ett livsöde från gången tid, dikt av Walter Svensson
- 41 Bilprovning, dikt av Lennart Alpfjord.
- 42 Vinnare i Korsord nr 86 och 87

God fortsättning under året 1985!

Hoppas vi i detta nu avverkat det mesta av vintern — som nu varit stabil och kall en hel månad — och dessutom ganska snörik utmed ostkusten.

Skrivarn tycker om stabilt väder...men ganska lite om köldgrader under -10!

Allt för mycket kyla förvandlar benen till norska VM-skidstavar — och man fruktar att de ska brista så fort man ämnar förflytta sig fotledes...och bil vågar man ju knappast åka, väl medveten om att inte ha tagit en enda liten sladdlektion.

Både i press och TV talas det nästan dagligen om olyckor till följd av sladdar som lett till krockar och dikeskörning.

Under mina 1.200.000 kilometers körning hitintills har jag faktiskt råkat ut för sladd två gånger.

Första gången hände det på vägen mellan Väse och Molkom i Värmland. Det var nyhalt och jag kom något för fort i en odoserad vänsterkurva....och bakhjulen gav sig iväg någon halvmeter i sidled. Men Audiens framhjulsdraft klarade snabbt situationen.

Värre var det då andra gången, som skedde mellan Berg och Tolg på snöhal väg för några vintrar sedan.

Vägen är krokig och smal. I en kraftigt doserad högerkurva började Volvons bak-

hjul sid-glida till följd av för låg hastighet, och det var bara att acceptera avkörning på vänster sida.

Med tio km högre hastighet hade den sladden undvikits.

Dessa båda händelser visar kanske att det är viktigt hålla rätt hastighet på hala vägar. Inte för fort men inte heller för sakta.

Man lär så länge man lever, har någon sagt, men en sak lär jag mig nog aldrig...och det är det där med säkerhetsbälte. Varför skall man köra ut med förutsättningen att krocka.. för att bli räddad av säkerhetsbälte?

Tänk om vårt Trafiksäkerhetsverk lagt sina miljoner på att upplysa trafikanterna om hur man skall köra för att inte krocka eller sladda i diket! Då hade många tusentals trafikdödade levat.

Sprit, sömnlöshet, hetsjakt, rökning, hängel, musikorgier, samtal och huvudvridningar mot passagerare såväl fram som bak är några av de ting som orsakar de flesta olyckor.

Allt för många kör för fort i tron att säkerhetsbältet räddar dem eller att de lärt sig häva en fartspladd.

Kanske jag må tillägga att jag också hänger på mig bältet, för jag har faktiskt inte råd att böta till trafikkostnaderna.

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 88 Februari 1985

**Konsthantverk
i småländskt ädelträ**

**Barndomsminnen
från skön ort i Småland**

*En sorgens tid
i Trästen*

*Lärorika
vidskepelser*

*Skoluppsatser
från Västervik*

**Följetong av
Hermansson**

**Ett tjugotal
goa dikter**

*Intermezzo
på marknad*

**Halte skräddaren
i Äsperyd**

*Från Oskarshamn
Till Sollefteå*

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Innehållsförteckning:

Sid.

3. Kvinnoarbete vid sekelskiftet — konst i Oskarshamn, av -ahl
5. "Små, små ord af kärlek", utställning av gamla bonader i Rosas källare, -ahl
11. Två skall man vara, novell av Hilding Strandh
12. Storfångsten, av Valentin Petersson, Gamleby
13. Tankar tillbaka, dikt av Walter Svensson, Stenberga
14. Vårdrömmar, dikt av Walter Svensson, Stenberga
15. Gubben Sköön — en fantasirik filur, av Ernst Victorsson
16. Konst i Mönsterås, av -ahl
18. Gestalter i väckelsetiden — Jonas Sandell, av Ernst V. Nilsson
- Händer, dikt av Ingrid Friberg, Huskvarna
19. Om umgänges- och levnadskonst på 20-talet, av Ernst Victorsson
20. Från torparnas boplatser, av Valentin Petersson
21. Ljusen i julgranen brunnit, dikt av Lilly Eskång, Aneby
22. Jönköpings kyrkor, prosadikt av Lilly Haugwitz, Ljungarum
25. Vidskepelse i gamla tider, av Ingvar Svensson, Hulstsjö
- Hemlängtan, dikt av Ernst Victorsson

Vinternatt

*Vinternatten fylld av frid
i sköra smycken klädd
— var trygg du lilla barn i natt
när stjärnljus vaktar din bädd —*

*Gnistrande av snökrystall
så överjordiskt skön
— inunder vintergatans bro
nu viskas nattens bön —*

*Över vinterfrusen äng
har flingor dalat ner
var trygg du lilla barn i natt
när stjärnor blinkar och ler —*

*Vinternattens stjärneljus
utöver snöklädd skog
så silverslöjad ren och klar
på mark där sommaren log —*

Inga

Phu! Det var allt bra kallt idag också. Nästan varje morgon visar den där termometern -20 grader eller mera. Stundom går den upp några grader fram på dagen, men inte mycket.

Aldrig kunde väl skrivaren tro, att jag skulle bli så här bönhörd, när jag för fyra månader sedan skrev ned förhoppningen om en inte alltför omväxlande och slaskig vinter.

Det var nog någonting så här stabilt vinterväder jag den gången hoppades på, men definitivt inte så väldigt många minusgrader.

Den sjuttonde — söndagen — hade vi en av många vackra solnedgångar under månaden februari. Men just då kom det för mig en nästan hemsk tanke. Solen blev bara mindre och mindre. Det var liksom om Jordan med en väldig fart flydde ut i världsrymden, och det blev bara kallare och kallare!

Hemsk tanke. Men det var bra att den kom just då, för det påminde mig om att eldningsoljan runnit undan allt för snabbt sista tiden och nybeställning måste ske på stubinen.

Egentligen skulle väl inte jag klaga på kylan. Här i Rydaholms omgivning har vi nära nog sluppit ifrån snöfallet — i varje fall om vi jämför oss med Misterhult, Oskarshamn, Mönsterås och Västervik med flera orter i landskapets nordöstra del.

Snöskottning är inget att trakta efter, även om den kan vara ganska värmealstrande. Värmealstrande var dock inte senaste helgens huvudsakligaste arbetsuppgift.

Den där firsidiga blanketten har då inte blivit ett dugg bättre nu på äldre dar. Så det är väl bara att se fram emot nya problem med kvarskatt och diverse uppskörtningar.

Nej, nu tror jag att jag lämnar både kylan och blanketten och åker någonstans där Pohlman prickat in plusgrader — helst över 20!!

Farväl så länge. Vi kommer igen nästa månad.

-ahl

26. Mia Einarsdotter visade Batik-konst i Lamnhult, av -ahl
28. Obrutna kärlekssträngar, följetong av Rut Hermansson
32. Sanning, Kylikt, dikter av Elaine

33. Hulta-August, dikt av Alvar Ljung
- Kosta Boda AB Glasbruk, av Birgitta Bååth
34. Maja-Stina, Stråva och Ingrid i Hyket, av Hed

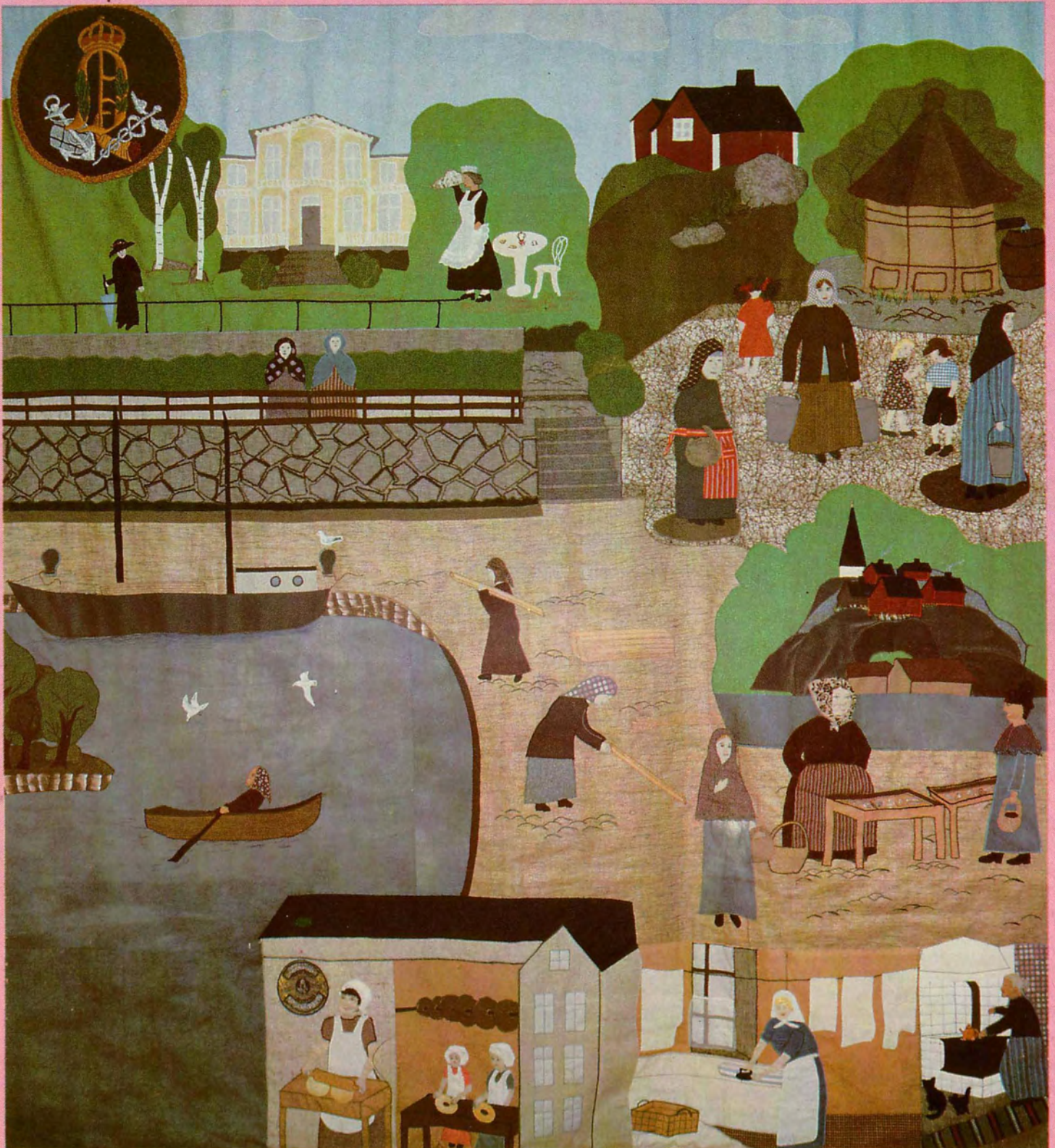
35. Mormor, dikt av Ingrid Friberg
41. Att vara, dikt av Elaine
42. Vinter och snö, dikt av Ernst Victorsson

43. Vinter i Småland, bildsvit av -ahl
44. Manfred i Ljusås berättar minnen
46. Skolsånger på 1940-talet, av Margit Rydén

48. Vinternatt och Vårbud, dikter av Palle Näver
49. Korsord

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 89 Mars 1985

Kvinnorarbete vid sekelskiftet

Konstverk i Oskarshamn

Foto: Gunnar Swärd

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a varje månad (ej febr. o. aug.)

Ansvarelig utgivare: K G G Lindahl

Redaktion och expedition: Prenumerationspris:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Red. bost. 206 27

10 nr. kr. 35:-

Postgiro: 360025-1

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1980

Att se och läsa i detta nummer:

Sidan

- 4 Anders Johan i Rydaholm, av Morgan Wirefjäll
- 6 Drömmresan till Italien, av Märta Berg
- 9 Björkdragningsgille, av Ernst Victorsson
- 10 En vårpromenad, av Oskar W Johansson
- 11 Min barndoms gamla Lönnberså, av Gun Gyllenspetz
- 12 Strövtåg i Smålandsbygd, av Gösta Persson
- 15 Debuten, av Sven-Åke Olofsson
  - Min mors porträtt, av Greta Dahlberg
  - Josefin och Per, av Astrid Henningsson/Lindström
- 16 Dackefejden under ny granskning, av Klas Henriksson
- 17 Bredaryds Häggegård, av Eric Krantz
- 18 Ur minnenas dagbok, av Nils Ryden
  - Det skall komma en vår, av C Källrand
  - Löggen av Sven-Åke Olofsson
- 22 Bondens hustru, bondediket från Unnaryd
  - Janne och Gösta - två glada spelemän, av Ruth och Rolf Nilsson
- 24 Nyheter för längesedan
  - Torpartankar 1890, av Erland Skoog
- 27 Vinterrapsodi, av Albert Granmo
- 28 Åkianismen, av E. N.
- 29 Till en liten grabb, av Inga
- 30 Något att skratta åt...
- 33 Hembygden, av Ernst Victorsson
- 35 'Till forna dagar återgår...', av Signe Karlsson
- 36 Hos oss, av Birgitta Bååth
- 37 Det sitter en skata och skrattar, av John Ljunglid
- 40 Rya gård... följetong av Tim Hall
- 41 Rallarkyrkogården, av Leif Ericsson
- 42 I början av seklet... av Gustaf Hallerby
- 43 Inga Lill, av Pälle Näver

23 mars - söndag kväll - om en dryg timma stängs vallokaler och den historiska folkomröstningen är avslutad.

Denna spalt skulle skrivits i början av den gångna veckan, men det var stort omöjligt att samla in tankarna. Det var svårt redan för drygt en månad sedan, då jag förfärad över all skräck som spreds ut över landet. Gång på gång letade jag efter gamla notiser och artiklar om den förfärliga olyckan borta i USA, men inte någonstans fann jag uppgifter om hur många som skadats eller dödats i denna katastrof. Att döma av allt som sagts och skrivits och sjungits här måste det varit ofantligt många.

Om jag drömt, läst eller hört någonstans skulle det inte alls varit fråga om skadade eller döda vid den där olyckan - och det liksom stämde bättre med den bild man under flera år fått av våra egna kärnkraftsverk i Ringhals, Barsebäck och Simpsvarp. Det är ju rena och ofarliga anläggningar!

Här i Rydaholm har nog valdeltagandet varit lågt - lite folk på förmiddagen och ännu färre för en stund sedan. Sådant kan gynna linje 3 - kärnkraftsmotståndarna som sannolikt kan uppbåda en del av massorna strax före stängning om så behövs. Men är det egentligen troligt att linje 3 skall vinna? Linje 1 stöds ju av moderaterna och de är ganska partitrogna, linje 2 stöds av socialdemokraterna och folkpartister och åtminstone de första är ganska så partitrogna.

Det borde räcka för att undvika den katastrof som en seger för linje 3 onekligen skulle vara - och då tänker jag inte främst på själva avvecklingen av kärnkraften utan mest på de samhällspolitiska konsekvenser som skulle bli följd. Utrymmet möjliggör inte en närmare analys av detta. De rader som återstår på spalten sparar jag en stund för kommentar av själva röstresultatet, när det blir klart i natt.

Ja, så var det klart. En kvart över tolv hade vi resultatet: 58,1 procent av de röstande hade uttalat sig för 12-reaktorsalternativet. 38,6 procent för nejsidan.

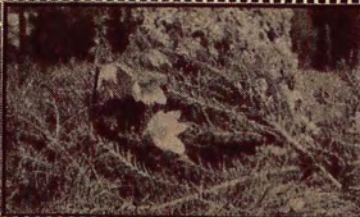
Eller med röstsiffror: 2.728.831 ja-röster och 1.815.083 nej-röster. 153.492 röstade blankt och ca 1.900.000 avstod från att rösta.

De båda sistnämnda grupperna kan väl sägas vara mer för än emot kärnkraften. Det har varit en osmaklig kampanj med de båda TV-kanalerna som ledare. Detta stora nyhetsmedia har inte försummat något tillfälle att propagera mot kärnkraften och ledtråden synes mera ha varit en önskan om splittring mellan samverkande politiker än kärnkraftsavveckling.

Det är skönt att det är över, nu bör alla kunna samlas för att lösa de viktiga ekonomiska problemen.

- ahl

Omslaget:

En grupp mosippor varslar om våren. Växtplats: någonstans i Rydaholm.

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 90, April 1985

April! April!

Aktuella minnen
av Ivar Husberg

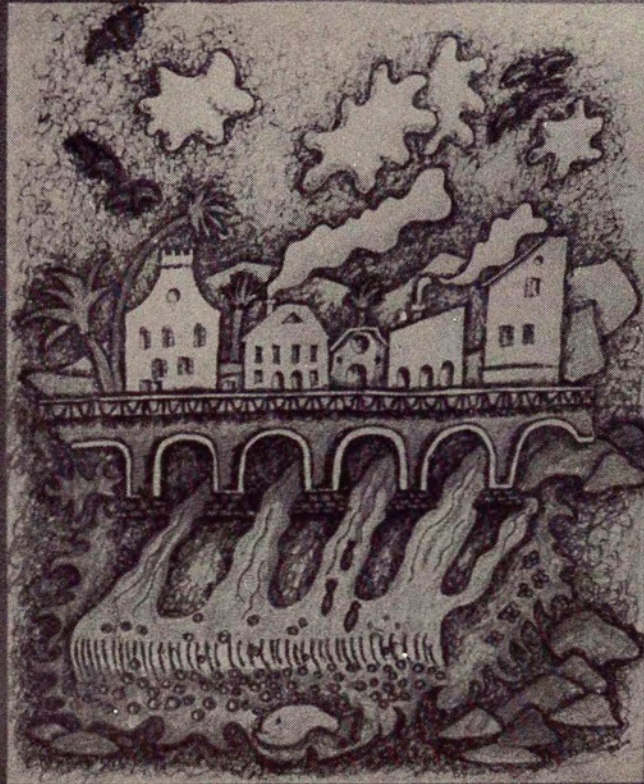
Garpedansberget
i Gamleby

Framgångsrik industri
i Hjortsberga

Kloka Gummor
och Gubbar
av Ingvar Svensson

Gittan — min väninna!
Novell av Märta Berg

Ernst Victorsson
skriver något om
hemorten Högsby

”Den röda bron”, konstverk av Prins Sigvard Bernadotte

av Johansson i Gladhammar och Nybro samt

Prins Sigvard Bernadotte

—allt uti ”Apladalen” i Värnamo

Manfred i Ljusås —

den pigge 93-åringen i Gagnef skriver om

Östgötamanövern 1916

**Följetong
och många
sköna vårdikter!**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 50:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Härodagen uttalade vår värderande Finansminister, att det fladdrar omkring alldeles för mycket pengar i vårt avlånga land, och det är inte nyttigt för inflationen, menade han.

Storheter på det fackliga området säger sig strunta i statsfinanserna och jobbar endast för sina medlemmars bästa...och nästan alla medlemmar har halkat efter ifråga om lönepåslag...i varje fall om dom jämför sig med andra grupper.

Så nu läser man i tidningarna att det skall bli strejk på alla möjliga håll. Strejker är det ingen som tjänar på, allra minst Staten, som senare måste kompensera sig med högre skatt eller avgifter.

Så här några månader före valet tävlar de flesta partier om att lägga fram de mest attraktiva sparförslagen...för alla tycks vara överens om att vi inte särskilt länge till kan finansiera Statens verksamhet med lån, även om det finns gott om pengar att låna.

Och alla är helt införstådda med att det måste sparas..men det behöver ju inte drabba just oss och vår verksamhet. Det finns så många andra områden att spara på!

Någon var förgrymmad på att några ville sänka sjukersättningen under de första sjukdagarna, och det är ju fullkomligt orimligt. Han var inte sjuk en dag över genomsnittet, och den vecka som var kvar kunde han inte avstå en enda krona för.

Det är inte alls trevligt att ha så många missgynnade människor i landet vem som än styr.

Ett litet glädjeämne har jag dock noterat. Såg på TV att en kvinna på en försäkringskassa kände sig som en riktig byråkrat bland den ofantliga mängd regelböcker hon måste söka i för att kunna fatta något beslut.

Ett nykommet förslag skulle nu ge henne möjlighet att fatta vissa beslut efter eget sund förnuft...och det tycker jag var verkligt bra...Det skadar nog inte med lite småföretagsamhet inom den offanliga byråkratssektorn.

Hoppas nu att det inte snöar på alla valborgsmässfirare !

-ahl

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

4 Irene och Roland från Oskarshamn såg på fritidshem i solmättade Spanien, av -ahl

8 Flygsfors Glasbruk startar under maj, av -ahl
10 Korsord

11 Kloka Gummor och Gubbar, av Ingvar Svensson
12 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wangelholm, Storebro

18 Obrutna kärlekssträngar, följetong av Rut Hermansson
19 Längtande spanar jag, dikt av Lilly Eskång

20 Horoskop, dikt av Albert Granmo
21 Läkarjournalen, dikt av Birgitta Bååth
22 Sveriges Födelse — En tusenårig process, av Allan Rydén

26 Majdag, av Pälle Näver
Minne från Mors Dag 1935, av Ernst Victorsson

27 Möte med våren, av Pälle Näver
Vårhälsning, av Ingvar Björkdahl

28 Vårfiske i Gamlebyviken, av Valentin Peterson
30 Manfred i Ljusås fortsätter berätta minnen

31 Gitarren, dikt av Lennar Alpfjord
32 April är här, av Birgitta Bååth

33 Vännen, dikt av Solweig Victorsson-Cano
34 En första vårvind, dikt av Ivar Husberg

35 Hårfånget, av Oskar W Johansson
40 Hej du Lille-man, dikt av Maj Norell

41 Den första kärleken, dikt av Maj Norell
42 Som en vacker saga, dikt av Ernst Victorsson

FT

FINNVEDENS TRYCKSERVICE AB

TIDNINGAR—TIDSKRIFTER—REKLAMTRYCKSAKER—BLANKETTER

BOX 87. 330 17 RYDAHOLM

Tel. 0472-203 75

Pris: 5:50 (inkl. moms)

VI SMÅLÄNNINGAR

85-03-91 Maj 1985

Kolarmästare och Smålandsoriginal

*Stor boken
vårdikter*

*Sveriges födelse
en tusenårig
process*

**Vårfiske i
Gamleby-
viken**

*"Katt Kari"
klok gumma
från Högsby*

**Händelsrik
följetong!**

Manfred i Ljusås berättar vidare

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 50:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Att se och läsa i detta nummer:

Sid.

4. Juristen, skogsdirektören blev konstnär och hembygdsvårdare av -ahl
10. Oskar Green — en av många småländska lantbrevbärare, av Valentin Peterson
11. Alex på Udden, av Ebba Skoglund
12. Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wangenholm
16. En folkkär smålandsförfattare, av Ernst Victorsson
17. Hur Kalle på Nabben friade, av Thure Sällberg
18. Barn av sin tid, dikt av Ingvar Björkdahl
19. Viskande mark, Varm ponny, Vårens ljud, dikter av Ingrid Friberg
20. Vägar, vägmärken och vägunderhåll förr, av Ragnar Nilsson
22. Anekdoter från Tjust, av Valentin Peterson
- Din hand, av Elaine
25. Tur i oturen, av Ernst Victorsson
- Ett fönster står öppet, dikt av G Roswall
26. Bodasjögle kvarn vid Solgenån, teckning av Gösta Hermansson, text och foton av -ahl.
28. Manfred i Ljusås fortsätter berätta minnen
- Någon att lita på, dikt av Ingvar Björkdahl
29. Kosmisk kärlek, av Ulla Ljung-Johansson
34. Hos Dig, dikt av Elaine
35. Det är vår, dikt av Ernst Victorsson
36. Spelmannen, av A N Strand
38. Kyrkan i Gränna brann ned 1889, av Anna-Britt Rundqvist.
- Den blå dagen, av Maj Norell
40. Obrutna kärleksstängar, roman av Rut Hermansson
41. Kärleken, dikt av Anne-Lie Nilsson
42. Blomsterbarn, av Astrid Lindström
43. Lycka, av Gösta Johansson
44. Tankar i försommarkväll, av Walter Svensson
45. Årstiderna, av Vaine Albinsson
46. Spök-Gödde, av Ingvar Svensson
- Juni, av Lennart Alpfjord
48. Konst på Bolmsö, av -ahl
- Åter en lantaffär upphör, av -ahl.

På tjäderspel

I trygga dagligstugan
slog mormorsklockan två,
när jag till tjäderleken
bestämde mej att gå;
på tunet mötte smeksamt
en sval och doftung fläkt,
bemängd med hela skalan
av vårens andedräkt...

Än vilar bygd och byar
i majnattsmånens ljus,
allt är så tyst och stilla,
blott skvaltkvarnsbäckens brus
diminutivt förnimmes
som rofull ensamhet —
det lyfter dröm och längtan
mot rymdens tidlöshet.

Med kameran som vapen
jag smyger varsamt fram
och väntar dagens gryning
med ryggen mot en stam;
opalgul växer strimman
bak skogen i nordöst
och strax ger "tjäderklockan"
signal med tonklar röst...

Då vaknar på sin nattkvist
en ståtlig gammeltupp
och knäpper helt försiktigt
och spänner stjärten upp.
En blix och så är bilden
ett byte som består,
ett kärt och vackert minne,
en saga från i år.

Pälle Näver.

VI SMÅLÄNNINGAR

85-05-92 Maj 1985

*Hur Kalle på
Nabben friade*

— — —
*En folkkär
Smålands-
författare*

*Vägar, vägmärken
och vägunderhåll*

— — —
*Juristen, skogsdirektören
blev konstnär och
hembygdsvårdare*

— — —
Brevbärare i Tjust

*Manfred i Ljusås
och*

Följetongen

— — —
*Mångfald
av dikter
m.m.*

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 50:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Innehållsförteckning:

- sid.
- 4 Konst och hantverk samt vinbärsodling i Kull, Femsjö, av -ahl
- 8 Minne från barndomens skola, av Ragnar Nilsson, Målaskog
- 10 Almviksraset 1886, av Valentin Peterson
- 11 Seder och bruk i midsommartid, av Ernst Victorsson
- 12 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm
- 14 Konstutställning i skön bygdemiljö i Mästrada vid Braås, av -ahl
- 18 Kolarmästare och Brukspatroner...forts.
- 22 Konstutställning i skön bygdemiljö...forts.
- 23 Torp-Sommar, dikt av Ingrid Friberg
- 24 Skilsmässa med komplikationer, av Hilding Strandh
- 25 Hjärtats saga, dikt av Ivar Husberg
- 26 Konstutställning i skön bygdemiljö...forts.
- 28 Livsöden från Sunnerbo, av Gösta Ahlén, Ljungby
- 33 September, dikt av Lennart Alpfjord
- 34 Obrutna kärlekssträngar, följetong av Rut Hermansson
- 35 Sommarsång, dikt av Sigvard Ankarwall
- 36 Eterneller, dikt av Rut Nilsson, Rottne
- 37 Den gamla sägen, av Bo Rudberg
- Hyllning till Pälle Näver, av Gunvor Lindström
- 38 Hummelstadspojkar på Beredskapsminnesträff i Boden
- 40 Jordnöten och Familj, två dikter av Ingrid Friberg
- 42 Gestalter i Väckelsetiden, av Ernst V. Nilsson, Nybro
- 43 Blott ett ord, dikt av Ernst Victorsson
- 44 Solstrålar, av Astrid Lindström
- 45 Längtan, av Walter Svensson
- 46 Hemma å hjälpa te, av Astrid Lindström
- Strövtag i blomsterriket, av Oskar W. Johansson, Jönköping
- 48 Konstgalleriet i Växjö visade "De nio", av -ahl
- 50 Om forna husförhör, av Ernst Victorsson
- 51 Dikt av Birgitta Bååth

Omslagsbilden

Första sidan: En kolarmästare vid sin mila. En oljemålning av Harald Engelsen, Kålshester, Eksjö.

Nästan som vanligt — i sista minuten — skall det bli några rader på sidan tre. Kan inte undlåta att skriva något om den sommar vi inte haft! Eller finns det kanske någon inom läsekretsen som fått vara med om två dygn i följd utan regn?

I så fall är Ni helt unika och bör tillönskas de hjärtligaste gratulationer.

Just nu hoppas skrivaren på uppehåll en stund så det går att använda gräsklipparen på tomten. Tur att man inte är jordbrukare med uppgift att bärga in torrt hö och säd — det måste vara brydsamt.

På någon sida framöver har införts en liten rättelse på grund av ombrytningsfel, inte så allvarligt i sig men allvarligt på grund av den efterhängsna glömska som föranlett rättelsen.

Håller det på så här är det väl tala värt att någon utgivningsdag blir kvarglömd i regnet...om det nu kan vara det som föranlett glömskan?!?!

September är ju valmånad i år, men det är svårt att engagera sig för politik just nu och speciellt när den blivit så fantastisk egendomlig.

I ungdomens år arbetade vi mest för att alla skulle få ett arbete som gav pengar till det nödvändigaste av levebröd. Nu är det nästan kriminellt att tillverka något i fabrik eller på åker.

Nu är högsta mode att bereda jobb åt nästan alla inom den kommunala eller statliga verksamheten. Det blir väl inte så mycket varor att äta eller exportera, men det är ju inte heller nödvändigt. Det går fint att importera det vi behöver, och behöver vi pengar så är det ju enklast att låna...hemma och utomlands!

Nu finns det partier som vill nagga den här sektorn i kanten. De vill sprara så staten slipper låna så mycket, men sånt är inte populärt. Spara är gammaldags konservativt. Låna i stället! Många gör sig faktiskt en god slant på ränteinkomster. För många är dock de där höga räntorna rent livshotande. Men lågräntor har ju inte varit populära sen Hedlund tog pension.

Om jag slutligen skulle göra något ringa inlägg i valdebatten, skulle det vara i form av uppmaning!

Tänk till ett tag först...och rösta sedan!

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris: 5:50 (inkl. moms)

85-09-94 september 1985

*Konstgalleri med
vinbärsodling!*

*Livsöden
från
Sunnerbo*

*Hummelstadspojkar
med beredskapsminnen*

**Skilsmässa med
komplikationer**

*Kolarmästare
och Brukspatroner*

*Obrutna
kärleks-
strängar*

Konstutställning
i Mästreda vid Braås

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar
Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition: Prenumerationspris:
Box 87, 330 17 Rydaholm 10 nr. kr. 50:-
Tel. 0472/203 75 Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Konstnären Kenneth Lindgren från Västervik av -ahl
- 6 Båtsman från Hjorted seglade Jordan runt, ur 100-årig dagbok
- 9 En visa till sommarvinden, dikt av Inga
- 11 Sällsamt möte, av Valentin Peterson
- 12 Ett hundraårsminne från Ohsbruk
- 13 Mitt drömrrike, av Ernst Victorsson
- 14 Kråksmåla — byn utan handelsbod, av Kerstin André
- 17 Kolarmästaren i Storebro
- 18 Hedvig Larm — Lärarinna och sierska, av Ernst Victorsson
- 19 Jag vandrade över ängarna, dikt av Gösta Johansson
Efter semestern, dikt av Ingvar Björkdahl
- 20 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wangenholm
- 25 54 år i Mariannelund, Rut Hermansson ger oss minnesbilder
- 26 Örarevet särpräglad naturreservat, av Lars Erik Lindahl
- 28 Livsöden i Sunnerbo, av Gösta Åhlén
- 29 Oktoberkväll, dikt av Malte Markheden
- 30 Premiär i Bolmsö för ny konst-stil, av -ahl
- 37 Höst och vår, dikt av Ivar Husberg
- 38 Småland, dikt av Erik Kjellström
- 39 I Lingonskogen, dikt av Lennart Alpfjord
Tre vita svanar, dikt av Malte Markheden
- 40 Arne Willmyr visade utsökt fina landskap, av -ahl
- 41 Vänskap, dikt av Eva Söderström
- 45 En gammal grind berättar, dikt av Maj Norell
- 47 Smultronstället och Det är om aftonen, dikter av Maud Sundström och Birger Franzen
- 48 Kalle Flink och Näcken, av Ernst Victorsson
Bara en nolla, av Märta Berg, Värnamo
Blott en kort sekund, dikt av Lilly Eskång
- 49 Hur man flyttar nu och förr, av Erik Ring
- 50 I betfälten, dikt av Astrid Lindström
Du kom liksom en sommarvind, dikt av Ingvar Björkdahl

Tänka sig — i dag är det måndag och solen skiner för andra dagen i följd!

I går var det alltså söndag — och solen sken!

Var det möjligen den första söndagen med sol denna sommar?

Hur som helst var den efterlängtat i detta solfattiga land.

Vid hela sommarens Rapport-väder har den gode Pohlman endast kunnat glädja oss med en konstant sol över västra Medelhavet — 30 graders värme.

Men det har fått stanna vid en längtan söder ut. Det snabbväxande gräset och ogräset har måst klippas och rensas bort mellan de "spridda" regnskurarna, och det tar minsann mycken tid.

Och något lite tid tar det ju också att plocka samman denna lilla tidning och se på all den sköna konst som landskapets konstnärer tar fram och visar på mängder av utställningar.

Se på konst går ju utmärkt även vid regnväder, i vilken mån det påverkar köplusten har ingen utrett ännu — så vitt vi vet!

Så är det ju det här med lingoplockning. Skrivaren tycker fantastiskt mycke om lingonsylt, men nästan inte alls som lingonplockning. Och detta bakvända förhållande vållar ofta konflikter i familjekretsen. Så på söndagen i den sköna solen följde jag med ut i skogen och letade efter dessa lingon. Men tydligen hade någon eller några varit före oss och plockat upp de röda bären.

Det bidde ingenting i den stora hink som optimistiskt medsänts.

För de flesta gick det dåligt även förra söndagen — men då gällde det röstplockning. Endast en liten Bengt fick "hinken" full av bär — nästan i varje fall — och han hade säkert varit ännu gladare om inte vännen Torbjörn tappat bort det mesta i sin hink.

Men strängt taget var det väl bäst som skedde. En del är ju på rätt väg och bör naturligtvis fortsätta — men det går åt mängder av lingon och höga priser på dem, om det skall räcka till en liten gnutta av amorte-ring på farbror Statens stora skulder, för att inte tala om de många miljarder som går åt till de höga räntorna!

-ahl.

Omslagsbilden

har vi hämtat nere i Torsås kommun, vid vägen till Hästmahult ligger denna lilla jordkula, som en gång för inte så länge sedan var bostad — men nu enbart minnesvärd sevärhet.

Pris: 5:50 (inkl. moms)

VI SMÅLÄNNINGAR

85 - 10 - 95 Oktober 1985

*Konst i nordost
och sydväst*

*Premiär i Bolmsö
för ny KONST-stil*

Båtsman från Hjorted seglade Jordanen runt

Kråksmåla — byn utan handelsbod

Örarevet – särpräglad naturreservat

Ett hundraårsminne

54 år i Mariannelund

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 50:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Hade gjort sin första gitarr, av Lilly Eskång
- 6 Bystämor i Balkeryd, Skannersböke..., av Malte Markheden
- 9 Sorgebarn, dikt av Maj Norell
- 10 Om barkbrödet i Småland, av Valentin Peterson, Gamleby
Hösttankar, dikt av Inger Thörnqvist
- 11 Solstrålar, dikt av Astrid Lindström
Livskvalité, dikt av Inger Thörnqvist
- 12 Båtsman från Hjorted seglade Jorden runt, av Thorwald Oscarsohn
- 14 En liten bit Småland, av Bo Rudberg
- 16 I glädje nu gå! Dikt av Lilly Eskång
- 17 Galjehällarna i Virestad, av Ragnar Nilsson
- 18 Var den gamla tiden alltid så god? av Ivar Husberg
November, dikt av Lennart Alpfjord
- 19 Greta Garbo, dikt av Lennart Alpfjord
- 20 Erik Hermelin persisk mystiker, av Richard Sterving
- 22 Vid tjärnen, dikt av Folke Peters
- 23 En resa till Öst, dikt av Gösta Johansson, Virserum
- 24 Gustav i Lannaskede, av Torsten Sundkrans, Eksjö
Det var så här..., dikt av Birgitta Bååth
- 26 Tre konstnärer hos Smålands Museum, av -ahl
- 28 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm, Storebro
- 29 Höstlöv, dikt av Sigvard Ankarwall
- 32 Småländska sångare i Väckelsetiden, av Ernst V. Nilsson, Nybro
- 33 Till Rosen, dikt av Gunvor Lindström
Jag drömmer om dej, dikt av Ingvar Björkdahl
- 34 Vindens sus, dikt av Malte Markheden
- 36 När människorna förstår varandra, dikt av Birgitta Bååth
- 37 Mörk och vilsamt tät..., dikt av Birgitta Bååth
- 38 Livsöden i Sunnerbo — från Käskhult i Göreryd, av Gösta Ahlén, Ljungby
- 41 Krukväxten, dikt av Inga-Lill Söderström
- 42 Novembervisa, dikt av Folke Peters
- 43 Fladdermusen, novell av Birgitta Bååth
Jag hälsar varje dag som ny, dikt av Martin Hallström
- 46 Min ungdoms melodi, av Walter Svensson
- 47 En gammal grind berättar, av Maj Norell

Äntligen!

Äntligen har vi fått några regnfria dagar med vackert solsken!

De var väl underbart så här i mitten av oktober — 21/10 i dag — det bästa som hänt oss sedan förra månaden! Kanske?? Ja, det har nog hänt en hel del viktigt därutöver.

En betydelsefull händelse timade i Misterhults socken strax norr om Oskarshamn i början av månaden.

Där invigde man sitt tredje kärnkraftverk med stor pompa och flera vackra tal.

Det var landets tolfte aggregat som nu tagits i bruk — en del tror och t.o.m. säger sig veta, att det är det sista kärnkraftverk som byggs i Sverige.

Må det inte gå så illa för landet!

Vi behöver verkligen kärnkraften i denna tidsålder, då t.o.m. våra skogar dukar under för oljans och kolens skadeverkningar.

Det var skönt att några av invigningstalarna vågade tala om, att kärnkraften runt om i världen inte krävt ett enda olycksoffer i form av människoliv.

Ställ detta konstaterande mot den snillrika uppfinning, som nästan alla dagligen hyllar. Bilen! Bilen har krävt miljontals dödsoffer runt om i världen, men ingen har ens föreslagit att vi skall folkomrösta om dess avveckling inom en nära framtid.

Och det är ändå bilarna som sänder ut en stor del av det gift som tar död på skogen.

Vi bör nog alla tänka efter lite, och vara lite mera realistiska i våra utlåtanden om framtiden.

Låt oss börja med att konstatera, att det nyligen i Simpevarp invigdes det tolfte kärnkraftverket — det sista i den första etappen — och vi kommer sannolikt att behöva, både en andra och tredje etapp under nästa sekel.

-ahl

Omslagsbilderna är hämtade från Rydaholmsdagen den 5 oktober, då det lilla samhällets befolkning femdubblades, landshövding Gösta Gunnarsson höll invigningstal, "Gummiloppet" mellan Horda och Rydaholm hade premiär och stor Barnmaskerad glädde såväl ung som äldre.

Foto: Anders Oscarsson

- 48 Lövtäkten — ett uråldrigt fodermedel i Småland, av Valentin Peterson, Gamleby
- 49 Hösttankar, dikt av Gunvor Lindström
Ett litet barnbarn, av Ingvar Björkdahl
- 50 Höstnatt, dikt av Walter Svensson
- 51 Hösthelg, dikt av Pälle Näver

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 5:50 (inkl. moms)

96 November 1985

*Båtsmannen
från Hjorted
på hemresa*

**Byastämmor i
Skinnersböke**

*Tre Smålands-
konstnärer på
muséet i Växjö*

*Gustav i
Lannaskede*

97-årig instrumentmakare i Tranås

*Kolarmästare,
brukspatroner o.
smålandsorginal*

Erik Hermelin
*persisk
mystiker*

*Livsöden från
Käskhult i
Sunnerbo*

**Ett 25-tal
dikter**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 50:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Sveriges första diakonissa Marie Cederschiöld var från Småland, av Richard Sterving
9 Fattis-Jul., av Valentin Peterson
- 10 Julminnen, dikt av Lennart Alpfjord
11 Höst-glöd, dikta av Albert Granmo
12 Stina Lymalm visade konst på Rydaholmsdagen,
14 Båtsman från Hjorted seglade Jordan runt., av Thorwald Oscarshon
- 19 En Julafton, av Märta Berg, Värnamo
20 Pensioner förr och nu, Undantagsbrev eller ATP, av Erik Ring
21 Den Kloka, dikt av Astrid Lindström
22 Friherre Georg Ulfsparre — sjukvårdsfrämjare, av Richard Sterving
- 25 Den gamla förstubron, dikt av Folke Peters
26 Vackra Gertrud — Bygderoman av Rut Hermansson
27 December, dikt av Lennart Alpfjord
28 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm
- 32 Bonadsmålaren Bernhard Jönsson i Färgaryd, av -ahl
40 Julstöket, dikt av Astrid Lindström
41 Tankar i Juletid, dikt av Ivar Husberg
42 Dikt i tiden, av Walter Svensson
- 43 Tankar till en vän, av Maud Sandström
44 Snölyktan, av Sigvard Ankarwall
Längtan tillbaka, av G. Roswall
45 Livsöden i Sunnerbo, av Gösta Åhlén, Ljungby
Fordoms vardagskvinna, dikt av Rut Hermansson
- 46 Vår — Sommar — Höst och Vinter, av Ella-Britt Ottosson
49 Bister tid, dikt av A. N. Strand, Timsfors
50 Julnatt, dikt av Malte Markheden
Ivrigt vatten, dikt av Ingrid Friberg
51 Clemet Håkanssons bonadsmålning... aktuell kopia
- 52 Smålandssonen som blev lappmarksprofet, av Carl H. Nilsson, Nybro
57 Kaffekvarnen, dikt av Maud Sandström
58 Gubben November, dikt av Sigvard Ankarwall
59 Svunnet är advent, dikt av Lilly Eskång
- 60 Eva Brandelius målar... uti Aneboda, av -ahl
61 Vandringsfolket, dikt av Maj Norell
64 Stallet i Betlehem, dikt av Gösta Johansson

När dessa rader skrivs ned har världens just nu mäktigaste män avslutat ett första sammanträffande i Geneve, där de förhoppningsvis under dagarna tre samtalat om världens stora ödesfrågor.

Inga stora beslut om nedrustning har fattats, frågan är om de båda verkligen samtalat om just detta, som nästan alla människor hoppats på.

Så lätt löser man inga problem ens i dataåldern. Det är ett enormt framsteg att de båda stormaktsledarna träffats, samtalat och skakat hand med hjärtliga leenden.

Ett kulturellt utbyte mellan de stora och fortsatta samtal på olika nivåer var man tydligen helt överens om. Och där är faktiskt en så pass god början att det ger anledning till hopp om en framtid för världens folk.

Sovjetledaren Gorbatjov fortsätter sin charmoffensiv och det finns all anledning att ta honom på allvar.

Några har hyst farhågor för Ronald Reagan på grund av hans 74 år. Men den gamle filmhjälten är minst lika vital, som sin motståndare. Och båda är nog helt på det klara med, att man måste komma överens om vi skall leva vidare.

Ingen kan rimligen tro på någon framgång vid ett rådslag med vapenmakt. Då är allt slut.

Nej fortsätt tala med varandra, le och var glada över att vi alla lever. Löser man många små problem till en början blir det mycket lättare att komma fram till samförstånd även om de stora frågorna.

Det är vad vi vill tro under detta års sista månad, och samtidigt kan vi alla hoppas på ett bra 1986.

Men dessförinnan har vi den stora familjehögriden Jul, med sång och glädje i bygd som stad.

God Jul och Gott Nytt År på Er alla i läsekretsen och medarbetare från hela landet!

-ahl

Omslagsbilderna

visar överst bonadsmålning av Bernhard Jönsson, Färgaryd, se vidare art. sid. 32, samt underst en kopia av Henrik Edström, Ryssby efter original av Clemet Håkansson, se sid. 51.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris: 7:50 (inkl. moms)

85-12-97 December 1985 Januari 1986

Zustorffs gård till Färgaryds kyrka när Gertrud var unge. 1981

92-årig bonads-målare i Färgaryd

Marie Cederschiöld
Sveriges första diakonissa

Vackra Gertrud

Bygderoman av Rut Hermansson

Smålandssonen
som blev
lappmarksprofet

Friherre Georg Ulfsparre

Sjukvårdsfrämjare i Eksjö

Båtsman från Hjorted: Hemkomsten

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 60:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvidens Tryckservice AB, Rydaholm 1986

Innehållsförteckning:

Sid.

4. Ikonmåleri på utställning i Ljungby, av -ahl
6. Pälle Näver har lämnat oss, av -ahl
10. Smålandssläkten Heurlin, av Ragnar Nilsson
11. Bygd i förvandling — Simpevarp och Ävrö, Ingrid Nilsson berättar
14. Vinterbilder, dikt av Lennart Alpfjord
15. "Nöra Raer Öss Hemböggdare emellan!" Brev från Lekeryds Hembygdsförening
16. Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm, Storebro
17. Januarikväll, dikt av T. Rosendahl
18. Ensamma människor, dikt av Olle Ragnarsson
19. Sönderpratad, dikt av Ingvar Björkedahl
20. Barndomshemmet, dikt av Sonja
21. Spinnebunten, dikt av Astrid Lindström
22. Emigranter från Virserum till Nord-Amerika åren 1860-1914, av Gösta Lindström
23. Hembygdsrörelsen i Tjust, av Valentin Peterson
24. Vackra Gertrud, Bygderoman av Rut Hermansson
25. Den blåa klockans saga, dikt av Inga i Älmeboda
26. Träd är omvärldens känslspröt, av Birgitta Bååth
28. Båtsman från Hjorted seglade Jordan runt...
30. Lizzie föder upp hundar av en sällsynt ras
32. I vardagslivets möda, dikt av Lilly Eskång
33. Ekorren, dikt av Walter Svensson
34. Februari, dikt av Lennart Alpfjord
35. Ohs Bruks järnväg, av Torsten Sundkrans
36. "Noaks ark" i Ljungby
37. En kolare, dikt av Walter Svensson
38. Ett lovtal till barndomens skog, dikt av Oskar W. Johansson
39. Mot ljustid igen, dikt av Pälle Näver
44. Vandring mot ljuset, dikt av Gösta Johansson
46. Inte kan vi..., dikt av Elaine
47. Näsby kyrka — En pärla, dikt av Ivar Husberg
48. Onda tungors offer, av Hilding Strand
Snart skall allt vara förbi, dikt av G. Roswall
49. Hetsen, dikt av Stig Bergdahl
51. Johan på Skäret, av Maud Sandström

Just nu, i slutet av januari månad, kan man väl av väderleken konstatera, att vi hittills haft en ganska besvärlig vinter, om än inte särskilt sträng vad kyla beträffar.

Men nog är vi många som önskar en gammal god vinter, med tre, fyra torrveckor i följd. Inte minst alla ungdomar som vill åka skidor instämmer nog i detta, för att inte tala om alla dem som har till uppgift att hålla vägarna körbara och halkfria.

Ett tag de närmaste dagarna efter riksdagens öppnande började nog många hoppas på att landets besvärliga ekonomi skulle bli bättre. Det verkade faktiskt som om regeringen och speciellt finansministern hade läget under kontroll.

Men det varade inte så många dagar. Nu tävlar man återigen om att bjuda över varandra ifråga om lönekrav. Ja, man har till och med startat någon liten tävling i att formulera apeller om regeringens avgång, när det inte gått mer än fyra månader sedan valet.

I allt detta kom en liten ljusglimt i form av en räntesänkning med en futtig procent. Egentligen är det så lite, att man inte borde skriva om det.

Men en räntesänkning tyder dock på att någon eller några kommit in på rätt väg, rätta tankebanor. Om man sedan har mod att vandra hela vägen till idealmålet: 3-4 procents diskonto, det är en annan fråga.

Vid varje nyår tittar tidnings-, radio- och TV-folk på befolkningsutvecklingen, ökning eller minskning i kommunerna. Nu senast kunde man konstatera en inflyttning till storstadsområdena och en minskning för rena landsbygden.

Flera gånger har det signalerats, att en massa jordbruk måste bort, de producerar för mycket mat.

Flera av dem som för några år sedan flyttade ut till landet, har tröttnat. Skönheten och stillheten kan inte uppväga de ökade kostnaderna.

En gång i tiden kunde det ur skattesynpunkt vara förmånligt att bo på landet, men efter kommunsammanslagningen föll den förmånen bort. Nu är det samma skatt för byborna som för kommuncentrums folk. Men de förra har en rad extravgifter för att de bor långt från affären och doktorn.

En välbehövlig reform vore sänkt skatt för glesbygden.

Även en tidskrift som Vi Smälänningar får känna av orättvisorna genom att komma ut från en liten ort som Rydaholm. Vore utgivningsorten exempelvis Stockholm blev vi befriade från mervärdesskatt,

Som väl alla inom läsekretsen erfarit har vi blivit dyrare i år. 60 kr kostar helåret och 6:50 per lösnnummer. Det hade skrivaren inte räknat med så sent som i november. Vi Smälänningar är trots detta en lågpristidning!

-ahl

Omslagsbilden är tagen i trakten av Kronobergs hed.

Foto: Stig-Göran Estvall.

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 98 Februari 1986

**Emigranter från
Virserum åren
1860 – 1914**

*Simpevarp och Ävrö
— bygd i förvandling*

**Kristen konst
i Ljungby**

Hembygdsrörelsen i Tjust

Vackra Gertrud

bygderoman av Rut Hermansson

**Brevväxling
mellan
Hemböggdare**

*Mångfald av
poeter*

**Kolarmästare,
Brukspatroner
och
Smålandsoriginal**

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1986

Innehållsförteckning

Sid.

- 4 Monica Lorentzon visade blompraktfyrværkeri — Konst och publiksuccé på Galleri Småland i Alvesta, av -ahl
- 8 Barndomsstigen, dikt av Ronny Mörnsjö
- 9 Båtsman från Hjorted seglade Jorden runt — en visa om resan av Johan Oscar Humbla
- 10 Mitt växlingsrika liv, minnen från Blackstad av Kjell Backstad.
- 11 Oskar i Nybo — En dagsverkstorpåre i Tjust, av Valentin Peterson
- 12 Konstutställning i Tranås — Harald Engelsen, Kolshester, av -ahl
- 16 Vackra Gertrud — Bygderoman av Rut Hermansson
- 17 När Änglarna ler, dikt av Astrid Lindström
- 18 Nyårsnatt, dikt av G. Roswall
- 19 Iskristaller, dikt av Ulla Ek
- 20 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm, Storebro
- 25 Gallra betor 1928, av Anton Gunnarsson
- 26 Avskedstankar — Pälle Näver — Bäste vän!, av Ivar Husberg
- 27 Till Pälle Nävers minne, av Lennart Alpfjord
Eftermäle eller Epitafium, av Lennart Ryd
- 28 Till minne av en poet, av Gösta Johansson
Till minne av Pälle Näver, av Rune Karlsson
Tack Pälle! av Rolf von Otter
Pälle Näver, av Inga-Lill Söderström
- 29 Brånelyckan och Fällhugget, av Ernst Wictorsson
Tungshint, dikt av Ingvar Björkdahl
- 30 Historiska semesterminnen från Toftaholm, av Richard Sterving
- 32 En "enrak" Smälänning av Märta Berg, Värnamo
- 33 För längesen, dikt av Folke Peters
- 34 Ett stycke småländsk vildmark, av Bo Rudberg,
Samtal med den gamla eken, av Astrid Lindström
- 35 Min hembygds kyrka, dikt av Walter Svensson
- 36 Från vaggan till graven — minnesteckningar av Manfred Johansson i Gagnef
- 40 Berömda Smälänningar, av Ernst V. Nilsson,
- 41 Gamla Stava!, dikt av Greta Dahlberg
- 42 Marsnatt, dikt av Pälle Näver
Du älskar sång, dikt av Lilly Eskång
- 44 Skidfärden, av Bo Rudberg, Högsby
Sanningens ögonblick, dikt av Inga-Lill Söderström
- 45 Sol och skugga, dikt av Lilly Eskång
- 46 Mars, dikt av Lennart Alpfjord

För några månader sedan skrev jag visst och klagade på det ihärdiga regnandet, och hoppades på mera stabilt vinterväder. Nu har det varit stabilt i ett par veckor med temperaturer på 18-20 grader minus flera morgnar, så nu är man mer än nöjd med det stabila vädret.

En varm tröst i kylan är att solen visat sig flera dagar. Någon har påpassligt räknat ut åt oss att vi redan i år haft flera soldagar än under hela 1985.

Minnesfunktionen tillåter oss inte kontrollera den undersökningen. Men kallt är det t.o.m. mitt i solgasset, eftersom några envisa ryssar står och blåser på oss.

Hård blåst har den lille egyptiske företagaren upp i Stockholm blivit utsatt för. Det verkar som om ett helt Gillberg rasat över honom. På ett par veckor lär den lille mannen förlorat över en miljard kronor, och så här efteråt skulle vi tro att han mycket hellre gjort någon liten välmant donation av miljon till något universitet. Sânt kan man få en hög hatt för.

Frågan är nu vad det rasande Gillberget skall göra nästa gång! Först Fälldin och så detta. Vem står på tur?

Vår annons i decembernumret om prenumeration på Vi Smälänningar före årets slut gav bra resultat och fortsätter att locka en del lösnummerköpare. Nu var det ju bara detta att skrivaren inte inhämtat det nya priset, som skulle gälla från 1986.

60 kr är inte heller så högt årspris på en bra liten tidning, som kommer 10 gånger om året och kostar sammanlagt 71 kr. om man köper den lösnummervis.

Sedan var det den gratis årgången 1976 — den första om vi bortser från de små färglösa blad som kom 1952 — det erbjudandet gällde endast till den 31 dec. 1985.

Vi har dock flera gamla årgångar kvar, och åtminstone skrivaren vill gärna att dessa kom ut till allmänheten, även om det rabatterade priset gott och väl räcker till portokostnaden, som behagat stiga en del sedan nypremiären 1976, för att inte jämföra med 1952.

Detta inte som något klander av vår 350-åriga jubilar!

Grattis Posten! och tack för de åtta brevpportona. Tack, tack!

-ahl

Omslagsbilden en målning av Monica Lorentzon. Se även sid. 4-8.

- 47 Influensa, dikt av Walter Svensson
- 48 Rosorna vid ödetorpet, dikt av Stig Bergdahl
- 49 Tack och farväl till Pälle Näver, av Maud Sandström
- 50 För fredens skull, dikt av Maj Andersson

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 (inkl. moms)

Nr 99 mars 1986

***Konstutställning
i Tranås***

*Kolarmästare
och smålandsoriginal*

***Berömda
Smålänningar***

***Avskedstankar till
Pälle Näver***

*Semesterminnen
från Toftaholm*

***Vackra
Gertrud***

***Mitt växlingsrika liv
minnen från Blackstad***

Konst- och publiksuccé på Galleri Småland

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 50:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

När dessa rader skrivs ned har vi hunnit fram till den 24 mars... och vintern är fortfarande kvar, kanske inte så kall som tidigare. Men det är tydligen långt kvar till den efterlängtrade våren.

För en dryg månad sedan räknade skrivaren med att just nu ha varit nere i Spaniens sol och värme. Därav blev intet.

En hastig sjukdom drabbade hustru Eivor just när jag skulle sätta igång med april-utgåvan lite tidigare än vanligt. Det blev lasarettet för hennes del, intensivvård och senare förflyttning till lungmedicinen i Jönköping.

Efter några kritiska och oroliga dagar kom bättringen och efter tre veckor fick Eivor lämna lasarettet. Inte fullt frisk men det hade plötsligt blivit ont om plats för lungpatienter och några av de minst sjuka fick resa hem.

Bättringen fortsätter och Spenienresan bör väl inte ligga så långt borta i tiden.

Dessa sjukveckor har dock fått konsekvenser för Vi Smålänningar. Aprilnumret är inte klart för tryckning när dessa rader skrivs ned och blir tydligen minst en vecka försenad.

I gengäld får Ni en betydligt större tidning för april och maj. Ett dubbelnummer alltså. Härigenom kan vi komma i rätt tid med juninumret och då kanske ha några småuppgifter om vårgrönka och sommarhopp.

Rut Hermanssons populära bygderoman och Kolarmästaren Wagenholms minnesbilder har nu tagits med till närmast fördubblat antal sidor. Och de som väntar på något gott väntar inte för länge, har många sagt.

Så efter detta dubbelnummer april/maj, kommer vi igen i ett ordinarie juninumret efter **en solig och varm vår!**

-ahl

Innehållsförteckning:

Sid.

4 Idyller som försvinner dokumenteras med färg, av -ahl

5 En ödegård, av Stig Högstedt

6 Gott och ont samt Fribiljett till himlen, av Ingrid Friberg

7 Historiska semesterminnen från Toftaholm, av Richard Sterving

9 Att utstå en förnedring, av Inga-Lill Söderström

10 Mitt växlingsrika liv, minnen från Tjust av Kjell Backstad

11 En släkthistoria från östra Småland, av Erik Ring

16 Att ursäkta sig med rosor, av Stig Bergdahl

18 Från vaggan till graven — minnesteckningar av Manfred Johansson i Gagnef... f.d. Ljusås

19 Besagöl — en gång för länge sedan, av Rose Marie Karlsson

20 "Inte bara knätofs" sagolik konst om folkmusik, av Anita Paulsson och -ahl

26 Vackra Gertrud, bygderoman av Rut Hermansson

27 Barndomens somrar, av Walter Svensson

28 Till en kollega vid hennes avsked, av Alice och Lilly Eskång

31 C-dur, av Ingrid Friberg

33 Hjärtats saga, av Ivar Husberg

34 Båtsman från Hjorted seglade Jordan runt

35 Undulaten och katten, av Birgitta Bååth Skorna, av Astrid Lindström

36 Det kom ett litet brev... från Monica Barnet i Ieran, av Inga-Lill Söderström

41 Legepöcken förr, av Astrid Lindström

42 En gammal vattensåg i Almvik, av Valentin Peterson

43 Nära naturen, av Astrid Lindström

44 Kolarmästare, Brukspatroner och Småland-original, av Gunnar Wagenholm

49 Vårarbete, av Lennart Alpfjord

50 Vårdag, av T. Rosentahl

51 Naturidyller blir sköna konstverk, av -ahl

52 Minnen från milan, av Stig Bergdahl

53 En filosof och tänkare, av Walter Svensson

54 Fastlagsriset, av Sigvard Ankarwall

Kärlek i tiden, av Inga-Lill Söderström

56 Skuggor och sol, av Walter Svensson

57 Smålandsminnen, av Tjalle

58 April, av Lennart Alpfjord

59 Sanningens ögonblick, av Inga-Lill Söderström

60 Slalom, av Lennart Alpfjord

61 Vindfolket, av Ulla Ljung-Johansson

62 Längtan, av Malte Markheden

63 Min minnesgömma, av maj Norell

64 Först när du ger, av Fred Myhreskog

65 Amerikaträff i Klintaskogen, av Ragnar Nilsson

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris (inkl. moms) 8:50

Nr. 100 April-Maj 1986

En släkthistoria
från östra Småland

...

Amerikaträff i
Klintaskogen

...

Kolarmästare
Brukspatroner
Smålands-
original

...

Vackra Gertrud
av
Rut Hermansson

...

Mitt växlingsrika liv
-minnen från Tjust-

...

Det kom ett litet
brev från Monica

...

Den gamla
sågen i Almvik

...

Semesterminnen
från

Toftaholm

...

Många sköna
dikter

.....

”Inte bara knätofs” utställning
om vår folkliga musik i färg, form och ton

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 50:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1985

I dag den 24 maj — är det exakt två månader sedan jag senast satte papper i skrivmaskinen för att skriva ned en tredjesidsartikel. Den gången handlade det om sjukdom och vinterkyla. Den senare har lyckligtvis avlösts av något som man kanske kunde kalla vårkyla. 11 plusgrader har varit max i dag och det är ganska så svalt om nätterna.

Men dessvärre det där med sjukdom har inte blivit mycket bättre. I mitten av april hade hustru Eivor återhämtat sig så pass att jag vågade beställa biljetter till den planerade Spanienresan. Allt gick väl och vi flög ned den 20:e och mötte sol och värme, men också mycket arbete. Det är inte lätt att ta emot rekreationsvillor i det soliga landet vid Medelhavet — det vet vi nu.

Tre veckor stannade vi och kom hem söndagen den 11 maj — samma datum som vi tio år tidigare kommit hem från en resa till Sicilien och bestämt oss för att sätta igång arbetet med nya Vi Smälänningar, vars första nummer kom ut till midsommar för tio år sedan. Ett litet jubileum alltså!

Och så händer det här! Grönt och vackert mötte Sturup och Skåne. Lite svalt kanske och svalare längre upp i Småland man kom.

Snuva var väl på gång och utvecklade sig till en rejäl förkylning, som fredagen den 16:e tvingade skrivaren till sjukmottagningen, där man konstaterade 40 grader och lunginflammation. Det blev snabbt lasaretsbesök, röntgen och besked om sjukhusvistelse en vecka.

Penicillin blåstes in och gav snabbt effekt. Efter ett dygn var febern borta och pingstdagen fick jag resa hem för att fortsätta tablettätandet under tio dagar.

Nu är det tre dagar kvar. Kanske det blir möjligt att på allvar plocka ihop juninumret nästa vecka, men troligen blir det en liten försening.

Penicillinet har kanske botat lungorna, men definitivt inte skapat någon sprudlande arbetslust. Tröttheten är markant.

Det här gick dock ganska bra att skriva. Hade väl från början tänkt skriva lite kommentarer till den senaste kärnkraftsolyckan i Sovjet. Men det får bli i en särskild artikel den här gången.

Även om det varit svalt idag har ju sommaren börjat betydligt bättre än förra året. Hurra för det!

-ahl

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Min barn- och ungdomstid på Näs i Adelöv, av Elsie Råsberg-Andersson
- 8 Kolarmästare och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm
- 11 Gamla Växjö, av Isa Thornell
Globen, dikt av Stig Högstedt
- 12 En småländsk sångfågel, av Ernst V. Nilsson
- 15 Konst på Galleri Småland, Alvesta, av -ahl
- 16 Vackra Gertrud, bygderoman av Rut Hermansson
- 17 Samma stigar, dikt av Astrid Lindström
- 22 Mitt växlingsrika liv, av Kjell Backstad
Juninatt, dikt av Walter Svensson
- 23 Två såta vänner, dikt av Astrid Lindström
- 28 Svar eller vit, dikt av Inga-Lill Söderström
- 29 Före TV-åldern gav Bondepraktikan hållpunkter för arbete och glädje, av Erik Ring
Pingstdag, av M. Markheden
Två vita svanar, av Tora Forsgren
- 30 Semesterminnen från Unnarydsbygden, av Richard Sterwin
- 32 14-årig Oknö-flicka sov natt och dag i 32 år, av Bertil Larsson
- 33 En grå liten fågel, av Gösta Johansson
- 34 Om jag vetat, dikt av Inga-Lill Söderström
- 35 Mitt barndomshem, dikt av Ivar Husberg
Vad mera, dikt av Fred Myreskog
- 42 Visst kan träd gråta, av Inga-Lill Söderström
En ensam mor, av Gösta Johansson

P.S. Nu har vi hunnit fram till den 2 juni, vilket innebär att detta nummer blir en vecka försenat. Dessbättre vågar jag hoppas på att det även blir ett julinum-
mer i rätt tid även om vi måste pruta på ambitionerna om jubileumstexter. D.S.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 (inkl. moms)

Nr. 101 Juni 1986

Min barn- o. ungdomstid på Näs i Adelöv

Semesterminnen

från Unnaryd

Vackra Gertrud

och

En småländsk sångfågel

Kolarmästare och Smålands-original

Oknö-flicka sov 32 år

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 60:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1986

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Semesterminnen från Unnaryd med omnejd,
av Richard Sterving
- 8 Min barn- och ungdomstid på Näs i Adelöv,
av Elsie Råsberg
- 13 De gula rosorna, novell av Hilding Strandh
14 Orrefors Open, av Lars-Erik Lindahl
- 15 Semesterminnen från Unnaryd, av Richard
Sterving
- 16 Vetlanda Årets Kommun, av Lars-Erik Lindahl
- 17 Kontorist hos Vetlandas förste borgmästare,
av John Andersson
- 20 Vackra Gertrud, bygderoman av Rut Hermansson
- 21 En Sommarsaga, dikt av Walter Svensson
22 Vision, dikt av Pälle Näver
23 Ett drömlandskap, dikt av Stig Högstedt
- 24 Midsommar i Tjust, av Valentin Peterson
26 Barndomsminnen, dikt av J E A Högstedt
27 Min Hembygd, av Gösta Johansson
- 28 Vid Blekinge-gränsen, av Leif Eriksson
Patron Pettersson, av AN Strand, Timsfors
29 Kärnkraft till att hjälpa ej stjälpas, av -ahl
- 30 Kultursommar på höglandet, av -ahl
34 Kolarmästare, Brukspatroner och
Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm
- 35 Kaj Tuve Månsson på Kultursommar
36 Staffan Nihlén på Kultursommar
38 Peter Gadh, Aneby på Kultursommar
- 40 Sven Ljungberg på Kultursommar
43 Roland Haerberlein, Nässjö på Kultursommar
49 Juli, dikt av Lennart Alpfjord
- 51 Sol, sommar, semester, dikt av Siri
52 Nöra raer öss Hemböggdare emellan,
från Vislanda
- 53 Högsommar, dikt av Hilding Strandh
54 Tidsbegreppet upphörde, dikt av Birgitta Bååth
57 Vrigstad — populärt rese-mål

När dessa rader skrivs ned, måndagen den 23 juni, har vi sol och nästan lagom varmt — cirka 20 plusgrader. Och den gångna lördagen och söndagen har varit lika bra. Men midsommarafton var ju lite gråmulen — och det var kanske bara gott för alla som färdades i bil på vägarna.

Här i Småland har vi nog varit bättre lottade än övriga landet... i varje fall i fråga om sol och uppehållsväder. Många börjar faktiskt längta efter och önska sig lite regn för växtligheten.

Skrivaren tillbringade midsommarhelgen på sköna Sjövikens... en liten idyll i en av vårt landskaps minsta socknar, Mistelås. Tyvärr blev det kient med midsommaransan, då ett så kallat "ryggskott" hälsat på den senaste veckan och var speciellt på allerten midsommardagen.

Tursamt nog flyktade det bort mitt under VM-fotbollens match mellan Mexiko och Västtyskland, och har inte gjort sig påmint sedan dess. Kanske "ryggskott" ogillar fotboll?!

Därmed nog om egna krämpor för denna gång. Just nu är det bara uppåt... och goda utsikter att det här julinumret av Vi Smälänningar kommer ut med blott någon dags försening. Låt vara att det inte blivit några återblickar på de tio år som förflutit sedan premiären midsommaren 1976. Men till dem kanske går att återkomma i september eller senare.

Midsommarhelgen var väl inte bra ur alla synpunkter. Allt för många söker dricka till sig lite extra glädje... eller är det enbart ett rent okynne?! Hur som helst blev resultatet för något tusentals firare, att man fick vila sig hos polisen ett tag.

Tråkigt för dem och många andra. Men ännu tråkigare är det som händer på vägarna. Ett flertal svåra bilolyckor har rapporterats, med flera svårt skadade och ett tjugotal döda.

Trots alla dessa tragiska och beklagansvärda händelser, måste vi väl hålla med om att midsommarhelgen var god... och den vill vi gärna behålla!

Till sist det kanske bästa av allt för väldigt många. När denna vecka är klar blir det fyra, fem lediga veckor, och det är säkert både välförtjänt och efterlängtat.

Glad och trivsamt semester allesammans!

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris: 8:50 exkl. moms

Nr. 102 Juli-Augusti 1986

Kanotturer på Mörrumsån är populärt — Här har Åby efter Helgasjön passerats.

Kultursommar på höglandet

Orrefors Open

Vackra Gertrud

Vetlanda-årets kommun

Noveller

Dikter

Bilder

Kärnkraft till att hjälpa ej stjalpa!

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1986

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Solveig Kristiansson konst-syr bygdens historia
- 6 Axel Pettersson "Kolar-Pelle", av Gunnar Wangenholm
- 8 "Annat var det förr" — mitt arbete och vuxenliv, av Elsie Råsberg-Andersson
- 9 Mot höst, dikt av Ivar Husberg
- 10 Brevnen berättar, av Solveig Kristiansson
- 11 Smålandscharm, av Birgitta Bååth
- 12 Resan till Apelviken, av Bertil Claesson, Alvesta
- 14 Barndomslandskap, dikt av Hilding Strandh
- 16 Vackra Gertrud, bygderoman av Rut Hermansson
- 17 Torp-Sommar, dikt av Ingrid Friberg
- 18 Syrsan och sommardansen, dikt av Inga-Lill Söderström
- 19 Familj, dikt av Ingrid Friberg
- Höstaning, av Hilding Strandh
- 20 Friheten, novell av Valentin Peterson
- 22 I Sommarens sista månad, dikt av Walter Svensson
- I lovsång all naturen står, av Hilding Strandh
- 23 Boda Kvarn i Vrigstad, av -ahl
- 24 Fältinge Marknad vid Agnaryds sjö, av Harry Andersson och Anders Oscarsson
- 26 Fältinge Marknad återkom i år som hembygdsfest...
- 31 Söndagsbokstaven, av Torsten Sundkrans
- 32 Luffaren Emil Högström "Ölandsgubben", av Birger Magnusson, Virserum
- 33 Toner i kvällen, dikt av Malte Markheden
- 34 Tankar om natten, dikt av Tora Forsgren
- 35 I kampen för lika rätt, dikt av Inga-Lill Söderström
- 36 Jordnöten, dikt av Ingrid Friberg
- 38 Vättern, dikt av Lennart Alpfjord
- 39 Sommarstrand, dikt av Malte Markheden
- 42 Bygd i förvandling, dikt av Eva Bäckström
- 43 Drömmen om turistresan, av Oskar W Johansson
- 47 September, dikt av Lennart Alpfjord
- 48 Ett tyst avsked, av Ivar Husberg
- 49 Avskedstankar, dikt av Ivar Husberg
- 50 Konst i Apladalen, Värnamo

Efter en ganska besvärlig vår och något bättre sommar väntar vi nu på hösten, kylan och snön.

Trots många och stundom mycket kraftiga regnskurar, måste vi väl medge att årets upplaga av den svenska sommaren varit ganska bra. Det har inte saknats sol och värme även om vi sällan kan mäta oss med de tempsiffror som dagligen noteras för Medelhavsområdet, speciellt i Spanien.

Nu var tankarna där igen.

Glöm det.

Just nu har reumatismen tagit semester och arbetslusten infunnit sig, vilket vanskötta tomter tacksamt noterar. Slättertiden är över men det blir att slipa lien och ta de skär som behövs. Och de jordhögar som inte blev bortkörda i förra årets regn kanske också kan jämnas ut.

Så kanske man kan hoppas att reslusten inom landskapet åter infinner sig, för nog är det väl så, att vi försummat en hel del trevliga sommarhändelser detta år.

Många av våra trogna lösnummerförsäljare har väntat länge på att få överblivna ex. hämtade — och det blir dom inom kort: Men först måste detta nummer bli klart för tryckning — och det gör det!! — även om det hakar upp sig då och då för vår enmansredaktion.

På tal om lösnummerförsäljningen, har vi en längre tid funderat på att helt sluta upp med den och endast hålla oss till prenumeration, med förhoppningen att de som hitintills köpt sin Vi Smålänningar i affären i fortsättningen sänder oss sin prenumerationsbeställning. Det blir något billigare och tidningen kommer punktligt i brevlådan.

Förhoppningsvis kanske den tid vår enmansredaktion får ägna åt paketering och utkörning av lösnummerupplagan samt hämtning av returerna i stället kan användas för reportageresor till de från Rydaholm sett mest avlägsna kommuner i landskapet.

Nu — den 19 augusti — skiner åter solen efter mulen dag och kall natt, fåglarna kvittrar runt om och i balkongens lådor blommar intensivt flitiga Lisor och många andra skönheter. Det är skönt!

God fortsättning sommaren!

-ahl

VII SMÅLÄNNINGAR

Nr. 103, September 1986

Fantastiskt Garn-måleri i Konga

Fältige marknad återkom efter 55 år

Resan till Apelviken "Annat var det förr"

97-årig kolare från Vetlanda

Vackra Gertrud

Smålandscharm

20-tal solvarma dikter

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar
Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition: Prenumerationspris:
Box 87, 330 17 Rydaholm 10 nr. kr. 60:-
Tel. 0472/203 75 Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1986

Att se och läsa i detta nummer:

Sidan

- 4 Bondsonen från Skatelöv blev riksdagsman och statsråd, av Rolf Wenander
- 6 Välbesökt i Mästreda, av -ahl
- 8 Grännaforsa brunn och kurort, av RP
- 11 "Mjölktjuvarna i Småland", av Valentin Peterson, Gamleby
I Kvällen, dikt av Malte Markheden
- 12 "Annat var det förr" mitt arbete och vuxenliv, av Elsie Råsberg-Andersson
Sensommardag, dikt av Hilding Strandh
- 18 Göta Kanalresan juni 1981, av Manfred Johansson, Gagnef, f.d. Ljusås, Nybro
- 19 Längtan, dikt av Walter Svensson, Stenberga
- 20 Vedermodor, dikt av Walter Svensson
- 21 Mitt växlingsrika liv, av Kjell Backstad, Mariestad
- 24 Vackra Gertrud, byggeroman av Rut Hermansson
Sommarsång, dikt av Sigvard Ankarwall, Eksjö
- 25 Sång till Birgitta, dikt av Walter Svensson
- 26 De krigiska släkterna på Hunnerstad... Historien om ett Småländskt adels gods, av Richard Sterving
- 28 Fyra Gross visade konst på Galleri uti Åseda, av -ahl
Lappen Jona och hans tama lokatt Lollo, av Arne G-zon Lundborg
- 33 Tröskedagsverke, dikt av Oskar W Johansson, Jönköping
- 34 Jag söker dig, dikt av Maj Norell
- 35 Barndomens lilleka, dikt av Maud Sundström
- 36 Havet, dikt av Lennart Alpfjord
- 37 Fotografier, dikt av Lennart Alpfjord
- 40 Brittisommar, dikt av Lennart Alpfjord
- 41 Omtanke, dikt av Elaine
Snart är den sköna sommaren slut, dikt av Inga-Lilla Söderström
- 42 Den gamla ödegården, dikt av Tora Forsgren
- 43 Tilda på Torpet, dikt av Maud Sandström
- 44 När Kersti i Backhult fick sin ryggvärk botad, av Hilding Strandh
- 45 Bara för dagen, dikt av Inga-Lill Söderström
Min vän, dikt av Rose-Marie Dreierström
- 48 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wagenholm

Äntligen! En vecka med sol och värme upplever vi just nu — den 24 september — efter en och en halv månads kyla och regnande. En sensommar som man snabbt vill glömma, om det är möjligt till följd av de konsekvenser för hälsan den haft.

Och nu skall det bli strejk igen?

Ingen kunde acceptera medlingskommissionens förslag till löner — vare sig arbetsgivare eller arbetstagarer.

Om vi rätt uppfattat finansminister Feldts kommentar, borde ju åtminstone de, som nu strejkvarslat godtagit budet.

Finansministern ansåg att budet var allt för generöst och äventyrade inflationsmålet och skulle dessutom bli allt för kostsamt för stat, landsting och kommuner.

Men nu skall det alltså strejkas för att tvinga fram ett ännu bättre bud, vilket förefaller vara en allt för optimistisk uppgift.

Finansministern gjorde förvisso inte sin kommentar utan tanke på vad som skulle kunna inträffa framöver. Vi får väl snart se vad som händer i nästa drag från överheten.

Så långt vågar vi nog hålla med Feldt: Vi har definitivt inte råd med dessa ökade lönekostnader, för det blir ju skattebetalarna som till sist får stå för räknen, som kanske inte kan betalas utan att många får sluta sina jobb och spara på det sättet.

Hur det nu blir, blir det alltid en ganska stor grupp människor som blir lidande och missbelättna.

Under sommaren har vi gjort en del utflykter till olika återförsäljare av Vi Smålänningar. Många har sålt utmärkt medan det gått sämre för en del på grund av bortfall av kunder. Flera lantaffärer har fått ge upp sin verksamhet och tyvärr står väl andra på tur.

För tidningen Vi Smålänningars del blir det några tiotal färre försäljningsställen och de flesta drar vi faktiskt in i städerna och de större tätorterna, genom att vi i fortsättningen upphör med egen utkörning och i stället sänder med post till ett mindre antal försäljare. I speciell annons söker vi tala om vilka orter det gäller och vilka affärer som i fortsättningen kommer att sälja Vi Smålänningar.

Vår förhoppning är att alla de kunder som inte når tidningen skall sända oss ett meddelande om att de vill prenumerera. Det blir ju både billigare och bekvämare — tidningen kommer hem med brevbäraren!

-ahl

Omslagsbilder:

Förre riksdagsmannen och statsrådet Rune Gustavsson, Alvesta utanför barndomshemmet, Skatelöv.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris ink. moms 6:50

Nr. 104 Oktober 1986

Bondsonen från Skatelöv blev Statsråd

"Annat var det förr"

av

Elsie Råsberg-Andersson

Göta Kanalresan

av

Manfred i Ljusås

De krigiska släkterna på Hunnerstad

*Fyra Gross
visade konst uti Åseda*

*Tio Smålandskonstnärer på
Galleri Per Sigfridsgård*

Grännaforsa brunn- och kurort

Följetong, noveller och dikter

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar
Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 60:-
Postgiro: 26 25—2

Finns också tryckservice AB Rydaholm 1986

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Ett Husförhör för sjuttiofem år sedan,
av Greta Quist, Vrigståd
- Ögonblick — evighet, av Rose-Marie Dreierström
- 6 En ny dag, dikt av Gösta Johansson
- 7 Så annorlunda, dikt av Hilding Strandh
- 8 Karl-Johan i Linfall, av Valentin Peterson
- 9 Minne från barndomen, dikt av Maud Sandström
- 10 Massemåla — För en sjudande och aktiv bondby,
Nu stilla och tyst semesterby, av Olle Svensson
- 11 Små funderingar, av Walter Svensson
- 12 "Annat var det förr", av Elsie Räsberg-
Andersson, Skärstad
- 13 Vinternatt, dikt av Stig H. Funke
- 14 Sommarminnen, dikt av Walter Svensson
- 17 Från Torpet Modal i Vimmerby.., av Paul
Andersson
- 19 En dröm, av Nils Rydén, Bromma
- Winterbild, dikt av Hilding Strandh
- 20 Husar- och Knektatorp, av John Andersson
- 23 Barnets lyckliga fantasivärld, dikt av
Birgitta Bååth
- 25 Vid en Ödegård, av Walter Svensson
- 26 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålands-
original, av Gunnar Wangenholm
- 28 De svåra åren, följetong av Bengt Jungå
- 29 Mänsken, dikt av Lennart Alpfjord
- 32 Skärgård, dikt av Maud Sandström
- 34 Min Barndoms Jul, av Ewa J Oscarsdotter, Nybro
Standen, dikt av Ewa J. Oscarsdotter
- 35 Minnen från julförberedelser i Blackstad,
av Kjell Bäckstad
- Naturens ordning, dikt av Lennart Alpfjord
- 36 Jultöket, dikt av Eva Bäckström
- 37 Skillnader, dikt av Ewa J. Oscarsdotter
- 38 Sockenstämmoprotokoll berättar om fattigvården
i Löneberga socken, av Hjalmar Lundberg
- 41 För stor att gråta, dikt av Inga-Lilla Söderström
- 42 De sista torparna på Bengtes, av Bertil Claesson
- 43 Visa vid söderfönstret och Öväntad vårlyster,
två dikter av Pålle Näver
- 44 Brev från norr om Vettlanda i Småland,
av John Andersson
- 45 Advent, dikt av Eva Bäckström
- 46 Löneberga kyrka, av Hjalmar Lundberg
- 49 En skymning som alla andra, novell av
Ewa J. Oscarsdotter
- 51 Det måste vara jag, dikt av Inga-Lill Söderström
- 52 Så fjärran, dikt av Inger Thörnqvist

Tyvärr blev det inte möjligt att vara ute hos prenumeranter och försäljningsställen den 1 december, men kanske väl under den första decemberveckan.

Tre veckor i Spaniens sol fram till den 16 november tog allt för mycket av den tid som krävs för att färdigställa ett dubbelnummer av Vi Smälänningar.

Regn och kyla präglade flera veckor före den 26 oktober och samma regntunga och grå väderbild har vi haft sedan den 17 november. Dessbättre utan frostnätter.

I vilken mån någon form av julglädje kan spira i denna vädertristess återstår att se. Klart är emellertid att köpenskapens alla branscher startat sin julhandel tidigare än vanligt, vilket inte minst speglas av de många annonser som strömmar till ett oss närstående tryckeriföretag.

Inför årets sista månad och nyår borde jag kanske sammanfattat vad som hänt sedan det senast var jul och nyår. Men det skulle sannolikt bli en dyster skildring...

Året som gått har inte varit speciellt roligt vare sig för Er eller skrivaren av dessa rader.

Vissa småbesvär med hälsan inom familjekretsen har kanske tonat ned framtidsoptimismen. Dock inte så, att vi på något sätt tappat modet inför det nya år som kommer efter jul.

Det ska bli ett bra år för Vi Smälänningar, som kommer att få räkna in en stor skara nya prenumeranter och kanske också lösnummerköpare. En del textnyheter har vi väl diskuterat, men det är kanske bäst att tala tyst om dem, så att inget ofördelaktigt händer.

Ett flertal nya intressanta medarbetare har vi som bekant fått de senaste månaderna och det gläder oss mycket och vi hoppas att under 1987 få flera tiotal nya skribenter som berättar minnen för oss! Alla är hjärtligt välkomna!

Inledningsvis nämnde jag om Spaniens sol och måste väl tillstå att några veckor i solen ingår även i planeringen för 1987, även om vi först och främst hoppas att den varma solen oftare vill stråla över vårt kära landskap och land!

Slutligen får vi tacka för året som snart är slut och önska alla En God Jul och Ett Gott Nytt 1987!

-ahl

- 54 Hemmets lycka, dikt av A. N. Strand
- 55 En liten fågelbön, dikt av Maud Sandström
- 56 Låt oss glömma allt det grå, av Ingvar Björkdahl
- 57 Frågor, dikt av Elaine
- 58 En vintersaga, av Stig H. Funke
- 59 Ödestugans offer, av Hilding Strandh
- Snölyktan, dikt av Sigvard Akarvall
- 60 December, dikt av Lennart Alpfjord
- 61 Månen, dikt av Eva Bäckström
- 63 Nyår, dikt av Walter Svensson
- 65 Jesus födelse, dikt av Birgitta Bååth
- 66 Nya inndrogen, dikt av Inga-Lill Söderström

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 106 December 1986, Januari 1987

Min Barndoms Jul

Massemåla skola i Högsby

*Annat var det förr
uti Skärstad*

*Ett husförhör för
75 år sedan...*

Husar och knektatorp

Julförberedelser i Blackstad

*Från torpet Modal
30-tal sköna dikter*

*De svåra åren
Vår nya följetong*

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tele. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning:

Sida.

- 4 Viktor Rydbergs första kärlek var Helen Gyllensvärd på Bergs herrgård, av Richard Sterving
- 7 "Annat var det förr". Mitt arbete och vuxenliv, av Elsie Råsberg-Andersson
- 8 Rimfrostigt, dikt av Walter Svensson
- 9 Reifele Motormuséum, av Roger Petersson
- 11 Minnen från Tjust, Kjell Backstad berättar
- 12 Från torpet Modal i Vimmerby via Stockholm till Amerika, av Paul Andersson, Eksjö
- 13 Möt människan, dikt av Inez Palm
- 16 "De svåra åren", följetong av Bengt Jungå
- 17 Adam och Eva, de första människorna, dikt av Birgitta Bååth
- 18 Vintervisa, av Lennart Alpfjord
- 19 Nyår, dikt av Lennart Alpfjord
- 20 Funderingar, av Walter Svensson
- 21 Också en visa, av A N Strand
- 22 Vinterdygn, av Reinhold Petersson
- 24 En minnesrik dag, skolminnen av Lennart Ryd
- 25 16 författare om småländsk fretagsamhet, av Lars-Erik Lindahl
- 26 Kolarmästare, Brukspatroner och Smålandsoriginal, av Gunnar Wangenholm
- 27 Det nya året, dikt av Gösta Johansson
- 28 Vintermorgon, av Hilding Strandh
- 29 En önskan, dikt av Inga-Lill Söderström
- 30 En visa i januari, av Pälle Näver
- 31 Ur härnidoimen, av Birgitta Bååth
- 32 Fotogenlampan, av Oskar W Johansson
- 34 Mitt liv, dikt av Inez Palm
- 36 Skymning, dikt av Lennart Alpfjord
- 38 Midvintertankar, dikt av Ivar Husberg
- 39 En tröstvisa, av Pälle Näver
- 40 Drömmar, av Rose-Marie Dreierström
- 41 Lövsnöden från Sunnerbo, av Gösta Åhlén

Efter den snöiga och kalla inledningen, som det nya året hitintills bjudit på, känns det lite svårt att önska läsekretsen "en god fortsättning", hellre då en "godare", om nu det kan låta mer uppriktigt med tanke på februaris uppgifter.

Med tanke på deklarationen, hur har Ni, som är pensionärer tänkt Er att använda det stora pensionstillskottet? Under alla förhållanden en mycket diskutabel förbättring.

Den del av Småland som gränsar till Östersjön hade det ju förbålt besvärligt ett tag. Tänk vilka snömängder, sekundmetrar och grader kalmariter och öländningar bjöds på. Och inte syntes det till en enda miljövårdare ute i drivorna, fast det var toppenväder för lite vindkraft.

Utmed ostkusten finns det säkert ganska många, som i fortsättningen gärna önskar att inte kärnkraften blir snabbavvecklad, eller avvecklad över huvud taget.

Men det är klart — snart har man ju avvecklat jordbruket — för jordbruksprodukter är inte så attraktiva för svältande miljoner ute i världen... där hoppar man i stället högt av glädje om man får lite kanoner och pangpång-raketer.

Den energislukande industrin står sannolikt högt på avvecklingslistan — och avveckling blir kanske nödvändig när alla kol- och oljegaser tagit livet av de sista skogarna.

Då finns det inte råvaror för många industrier. Händelseutvecklingen kan ju påskyndas om man snabbt lägger ned den eldrivna järnvägen mellan Kalmar och Göteborg och inför rykande bussar i stället. Några plantor dör säkert och dessutom känns det inte så svårt att avvara elkraften från Simpevarp.

Förmodligen blir det lite protester från dem som jobbar inom nedlägningshotade industrier och från järnvägspersonalen och från dem som jobbar vid Barsebäck och Simpevarp med flera ställen.

Men inte behöver dom vara oroliga. Efter alla dessa framgångar på miljöområdet får vi spiksäkert ett nytt parti i riksdagen — och därmed en rad förnuftiga uppgifter.

Men det är klart, han Feldt, har nog en annan uppfattning, han vill slopa ränteavdragen — och det kanske förenklar deklarationen.

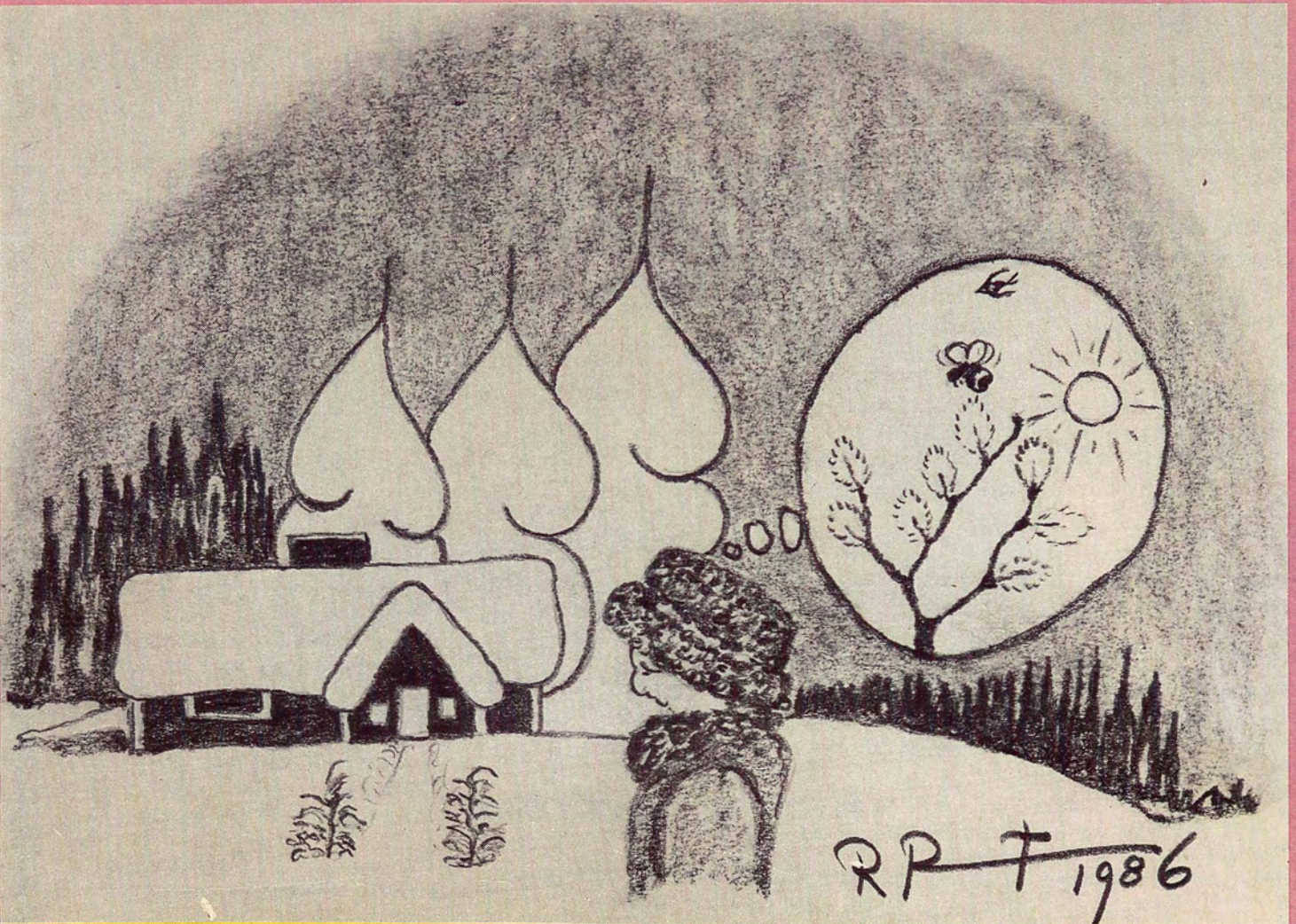
Allra bäst vore naturligtvis om man med en gång avvecklade räntan!

God fortsättning i alla fall.

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 1, februari 1987. Ärg. 12 (nr. 107)

Viktor Rydbergs första kärlek

*Från Modal i Vimmerby
till Amerika*

Kolarmästare o. Brukspatroner

*”De svåra åren”
i Sjömåla by*

”Annat var det förr”

MINNEN FRÅN TJUST

*Motormuséum
i Reftele*

Livsöden från Sunnerbo

Minnesrik dag i Nässjö

och ett fång sköna dikter

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning

Sid.

- 4 Unik Datasatsning av skola och näringsliv,
av Håkan Friberg
- 7 Spelflugan, av "Byaskrivaren i Landsbro"
Det är..., dikt av Birgitta Bååth
- 8 Minnen från Tjust, av Kjell Backstad
25 sekundmeter, av Pälle Näver
- 9 Fotogenlampan, av Viola
En ny dag, av Rose-Marie Dreierström
Vad vore jag? av Inga-Lill Söderström
Inte helt säker, av Fred Myhreskog
Smålänningar, av Lennert Alpfjord
- 10 Karl-Ivar i Slättfall, av Valentin Peterson
- 11 En annan dag, komisk berättelse av Inga-Lill
Söderström
Vinter, av Walter Svensson
- 12 I modernärningens tjänst under 1930-talet, av Beon
- 16 De svåra åren — om dramatik för torpare och
bönder i Sjömåla by, av Bengt Jungå
- 18 Okänd dam, av Fred Myhreskog
- 22 Unik ödekyrkogård i Kållerstad intill den 1000-
åriga St. Sigfrids källa, av Richard Sterving
- 25 En dag om hösten, av Greta Quist
På kyrkogården, av Tora Forsgren
- 27 Klassfesten, av Märta Berg
En doft av ensamhet, av Inga-Lill Söderström
- 28 En torparfamiljs levnadshistoria på 1800-talet,
av Manfred Johansson
- 29 Vinter, av Knut Nordling
- 34 Diktarvända, av Walter Svensson
- 35 Marsnatt, av Pälle Näver
- 37 Medlemsutställning hos Ljungby Konstförening
Från torpet Modal i Vimmerby via Stockholm
till Amerika, av Paul Andersson
- 40 Öväntad vårlyster, av Pälle Näver
Vinter vid sommarhuset, av Tora Forsgren
- 41 Karamellfabrik i Bredaryd
Frälsningssoldaten, av Fred Myhreskog
- 42 Inte blommornas gata, av Inga-Lill Söderström

Onsdagen den 18 februari blev en solrik dag, men natten som följde ganska så kall. Kylan flyktar inte bort nu på torsdagsförmiddagen fast solen vill vara med även denna dag.

Onsdagen den 18 februari blev emellertid en dag att minnas för skrivaren av dessa rader. Bara en bagatell i och för sig, kan man tycka så här efteråt. Men...

På morgonen hade jag varit inne i kommuncentrum och testat bilen, senare försett dessa tidningssidor med övergångsrader och sidnummer. Vid tvåtiden åkte jag ut på samhället för köp av aktuella tidningar och skulle även posta en breförsändelse. Därför valde jag att köra Stallagårdsvägen ut och Storgatan hem — eller samma runda som ofta avverkas på kvälls- och motionspromenader.

Alltså svängde jag till vänster när jag passerat över genomfartsleden väg 27, och till höger in på Stallagårdsvägen.

Körde hela gatan med en hastighet omkring 40 km. Inga bilar mötte jag och inga körde om mig, och inte en människa syntes vare sig gående eller cyklandes.

Först när jag skulle svänga in till posten vid torget till höger i slutet av Stallagårdsvägen, eller början om man så vill, gjorde jag en fantastisk upptäckt.

Jag körde hela gatan på vänster sida!

Hur hade nu detta kunnat hända? Det var definitivt inte något återfall till vår forna vänstertrafik. Nej!

Med ens repeterade minnet tankarna vid överfarten av väg 27. Där hade just tre personer passerat bl.a. en dam med barnvagn.

Ett riktigt övergångsställe är synnerligen angeläget för oss som bor väster om genomfartsleden 27. Och jag har själv skrivit och föreslagit höga vederbörande i kommuncentrum detta och i mitt förslag hade jag skrivit att övergångsleden borde anslutas till Stallagårdsvägen — och det var just detta jag tänkte på när jag svängde in på denna gata, och tidigare tänkt på vid flera promenader på samma gata.

Jag körde alltså bilen, men gick i tanken, och följdaktligen gick jag på rätt sida. Mot trafiken för att kunna stiga undan om det skulle behövas. Dessbättre inträffade detta under en mycket trafiklugn timma i Rydaholm, men det var lika fullt en tankeförväxling som inte får upprepas. Återuppliva gamla vänsterminnen på detta sätt får man endast göra i England!

Egentligen hade jag denna gång tänkt skriva om Feldts skattedebatt i TV, men det blir väl flera debatter att kommentera vid senare tillfälle.

Nu skiner solen lika skönt som i går, hoppas den fortsätter månaden ut och hela mars!

-ahl

Omslagsbilden:

Datartart i backen ovanför högstadieskolan i Bor. I tåten studie- rektor Bengt Winblad, So-lärare Ingvar Karlsson, No-lärare Arne Lennartsson följda av elever i klass 9B Jan Andersson, Jens Wiik, Peter Bergehamn och Peter Gustavsson.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 inkl. moms

Nr. 2, Mars 1987. Årg. 12 (nr. 108)

Unik datasatsning av skola o. näringsliv

De svåra åren

Karl-Ivar i Slättfall

***I modernnäringens
tjänst***

*En dag
om hösten*

En annan dag

Minnen från Tjust

***En torparfamiljs
historia***

Unik ödekyrkogård

Konst av Sven Ljungberg och Anders Lindgren

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning

Sid.

- 4 Över hundra år med köksutrustning från Huskvarna, av Håkan Friberg
- 8 Heden och Brunnen..., en kommande teater i Växjö
- 9 Havet och min vän, två dikter av Rose-Marie Dreierström
- 10 Från Uppland till Småland och vise versa, av Ullabritt Ottosson
- 11 Barndomsminnet från torpet..., av Lilly Eskång
- 12 Den Gyllensvärdiska ätten med rötter kring Bolmen..., av Richard Sterving
- 13 Påsk, av Gösta Johansson
- 14 Från torpet Modal i Vimmerby via Stockholm till Amerika, av Paul Andersson, Eksjö
- 15 Fotografering, dikt av Lennart Alpfjord
- 17 April, dikt av Lennart Alpfjord
- 18 Gigg Sundler. Ung modeskapare i Rydaholm, av Håkan Friberg
- 20 Smultronställen, dikt av Walter Svensson
- 21 Alldeles ensam, av Märta Berg, Värnamo
- Kärleken, dikt av Birgitta Bååth
- 22 Så var det då..., av Ingrid Hammarström, Nybro
- 24 Marsvinter 1987, dikt av Birgitta Bååth
- 25 Soldaten..., en kortnovell av Inga-Lill Söderström
- 26 Batikkonst av Mia Ejnarsdotter
- 28 De svåra åren..., om dramatik för torpare och bönder i Smömåla by..., följetong av Bengt Jungå, Kalmar
- 30 Det kommer en vår, dikt av Lennart Alpfjord
- 36 En doft av ensamhet, dikt av Inga-Lill Söderström
- 37 Minne från 30-talet, dikt av Astrid Lindström
- 40 Pös-Linas äventyr..., bygdeberättelse av Ivar Husberg
- 41 Bokläsaren, dikt av "Byaskrivaren i Landsbro"
- 42 Längtan..., av David Fjällrot, Sladö
- Kristus, dikt av Birgitta Bååth
- 45 I väntan på våren, dikt av Lennart Alpfjord
- 46 En torparfamiljs levnadshistoria på 1800-talet, av Manfred Johansson
- 47 Dagsverkstorpet, dikt av Oskar W Johansson
- 48 Det kommer en vår, dikt av Lennart Alpfjord
- 49 Sov Gott, dikt av Ingrid Friberg
- 50 Frälsningssoldaten, dikt av Fred Myhreskog
- 51 Ett ord till de unga, dikt av J E A Högstedt
- Pärbandet, dikt av Pälle Näver
- Ödevången, dikt av Stig Högstedt

Dessa rader blir de sista som skrivs för aprilnumret i år. För någon vecka sedan hoppades vi intensivt på att få göra ett glädjehopp inför vårens ankomst — bildligt talat — men den efterlängtaade våren syns nu — 19 mars — väldigt avlägsen.

När den gode Pohlman talade om isdjupet i Östersjön och Bottenhavet häromkvällen kändes det mera som ett första budskap om att den nya istiden är på väg. Usch vad kallt!

Den långa vintern och hårda kylan har väl av de flesta accepterats som bra i jämförelse med tidigare slaskiga vintrar. Och då har man också tagit ut lite i förskott av det gamla talesättet "efter en lång och kall vinter följer en varm och solig sommar".

Att den kalla vintern ogillats av flera än skrivaren har vi fått många bevis om vid försöken att få en flygplats till Spaniens sol. Alla plan har varit fullbokade till fram i maj.

Flera av våra skrivande vänner har emellertid lovat "att det kommer en vår!" ...och vi vill så gärna tro dem.

Detta blir visst en väderkrönika, trots att det finns så mycket annat spännande att skriva om. Men tyvärr, med de många åren följer en viss benägenhet att välja minsta motståndet.

Vad man än skriver om vädret, vet man att det gillas av några, eftersom det sällan är lika över hela vårt stora landskap. Och dessutom är vädret suveränt genom att det sällan låter sig påverkas av vare sig politiker, byråkrater eller uppfinnare. Snön och kylan kommer och stannar som den vill. Vilken tur!

Hur tror Ni det skulle gått för Pohlman att göra kartor och prognoser om vädret, om det varit riksdagen eller någon annan illuster församling som skulle föreslagit, diskuterat och bestämt hur många snöbyar det skulle komma över olika byar och kommuner?

Det räcker mer än väl att dessa grupper får bestämma om utsläpp, skogsdöd och elkraft, pensioner och skatter, åklagare och vapenförsäljning.

Hopas april inspirerar oss till lite gladare toner för majnumret.

Till dess: God fortsättning!

-ahl

Omslagsbilden: Vy över Huskvarna.

VI SMÅLÄNNINGAR

Nr. 3 April 1987. Årg. 12 (nr. 109)

Hundra år med köksutrustning från Huskvarna

***Ung modeskapare
i Rydaholm***

*Från torpet Modal
till Amerika*

Batik-Konst
av Mia Einarsdotter

***En torparfamiljs
levnadshistoria***

Den Gyllensvärdska ätten med rötter kring Bolmen

De svåra åren

***Så var
det då***

Ett 25-tal dikter m.m.

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning:

Sid.

4. Åminne bruk — det sista järnbruket med masugnsdrift i Småland, av Richard Sterving
7. Kåseri om en bussresa, av Märta Berg, Värnamo
9. Gabriellakjolen, av Ingrid Hammarström, Nybro
10. Man gråter ej, av Inga-Lill Söderström
Livets mening, av Rose-Marie Dreierström
11. Entitans sista dag, dikt av Ivar Husberg
12. Skeppshults gjuteri fint utflyktsmål, av -ahl
14. Från torpet Modal i Vimmerby till Amerika, av Paul Andersson
15. Ord, dikt av Rose-Marie Dreierström
16. I drömande natt, dikt av Inga
17. Aldrig glömda minnen, av Brita Johansson
19. Vårstilleben, dikt av Liz Stenius
20. Ettåriga katten Lillemans tankar, av Birgitta Bååth
Våren, av Rose-Marie Dreierström
21. Valloner i Högsby, av Margit Svanström, Ruda Vår, dikt av Siri J.
22. Mitt femtiotal, av Liz Stenius
23. Ljuset.. och Det var en gång, dikter av Liz Stenius
24. Isa Thornell med Växjöbok nr. 10
26. En torparfamiljs levnadshistoria på 1800-talet, av Manfred Johansson.
27. Nu spirar våren, dikt av Hilding Strandh
28. Bjud på dig själv, av R. Lantz
Vår, dikt av Tora Forsgren
29. En resa till Jönköping för hundra år sedan
Våren är nära, av Hilding Strandh
30. Småland i Göteborg och Köpenhamn
31. Skogskällan, av Sigvard Ankarwall
32. De svåra åren i Sjomåla by, följetong av Bengt Jungå
33. Planteringstid, av Lennart Alpfjord
37. Majminnen
38. Det första leendet, av Inga-Lill Söderström
39. Hemma, av Malte Markheden
40. Näckrosen, av Pelle Näver
41. Vårapsodi, av Birgitta Bååth
42. Blomstermanad, av Lennart Alpfjord

Idag — den 23 april — skönjer man en liten strimma av hopp,... hopp om att vinterns sista snö skall lämna tomten och ge plats för lite grönt gräs!

Det skulle bli upp till femton plusgrader idag, och då försvinner förvisso den sista snöresten på tomten, därmed inte sagt att landskapets skogar blir snöfria till den första maj. Vi får väl hoppas.

En så deprimerande vinter har skrivaren aldrig tidigare upplevt. Först den hårda kylan och snöfallet och sedan de många gråtunga dagarna. Kanske har en inbyggd längtan till ett sommarhus på sydligare breddgrader spelat en viss roll... och kanske kanske de många åren, som svunnit sedan den tid då våren alltid kom tidigt!

Som vanligt är dessa rader de sista som skrivs för Vi Smälänningar denna gång, men skrivandet måste snabbt fortsätta för juninumret, som bör vara pressklart omkring femtonde maj...

Kunde vi sedan få koppla av från allt vapensmuggel, mutor och andra bekymmer, vore det skönt. Egenomligt det här, att vi kommit in i en tid, då det bara händer tråkiga saker och felaktiga handlingar av så många.

Det borde ju finnas även lite glädjande ting och bra saker som utförs! Eller är det möjligen så att Radio, TV och vissa tidningar anser att de säljer sig bäst genom att gräva fram alla tråkigheter? Jo, det är nog så! Speciellt TV och Radio fyller sina nyhetsprogram med tråkigheter långt borta ifrån... om de inte hittar några skumraskaffärer här hemma!

Det borde väl finnas något positivt och bra, som kommer i det utlandsflygande TV-folkets väg? Någon eller några som gjort ett bra vardagsarbete. Man blir faktiskt lika trött på att ständigt höra: 5 skjutna 15 skadade, 20 skjutna 50 skadade! som man blir på oskyldig vit snö och minusgrader.

Här i Rydaholm har en byggnadsfirma börjat gräva grund till en ny restaurang, och det är positivt i allra högsta grad för alla dem som inte har tillfälle att laga sin mat själva... och för dem som kommer bilåkandes och tycker att just här, här i Rydaholm vore det lämpligt med en lunchpaus!

Till hösten kan detta vara möjligt, och det är en sådan där liten positiv nyhet som man oftare skulle vilja läsa om och höra i Radio och TV!

-ahl

Omslagsbilden:

Figeholm... en solig dag i fjol...

VII SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 inkl. moms

Nr. 4 Maj 1987. Årg. 12 (nr. 110)

Åminne bruk
Sista järnbruket
med masugnsdrift

De svåra åren i
Sjömåla by

Från roteknektens tid...

Gabriellakjolen

Novell av Ingrid Hammarström

Kåseri om bussresa
till Italien

Från torpet Modal i Vimmerby
till Amerika

Valloner i Högsby

... och ett stort fång vårdikter

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:
Box 87, 330 17 Rydaholm
Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:
10 nr. kr. 60:-
Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning

Sid.

- 4 Fiolbyggaren och spelmannen Ernst Bruce,
av Kurt Flintberg
- 6 Soluppgång, dikt av Lennart Alpfjord
- 7 Nu är det vår, dikt av Knut Nordling
- 8 Dannäs gamla säteri, med en historia från
medeltiden, av Richard Sterving
- 10 Det var en gång, dikt av Birgitta Bååth
11. Kaffetåren, av A N Strandh
Det angår oss alla, av Liz Stenius
12. En tullmjölkvarn i Össjöa, av Malte Markheden
15. Vår, vår, vår... av Tora Forsgren
Barndomslandskap, av Hilding Strandh
16. Från torpet Modal vid Vimmerby till Amerika,
av Paul Andersson
17. Minnen, dikt av Walter Svensson
18. Brevet, dikt av Viola
19. Vårlys, dikt av Viola
20. Blomstermåla... ett gammalt smedtorp i Ruda,
av Margit Svanström
21. Arthur med evighetsmaskinen, av Leif Eriksson,
Det slutna mörkret, av Birgitta Bååth
22. Vårsalong på Brämö i Ingatorp, av -ahl
24. De svåra åren, följetong av Bengt Jungå
25. Mellan hägg och syren, av Knut Nordling
26. Sommar, av Malte Markheden
27. Juni, dikt av Lennart Alpfjord
28. Små vårrim, av Walter Svensson
29. Tystnad, av Walter Svensson
30. Från rotknektens tid... av Börje V Johansson
33. Midsommarnatt, av Walter Svensson
34. Maj månad, dikt av Rose Marie Dreierström
Tillstånd att transplantera,
av Inga-Lill Söderström
- 35 Plöjare och slagruta, av Reinhold Petersson
- 37 Åkerormön, i Aneby, av Lilly Eskång
- 38 En torparfamiljs levnadshistoria på 1800-talet,
av Manfred Johansson
- 39 Hymn till svunna torp och torpar-öden,
av Erik Ahrnfelt
- 40 Husar-torp, Soldat-torp, av Erik Ahrnfelt
- 41 Då..., dikt av Liz Stenius
Än gamla kyrkboken talar, av Erik Ahrnfelt
- 42 Som en vind, dikt av Rose-Marie Dreierström

I dag är det den fjortonde maj... och i natt kröp den där visaren på termometern så nära nollstrecket den kunde komma utan att frysa. Usch, vilken "sommar" vi har!

Men det var inte en väderleksrapport jag skulle skriva nu, utan något trevligt. Har det hänt något sådant? Det skulle möjligen vara budet om att regeringen beslutat sig för att dra tillbaka förslaget om en höjd fastighetsskatt, eftersom de räknat ut att de skulle förlora en omröstning i riksdagen sedan Werner omtalat, att han ogillar den här skatten.

Han, Werner, ogillar inte inkomsten som skatten avsåg ge, men han vill att skatten skall tas ut på Företagarnas fastigheter i stället för på partimedlemmarnas hus.

Och finansprataren Feldt han åkte till Paris och talade för världens stora om inflation och sånt.

På närmare breddgrader diskuterar politikerna kommundelsnämnder och sådant. Det har ju blivit mer och mer aktuellt. Man har kommit underfund med att de här stora kommunerna, vi fick för några år sedan, inte blivit något stöd för gräsrotterna, utan blott för byråkratin och det kommunala och statliga tjänstefolket.

I Växjö kan man förmodligen inte komma överens om att ha några kommundelsnämnder och därför borde man nog redan nu börja ta upp debatt om att rätta till de stora och orättvisa kommungränserna, och så småningom kunna återgå till lite mera lätthanterliga enheter i vilka kommunmedlemmarna inte behövde bli tjänstemän för att kunna hämta in vad som händer och sker inom gränserna.

Tyvär är väl vi som bor ute i "kolonierna" allt för få för att göra vår röst hörd. Men slutligen blir det väl ett rent nödrop, sedan de stora kommuncentrumen sugit ut allt som finns på landsbygden.

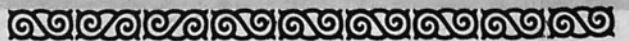
Tanken är ju att det skall bli plats för mera gran-skog, men den håller på att dö av alla gaser från bilar och eldade kraftverk.

Slutligen en eloge till Nässjö, där man förefaller ha några stycken som tröttnat på ledbandssystemet och opponerar sig. Vad det nu kan leda.

På tal om skog. I Skåne lär bokskogarna vara i samma situation som Smålands granar. Kanske vi om hundra år bor i ett ökenlandskap. Utan träd. Med blott ett ynka litet vindkraftverk här och där, där det möjligen finns någon kvar som behöver kraft och lite nattljus.

Miljöaktivister! Videofilma naturen medan den finns, för att visa eftervärlden hur det såg ut en gång, innan de stora avvecklingarna började!

-ahl

Omslagsbilden:

Livets träd..., oljemålning av Kid Kumlin, Ingatorp.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 inkl. moms

Nr. 5 Juni 1987. Årg. 12 (nr. 111)

**Från
torpet
Modal
till
Amerika**

**Plöjare
och slagruta**

**De svåra
åren
i Sjomåla by**

*En torpar-
familjs levnads-
historia på
1800-talet*

**Tullmjöl-
quarn i
Össjöa**

*Dannäs
gamla säteri*

**Vårsalong
i Ingatorp**

Fiolbyggaren Ernst Bruce

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning:

Sid.

- 4 Från Torpet Modal i Vimmerby, av Paul Andersson
- 6 "Getaryggarna", skön turistled... av -ahl
- 8 Sång till livet, dikt av Gösta Johansson
- 9 Dacke och Calle Örnemark i Vissefjärda, av -ahl
- 10 Intressant Ljungby-utställning, av -ahl
- 12 Lillienbergarna i Småland, av Richard Sterving
- 15 Vårmarknad på Nygrens gårde, av -ahl
- 16 "De svåra åren" i Sjömåla by, av Bengt Jungå
- 17 Fylle-ville-valla, av Inga-Lill Söderström
- 18 Vårskymning, av Viola
- 19 Lyssna på skogens röst, av Inga-Lill Söderström
- 20 Julinatt, Malte Markheden
- 21 Återblick, av Walter Svensson
- 22 Kultursommar i 4 Smålandsstäder, av -ahl
- 24 Väntan på Jon, av Maud Sundström
Pärleporten, novell av Inga-Lill Söderström
- 25 En visa till Pälle Näver, av Inga
- 26 Grattis Einar! av Anne Marie
- 27 Jag är pensionär... av Ingrid Hammarström
- 28 Mobbning fanns också på 20-talet, av Ivar Husberg
- 30 Midsommardans någonstans, av Knut Nordling
- 31 Kosta Bodas sjätte sinne, av Martina Edenfalk
- 32 På framtidens stig, av Ewa J Oscarsdotter
- 35 En Sommarhälsning av Tora Forsgren
Slätten, av Liz Stenius
Sådd och skörd, av Lennart Alpfjord
- 36 Kärleken finner väg, av Hilding Strandh
I lyckliga drömmar, av Inga
- 37 Dröm om kärlek, av Gösta Johansson
- 38 En dag, av Viola
Längtan, av Rose-Marie Dreierström
- 40 Vårens under, av Svea Ohlsson
På Tabergs topp, av Ryohl Lantz
- 41 Juni, av Lennart Alpfjord
- 42 I speglade hav, av Birgitta Bååth
- 43 Öppna landskap, av Viola
- 44 Juli, av Lennart Alpfjord
- 46 En torparfamiljs levnadshistoria, av
Manfred Johansson
- 47 En något elak visa, av Walter Svensson
- 50 Varför faller blommorna? av Inga-Lill Söderström
- 56 Den gamla stigen, av Gösta Johansson
- 58 Kolare Sten, av Birgitta Bååth och Kärleken,
av R-M Dreierström
- 59 Den gamla skogsstigen, av Oscar W. Johansson

Gerd och Lars-Tore Irehammar på Galleri Smederyds Kvarn

Den 11-23 juli kommer Gerd och Lars-Tore Irehammar att ha utställning på Galleri Smederyds kvarn, Bolmsö.

□ Porslinsmålning

Gerd visar porslinsmålning, akvareller och oljemålning och Lars-Tore visar grafik och teckning.

Porslinsmålningen omfattar drygt 100-talet föremål. Det är smycken, vaser, lampfötter, fat, skålar, tavlor m.m., alla mycket vackert utförda med elegans och säkerhet i färg och komposition från traditionellt måleri till dagens moderna tekniker. Varje föremål är dessutom unikt.

Till lampfötterna har Gerd också sytt skärmar i harmonierande färg och form.

□ Olja

Det är intressant att se skillnaderna i uttryckssätt mellan porslinsmålningen och oljemålningen. Medan porslinsmålningen hålles i milda färgtoner är oljemålningarna desto mustigare i färgen och fångade med friska, djärva penseldrag. Flera av landskapsmotiven är f.ö. målade just på Bolm-

sö. Det är ett 30-tal oljemålningar.

Gerd har också 10 akvareller på utställningen. Flertalet av dem har hon målat på Lanzarote.

□ Grafik

Lars-Tore arbetar med grafik i sin egna verkstad. Det är små, intressanta "titthål" som presenteras på utställningen i tornål, linjeetsning och akvatint, en del akvarellerade. Flera av motiven är hämtade från Perstorp på Bolmsö.

Teckningarna speglar Lars-Tores humor och sinne för lustiga detaljer i t.ex. stubbar och stenar. Vissa motiv förenklar han och överlåter åt åskådaren att på sitt sätt tolka bilden.

På Lars-Tores utställning finns också tre oljemålningar med Växjömotiv som VEAB tagit fram vykort av för minnespoststämpel inför elektricitetens i Växjö 100-årsjubileum i september.

Utställningen pågår 11-23 juli och är öppen lördagar-söndagar 14-19 och måndagar-torsdagar 17-19.

Lars-Erik Lindahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 8:50 (inkl. moms)

Nr. 6 Juli-Augusti 1987 Ärg. 12 (nr. 112)

Kultursommar på höglandet

*”Getaryggarna” skön
turistled*

Kärleken finner väg

*Lillienbergarna
i Småland*

Smalspårsutställning i Ljungby.

Torpet Modal i Vimmerby...

Mobbning redan på 20-talet

De svåra åren

*samt en mångfald dikter
och sommarbilder...*

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 60:-

Postgiro: 26 25—2

Finnsvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning

Sid.

- 4 Anna-Carolina Edholmer, av Rolf Wenander
- 6 En smålänning i Kina, av Roger Pettersson
- 8 Om svedjan i Tjust, av Valentin Peterson
- 9 20:e Minnesotadagen, av Lars E Lindahl

- 11 Hästar är hennes liv, av Torsten Sundkrans
En regnvädersdag, av Elsie-Marie Dreierström
- 12 Per Sigfridsgård i Mästreda, av -ahl
- 14 Poeter, dikt av Olle Ragnarsson

- 15 Domboken berättar, av Lennart Ekström
Kanske en Sörgårdshistoria? av Inga-Lill Söderström
- 16 Predikande bonden kotämjare i Nöbbele, av Börje V Johansson
- 18 Hårdarna på Stora Segerstad, av Richard Sterwing

- 20 De svåra åren, av Bengt Jungå
- 21 Vår skolfröken, av Gustava
- 24 Lyckan, av Ivar Husberg
- 25 Ljus-bön, av Inga

- 26 Skatebacken, av Birgitta Bååth
- 27 Fröåsa handpappersbruk, av Gösta Johansson
- 29 Ölandsbron, av Lennart Alpfjord
- 30 Den allra sista dagen, av Inga-Lill Söderström

- 31 Livets teater, av Inga-Lill Söderström
- 32 Min hembygd, av Ulla Fyhr
- 33 Olika dagar, av Rose-Marie Dreierström
Aftonfrid, av Lilly Eskång
- 35 Vi Två, av Rose-Marie Dreierström

- 36 Flydda tider, av Ingrid Hammarström
- 38 Livsöden från Sunnerbo, av Gösta Åhlén
När man var liten, av Walter Svensson
- 39 Galleri Smederyds kvarn, av -ahl
- 41 Den gamla rosenbusken, av Tora Forsgren

- 43 Snappköp på Öland, av -ahl
- 44 Ett gammalt hus vid allfarvägen, av Ulla Fyhr
- 45 Hyllningsvisa till Djursdalabygden, av Vega Andersson
- 46 Tre Gross bjöd på konst i Emmaboda, av -ahl

- 48 Ömma ord, av Rose-Marie Dreierström
- 49 Rävjakten, av Bernhard Adolphsson
En biltur, av Ingrid Rehnby
Blommor till dej, av Inga
- 51 Vadan och varthän, av Pälle Näver

I dag är det torsdag och vi har hunnit fram till den 20:e i månad augusti. Inget anmärkningsvärt, om man inte tänker på allt regn som kommit sedan mitten av maj, då senaste krönikan skrevs.

Anmärkningsvärt är det just nu — Solen skiner! — och det inger angenäma förhoppningar om att det långa gräset på tomten blir klipptorrt. Och kanske det också blir så pass varmt att det blir möjligt hänga undan vinterrocken, åtminstone någon dag denna sommar.

Ack ja, det har inte varit lätt att heta John Pohlman och behöva stå framför TV-kameror och berätta om lågtryck från alla möjliga håll, regn och regnskurar i en enda strid ström.

Synd också om alla, unga som gamla, som tycker det är höjden av lycka att bli ordentligt brun under sommarledigheten, men inte hunnit få någon resmöjlighet till någonstans kring Medelhavet, där det hela tiden varit soligt och varmt.

Vi som blivit ännu lite äldre och inte fäster så stor vikt vid färgen på armar och ben, men ändå vill njuta av den svenska sommaren med svampar och bär, vi kan väl snart bilda en förening: "Istidens vänner" exempelvis, och drömma oss långt fram och in i framtiden.

Detta om vädret må väl räcka denna gång.

Sedan några rader om denna lilla tidning, för vilken skrivaren för flera år månader sedan planerade: I sommar skall det läggas många bilder och mycken text i ladorna för kommande vinterbehov. Men vid den planeringen hade inte räknats så mycket av Pohlman, som det blev. Därför är textladorna i detta nu ganska tomma. Peppar, peppar... nu har solen strålat en lång stund, kanske det kan bli aktuellt med ny planering.

Det är lite konstigt det här med att skriva. Varje vecka kommer det flera brev från pennumeranter och lösnrsköpare och alla har ett gemensamt tema för idel supperlativer om denna lilla elvaåriga tidning.

Tack för det! Och tack till alla Er som varje månad bidrager med dikter och artiklar, som gör det möjligt att pussla samman de här sidorna!

-ahl

Banvaktstugorna vid Vislanda-Bolmens järnväg.

Vår önskan om namn på de gamla banvaktstugorna visade sig bli svårare än väntat att uppfylla. Ett tiotal svar har inkommit och av dem fyra helt rätt, men av dem har två stycken begärt att inte få sina namn i tidningen i detta sammanhang, men väl får de den utlovade prenumerationen.

Först med sitt rätta svar var Björn Edman, Runiusgatan 10, Göteborg och Ingemar Karlsson, Åbrovägen 2, Skruv. Den femte pristagaren blev Ingrid Karlsson, Nydalavägen 22C, Växjö, som dock skrivit namnet på närmsta station — och det må väl duga från en flitig resenär på banna, så länge den fanns till.

Det rätta namnen på stugorna var: Stensberg, Replösa, Öjarp, Tutaryd, Piksborg, Ekliden, Lidhult och Bromsareboda.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 inkl. moms

Nr. 7 Sept. 1987 (Ärg. 12 nr. 113)

Anna-Carolina Edholmer — Musik och sång hennes liv

Predikande bonden   *Om svedjan i Tjust*

Hästar är hennes liv

Minnesotadagen i Växjö

Historien om ett frieri

Hårdarna på Stora Segerstad

Flytta tider i Kalmar

Per Sigfridsgård ett "Konst-Mecka"

Tre Gross bjöd på konst i Emmaboda

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 70:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning:

Sid.

4 Den gamla goda tiden, av Ingrid Hammarström, Nybro

10 "En jägare gick sig att jaga", av Eric Ring
Från rotehjon till pensionär..., av Pälle Näver

11 Skolstäderskans orimliga lott..., av Geerd
I Brittssommartid, dikt av Solveig Wernering
Blodboken, dikt av Birgitta Bååth

12 Åkarps by i Lönneberga..., av Margit Johnsson

17 Törget å invijninga..., av Lilly Eskång
Rädslan, av Inga-Lill Söderström

18 De svåra åren i Sjömåla by, av Bengt Jungå
22 En docka med fina kläder, av John Hallgren
24 På Öster, dikt av Birgitta Bååth

27 Till Dig, dikt av Lilly Eskång
Septembervind, dikt av Inez Palm

29 Oktober, dikt av Lennart Alpfjord
30 Brittssommar, dikt av Lennart Alpfjord
31 Tankar om sommaren, av Gösta Johansson

32 Soluppgång, dikt av Lennart Alpfjord
33 När tiden flyr, dikt av Gösta Johansson

34 Dröm om hösten, dikt av Folke Peters
35 Man bara blunda, av Inga-Lill Söderström

36 Knut, en småländsk indian, av Michael Bennet
och Kerstin André

37 Marknadsminne, av Per Persson
38 Bröderna, av
Sjungande sten, av B. Gottfridsson

41 Stucköp och älgjakt, av Karl Ottosson
42 Husmållerskans klagan, av Pälle Näver

Som framgår av annons på sidan två i detta nummer kommer Vi Smälänningar i fortsättningen endast att kunna erhållas genom prenumeration.

Detta är alltså det sista nummer, som kan köpas i affärer och kiosker. Delvis utkörningen av tidningen varje månad, men framförallt hämtning av returer tar så pass lång tid — och är även kostsamt — att under-teknad faktiskt inte orkar med dessa resor längre.

För en äldre pensionär räcker det med att samla in bild- och textmaterial för varje tidning, och det hoppas jag kunna fortsätta med ännu många år.

Med jämna mellanrum har såväl lösnummer- som prenumerationspris fått höjas sedan startens allt för optimistiska pris av kr. 2:50 respektive 22 kr.

En liten höjning blir det också från kommande årskifte, eftersom alla kostnader ökar varje år, för att inte skriva varje månad. Förhållande som alla är medvetna om och drabbas av.

Vi Smälänningar kommer dock även i fortsättningen att vara den ojämförligt prislåga månadstidningen i landet.

Alla Ni kära vänner som regelbundet köpt lösnummer får en extra liten förmån när vi nu övergår till enbart prenumeration. Sänder Ni in Er beställning omgående under oktober månad får Ni både november och decembernumren gratis och Er prenumeration gäller för hela år 1988.

Den sommar vi haft i år har varit förödande på många sätt. Kanske mest för den personliga hälsan, men även för blommor och övriga växter, som fått åtskilligt mera vatten än de mått bra av.

Vi må nu endast hoppas att nederbörden under kommande halvår inte blir lika intensiv — för då kan det bli enorma snöhinder tidvis.

Här på utgivningsorten Rydaholm rustar man just nu extra intensivt för årets RYDAHOLMSDAG — en storslagen begivenhet, som i år bl.a. kan glädja sig åt att få inviga det nyuppförda och charmiga värdshuset.

Lördagen den 3 oktober är dagen — Rydaholmsdagen! Väl mött här, såväl som i vår stora prenumerant-skara!

-ahl

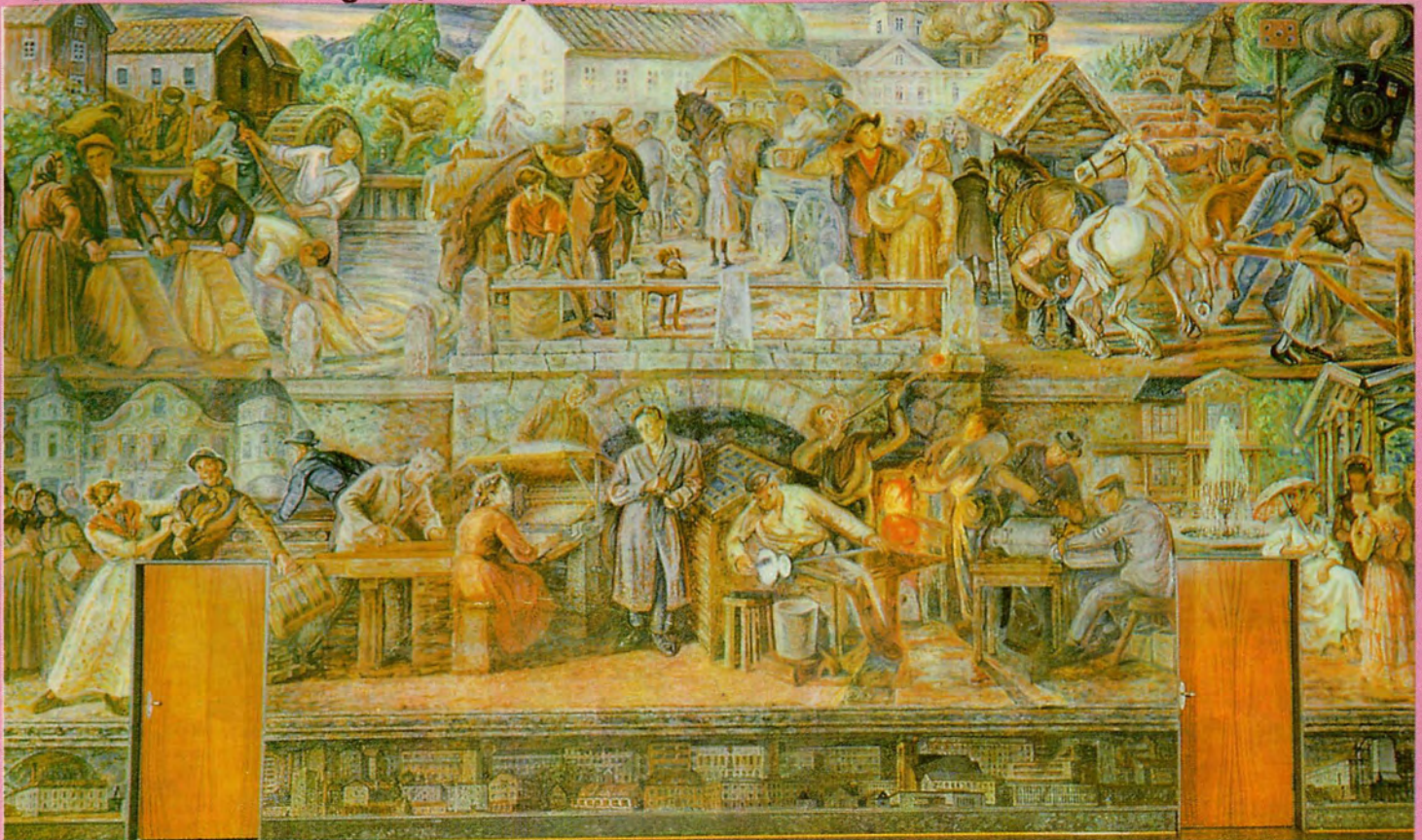
Omslagsbilden

Frescomålning, som skildrar samhället Nybros utveckling sedan 1800-talet. Utförd av konstnären och nybrosönen Gunnar Theander, som levde och verkade under åren 1894-1975.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 inkl. moms

Nr. 8 Oktober 1987 Årg. 12 (nr. 114)

Den gamla goda tiden   *Åkarps by i Lönneberga*

Knut Berg — en småländsk indian

En jägare gick sig att jaga!   ***Skostäderskans orimliga lott***

En docka med fina kläder

Bröderna i Sofieslätt

De svåra åren i Sjömåla by

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 87, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 70:-

Postgiro: 26 25—2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1987

Innehållsförteckning:

Sid.

4. Rydaholmsdagen..., av -ahl
8. Skolminnen från Ingatorp, av Bengt Lagesson
Drömmen, dikt av Inga-Lill Söderström
9. Sju sköna konstner och Bland lavendel, dikter av
Elsie-Marie Dreierström
10. Nya värdshuset vid riksväg 27, av -ahl
- 11 Ruda Soldattorp, av Margit Svanström
Hösten är här, dikt av Inga-Lill Söderström
I Allhelgonatid, dikt av Gösta Johansson
- 12 Populärvetenskap... och minnen från Skärslida
i Hultsfreds kommun, av Fr.
- 16 När vi cyklade ut i Europa, av Helge Samuelsson
- 17 Tankar, dikt av Walter Svensson
- 18 De svåra åren... Om dramatik för torpare och
bönder i Sjömåla by, av Bengt Jungå
- 21 Konstnären hösten, av Palle Näver
- 22 Bygdelycka... Småland i Dikt och Sång,
av Håkan Stahre
- 24 Historien om ett frieri, av Torsten Sundkrans
I julkalppstankar — ett gammalt minne, dikt
av Oskar W Johansson
- 29 En svunnen tid, sommarminnen från Tokö,
av Bo Rudberg
Vädret, dikt av Lennart Alpfjord
- 30 Mullvaden, dikt av Walter Svensson
- 34 Jag minns..., av Nils Rydén
Jakt(o)lycka, dikt av IN
35. Blodboken, dikt av Birgitta Bååth
36. November, dikt av Lennart Alpfjord
Smalspårsresan, av Else-Marie Persson
37. Blomman i fönstret, dikt av Ivar Husberg
Ingenting får följa med, dikt av Stig Bergdahl
40. Bokrealisation, av Ingvar Björkdahl
41. Höstdans, dikt av Annika
42. Industrihotell i Anderstorp

I förra numret av Vi Smälänningar, nr. 114 oktober, meddelade vi att lösnummerförsäljningen kom att upphöra på grund av svårigheterna med hämtning av returerna i detta vidsträckt landskap.

Detta var emellertid inte hela sanningen. Större delen av vår lösnummerupplaga har sänts som kommissionärskorsband till affärerna, och det är denna art av försändelser vi måste sluta med till följd av en postal bestämmelse, som säger att man måste ha minst 12 utgivningar per år för att få sända dessa korsband. Vi Smälänningar utkommer, som bekant endast 10 gånger per år.

Någon praktisk möjlighet att utgiva Vi Smälänningar även de två månader som saknas: januari och augusti, har vi inte.

I fortsättningen får vi alltså nästan helt hålla oss till prenumererad upplaga, sådan får man nämligen sända med post om man har minst 4 utgivningar per år.

Vissa orter kommer dock att ha lösnummerförsäljning även i fortsättningen.

Skrivaren kör fortsättningsvis ut tidningen till närliggande Alvesta, Ljungby och Växjö samt en tur omfattande Åseda, Virserum, Målilla, Hultsfred, Vimmerby, Västervik, Oskarshamn och Högsby. På dessa orter går det alltså att köpa Vi Smälänningar som vanligt.

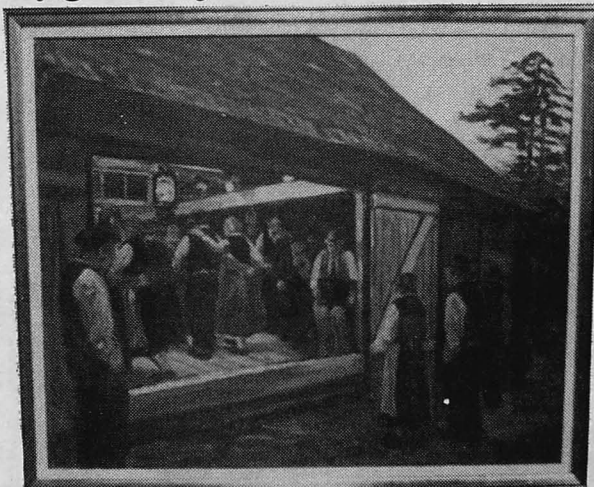
För övriga orter gäller prenumeration och fortsättningsvis kommer vi att ha kalenderåret som prenumerationstid. För 1988 är priset 70 kronor och alla nytillkomna prenumeranter får detta och nästkommande nummer — november och december alltså, utan extra kostnad.

Alla tidigare prenumeranter har till 99 procent förnyat sin prenumeration under de år som gått och vi hoppas att nytillkomna blir lika trogna, och förnyar sina prenumerationer när inbetalningskortet kommer.

-ahl

Bygdemiljöer blir konst:

Bror Jönsson:

Dans på logen.

Nilssons Konstgalleri i Lammhult visade i början av oktober en utställning av Bror Jönsson med idel gamla bygdemotiv.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris 6:50 inkl. moms

Nr. 9 november 1987 (Årg. 12 nr. 115)

Konstnären Håkan Stahre i Tenhult.

En svunnen tid
minnen från Tokö

När vi cyklade ut i Europa!

Minnen från
SKÄRSLIDA
i Hulfsfreds kommun

BYGDELYCKA
Småland i
dikt och sång

Ruda Soldattorp
De svåra åren
i Sjömåla by

Historien
om ett frieri

Skolminnen från
INGATORP

DIKTER

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti).
Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 37, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 70:-

Postgiro: 26 25-2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1988

Innehållsförteckning

Sid.

- 4 Visans Skepp — Kulturdokument i Storebro, av -ahl
- 6 En ljunbukett, av Pälle Näver
- 7 Min barndoms by, av Gösta Johansson
Lilla Karin, av Birgitta Bååth
- 8 Konst på Galleri Per Sigfridsgård i Mästreda, av -ahl
- 10 Här håller Stig minnet av Pälle Näver levande,
av Rolf Wenander
- 12 Nu blommar linden, av Lilly Eskång
- 13 En fix idé, novell av Inga-Lill Söderström
Det är försent och Vårt försvar,
dikter av Inga-Lill Söderström
- 14 Tid och tankar, av Ivar Husberg
- 15 Fältinge marknad i Mistelås, av -ahl
- 16 Från pigor och drängars tid, av Paul Andersson
- 21 Möte på vägen, av Walter Svensson
- 22 Nu händer det saker igen på Huseby,
av Börje V Johansson
- 23 Sommar, av Lennart Alpfjord
- 24 Åskväder, av Lennart Alpfjord
- 25 Sensommar, av Lennart Alpfjord
- 26 Det förlovade landet, av Ingrid Hammarström
- 29 Seglar-fest i Karlskrona, av Birgitta Bååth
och Gert Garpe
Den himmelska konserten, av Birgitta Bååth
- 32 Vattenprovet, roman om en häxa i Småland,
av Allan Rydén
- 34 Ellada Mo: av Rose-Marie Dreierström
- 37 Höst, av Ann Henrysson
- 39 September, av Lennart Alpfjord
Jag vill vara barn, av Birgitta Bååth
- 40 Ett drömlandskap, av Stig Högstedt
- 51 Sommarstök, av Ingrid Friberg
Höst, av Sigvard Ankarwall
Skoaffären, av Birgitta Bååth
- 58 Drömmen, av Birgitta Bååth

Omslagsbilden:

Sommar på Stegeborgs slott i Västervik

Foto: Lennart Lindahl

Så är åter en sommar tillända och vi är inne i den första höstmånaden när dessa rader kan läsas.

Om sommaren kan väl utan allt för många reservationer skrivas, att den varit ganska bra vädermässig.

Många soldagar. Till en början också många plusgrader. Kanske på en del orter aningen för mycket regn.

De som haft förmånen att vara lediga på sin semester är väl i stort sett nöjda, och vi som inte varit lediga får väl skylla oss själva... och möjligen regn och sol, som lockat gräs och ogräs att växa helt enormt med mängder av gräsklippning som resultat.

Som framgår av vår förstasida är detta nummer ett s.k. dubbelnummer. Gäller alltså för både september och oktober månad. Sidantalet har blivit lite större än vanligt och priset också ett par kronor högre.

Tänka sig att vi kunde ta hela sju kr mindre för tolv år sedan. Så är det. Allt har ökat i pris. Utgivaren söker dock tröst i det faktum, att en kollega för en liknande tidning tar dubbelt så mycket som vi och sänder då inte stort mer än hälften så många sidor till prenumeranterna.

Anledningen till detta dubbelnummer är en förestående resa söderöver. Inte för att hämta in den ledighet, som gick förlorad under semestern, utan utslutande för att skörda det ogräs, som växer ännu bättre i mycket högre värme än vår.

Förhoppningsvis blir det några dagar för solbad också.

Men närmast framför oss ligger några veckor som domineras av tal och dispyter inför riksdagsvalet den 18 september. Allt för många "affärer" under sommaren har väl bidragit till att entusiasmen inför valet falnat. Alltsammans har på något sätt blivit ointressant.

Möjligen gav smålänningen från Gränna lite av hopp. Han bestod oss häromkvällen med det bästa TV-framträdande någon politiker gjort på flera decennier.

Det är nästan grymt att tänka sig att han kanske inte kommer tillbaka till Riksdagen för att det fattas några hundratal röster. Men om alla gick in för att välja kvalitet borde det inte bli något problem.

För egen del är skrivaren inte klar med valfrågorna mer än på en enda punkt. De som vill avveckla vår rena kärnkraft till förmån för sot och svavel och döda skogar, tilltalar inte.

-ahl

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris inkl. moms 9:50

Nr 7-8 sept, okt 1988 (Årg 13 nr 123)

Visans skepp i Storebro

*Stig håller minnet av
Pälle Näver levande*

Nu händer det saker
i Huseby

Konst i
Mästreda

Det förlovade landet

**Seglar-
fest**

NOVELL:

En fix idé

NY ROMAN:

Om häxor

i Småland

FRÅN PIGORS OCH DRÄNGARS TID

VI SMÅLÄNNINGAR

Tidning om och för smålänningar

Utkommer den 1:a veckan i varje månad (dock ej januari och augusti)

Ansvarig utgivare: K G G Lindahl

Redaktionen och expedition:

Box 37, 330 17 Rydaholm

Tel. 0472/203 75

Prenumerationspris:

10 nr. kr. 70:-

Postgiro: 26 25-2

Finnvedens Tryckservice AB, Rydaholm 1968

Att se och läsa i detta nummer

Sid.

- 4 Monica Lorenzons blomsterglädje, av -ahl
- 5 Så firade vi jul på 30-talet, av Inez Palm
- 6 Om Växjö förr i tiden, av Isa Thornell
- 8 Demaskering, dikt av Pälle Näver
- 10 Julharen som blev en julräv, av H V Petersson,
- 11 Lyckodrommar, av Walter Svensson
- 12 Tid och tankar, av Ivar Husberg
- 14 Bildsvep genom "stenrika" Jönköping, av Lennart Ryd
Häxorna i Rydaholm, av Allan Rydén
- 16 Liten Lucia, av Inez Palm
19. Tack till musikern i Kalmar Domkyrka, Birgitta Bååth
20. Klarspråk — om kärnkraften — av Kjell Håkansson
21. Lösöreauktion i Flybo, av -ahl
22. Från pigor och drängars tid, av Paul Andersson
23. Det var en gång, av Ivar Husberg
26. Salshult i Stenberga, av Richard Sterving
27. Rapport från diktarlyan, av Pälle Näver
28. Med kaffe och snus, av densamme
29. Dagens melodi, av densamme
32. Små Guldstänk, av Gösta Johansson
33. November, av Lennart Alpfjord
34. Julens brytpunkt, av Reinhold Petersson
35. Hjulgrisen, av densamme
36. Drömmen, av Birgitta Bååth
37. I dag skall bli fest, av densamme
42. Riddaren i Övergångslandet, av Inga-Lill Söderström
43. Välkommen advent, av Inez Palm
47. En dag om hösten, av Reinhold Petersson
48. I avfolkningsbygd, av densamme
49. Emil Key var godsägare i Tjust, av Richard Sterving
50. Jaktlycka, av Pelle Näver
51. Blomsterlökar, av Lennart Alpfjord
52. Sommarens avsked, av Reinhold Peterson
53. Årstider, av Ingrid Hammarström
54. Det har alltid varit så, av Inga-Lill Söderström
56. Kråkan, av Ewa J Oscarsdotter
57. Du gamla trasiga gårdsgård, av Bitten
58. I hösttider, av Ewa J Oscarsdotter
59. Emilog, av Walter Svensson
Tack Kristus, av Birgitta Bååth
60. Den gamla kvarnbyggnaden, av Ingrid Hammarström
61. Min Kära, av Rose-Marie Dreierström
62. Grannsämja, av Inez Palm
63. Julglädje, av Inez Palm
64. Oktober — slaktmånad, av Hjalmar Lundberg
66. Vi blommor, av Birgitta Bååth

När dessa rader skrivs ned borde faktiskt denna lilla tidning varit ute hos prenumeranterna — 3 november idag — men den förseningen kan vi i varje fall inte beskyllda postverket för. Nej, detta får faktiskt skrivaren själv stå för — det har helt enkelt inte gått att samla flygande tankar och värkande ben för något vettigt jobb.

Det blir nu ett dubbelnummer — årets sista, och kanske det sista som kommer av Vi Smälänningar. De gångna hektiska åren har tagit ut sin rätt — och om man någon gång leker med tanken på 40 timmars arbetsvecka och semester, skulle ett stort antal extraår vara intjänade vid denna ålder.

Redan i majnumret i år reserverade jag mig å hälsans vägnar — det är framförallt benen som inte längre vill fungera normalt.

Ingen i familjekretsen har tid att ta över utgivningen av Vi Smälänningar och därtill kommer att den ständiga kostnadsstegringen i samband med minskade lösningsintäkter gör det omöjligt att anlita någon anställd kraft.

Det trettonde verksamhetsåret måste alltså bli det sista, hur grymt det än känns att inte vidare komma ut till alla vänliga prenumeranter.

Det har dock varit minst tolv trevliga år med denna tidning, som till en början överraskade oss och många andra genom att nå rent fantastiska upplagesiffror.

Första numret 1976 såldes i över 27.000 exemplar, även om upplagan blev betydligt lägre i fortsättningen räddade den direkt och indirekt tryckeriverksamheten för Finnvedens Tryckservice 1977!!!

Tyvärr har det väl blivit en del felgrepp under åren. Vi borde inte stått utanför Presam — även om de motarbetat i olika sammanhang — då hade vi inte blivit beroende av postens paragrafer förra året.

Slutligen vill jag rikta ett mycket varmt tack till alla medarbetare, som sänt oss artiklar och dikter, utan Er hade det inte blivit någon tidning!

Och ett varmt tack till alla vänliga prenumeranter, som sänt oss uppmuntrande rader i olika sammanhang. Tack!

Skulle så pass positiva saker hända skrivaren, att en fortsatt utgivning av Vi Smälänningar blir möjlig — ja då kommer vi ut även nästa år. Men detta är nog, tyvärr, allt för optimistiska tankar.

Tack alla Smälänningar för angenäma tretton år!

-ahl

Omslaget:
Sommarbild från Vetlanda.

VI SMÅLÄNNINGAR

Pris inkl. moms 9:50

Nr. 9-10 nov.-dec. 1988 (Årgång 13 nr 125)

Mycket att se och läsa
i detta slutnummer — 1988!